

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΣΤΗΤΙΣΗ
ΤΟΥ ΠΡΟΚΑΡΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΠΑΝ
ΤΗΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΣΥΝΜΑΣΚΕΡΗ ΙΟΥΛΗ 1977

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ 8-9-10 ΙΟΥΛΗ 1977

ΠΑ. ΣΟ. Κ.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

	Σελ.
1. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΙΣΗΓΗΣΗ	3
2. ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ	21
3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΥΗΣ	32

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ ΙΟΥΛΗ 1977

Στις 23 'Ιούλη του '74 ή κυβερνητική σκυτάλη παραχωρήθηκε από την χούντα στον Κωνσταντίνο Καραμανλή, πού ανέλαβε, στα πλαίσια της μεταπολίτευσης, νά επαναφέρει τόν τόπο στους κοινοβουλευτικούς θεσμούς. Έτσι έληξε ή στρατιωτική δικατατορία, πού έγκαθιδρύθηκε μέ τό πραξικόπημα τής 21ης 'Απρίλη του '67.

Τό πραξικόπημα τής 21ης 'Απρίλη είχε πραγματοποιηθεί από άξιωματικούς πού, κατέχοντας θέσεις κλειδιά στην ΚΥΠ, ήταν άμεσα συνδεδεμένοι τόσο μέ την ΣΙΑ όσο και μέ την άμερικάνικη στρατιωτική άποστολή. Γι' αυτό δέν υπάρχει καμμία άμφιβολία, πώς τό πραξικόπημα ήταν άμερικάνικο, πώς ό στόχος του ήταν ή προάσπιση των οικονομικών και στρατηγικών συμφερόντων των ΗΠΑ και των χωρών του ΝΑΤΟ από την άπειλή του λαϊκού κινήματος, πού γιγαντώθηκε στα πλαίσια του δεύτερου άνένδοτου άγώνα (1965-67). Γιατί ό δεύτερος άνένδοτος έθεσε πιά ξεκάθαρα τό πρόβλημα τής έξουσίας στην χώρα μας. Τά βασικά του συνθήματα —Ο ΛΑΟΣ ΚΥΡΙΑΡΧΟΣ, Ο ΣΤΡΑΤΟΣ ΣΤΟ ΕΘΝΟΣ, Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ— άποτέλεσαν άποφασιστική πρόκληση στην δομή έξουσίας. Τό σύνθημα Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ έθετε σέ άμφισβήτηση την έπικυριαρχία των ΗΠΑ και των χωρών του ΝΑΤΟ στην Έλλάδα. 'Η Έλλάδα, μέ την άνοιχτή επέμβαση των ΗΠΑ στον εμφύλιο πόλεμο, ήταν ή πρώτη χώρα πού μετατράπηκε σέ δορυφόρο τους, ή πρώτη χώρα πού αντιμετώπισε την άκάθετη επέκτατική πορεία του άμερικάνικου ίμπεριαλισμού κατά την μεταπολεμική περίοδο. Στις δυό σχεδόν δεκαετίες, πού είχαν περάσει από τό κλείσιμο του εμφύλιου πολέμου ό λαός μας είχε γενυθεί τίς συνέπειες τής οικονομικής, πολιτικής και στρατιωτικής εξάρτησης τής χώρας από τά ξένα κέντρα άποφάσεων. Κέντρα πού καθόριζαν έρήμην του την πορεία τής χώρας στον διεθνή χώρο, την δομή τής οικονομικής της ανάπτυξης και την δομή άκόμα τής πολιτικής έξουσίας. Οί μεγάλες έθνικές επιλογές γινόντουσαν μέ κριτήριο τά οικονομικά συμφέροντα των ξένων μονοπωλίων και τής ντόπιας εξαρτημένης και μεταπρατικής οικονομικής όλιγαρχίας, καθώς και τά στρατηγικά συμφέροντα των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ στό χώρο τής 'Ανατολικής Μεσογείου. Τό σύνθημα Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ένσάρκωνε την άπόφαση του λαού μας νά άγωνισθεί για νά άποσεισει τά δεσμά, πού του χάλκευσε ό άμερικάνικος ίμπεριαλισμός στα πλαίσια του ΝΑΤΟ, νά έλληνοποιήσει τά κέντρα άποφάσεων, νά χαράξει μιá πορεία για την χώρα, πού ν' ανταποκρίνε-

ται στίς δικές του ανάγκες και τούς δικούς του δραματισμούς. Τό σύνθημα Ο ΛΑΟΣ ΚΥΡΙΑΡΧΟΣ άπευθυνότανε κατά κύριο λόγο στή δομή τής πολιτικής έξουσίας στήν χώρα μας. Γιατί ή άμερικάνικη έπικυριαρχία λειτουργούσε μέσα από δύο βασικά κανάλια, μέσα από δύο βασικούς μηχανισμούς. Πρώτο, τήν διάδρωση τής κρατικής μηχανής κι ιδιαίτερα τών ένόπλων δυνάμεων και τών ύπηρεσιών πληροφοριών. Δεύτερο, τήν άφομοίωση του πολιτικού φορέα τής έξαρτημένης και μεταπρατικής ντόπιας οικονομικής όλιγαρχίας —πού κατά κύριο λόγο ήταν τό κόμμα τής Δεξιάς— ή ΕΡΕ. Κορυφαία δύναμη τόσο του κρατικού μηχανισμού όσο και του πολιτικού φορέα τής οικονομικής όλιγαρχίας του τόπου ήταν τά άνάκτορα. Γιατί ό Βασιλιάς ήταν ταυτόχρονα ό τοποτηρητής τών Άμερικανών στίς ένοπλες δυνάμεις και ό ούσιαστικός άρχηγός τής Δεξιάς. Τό σύνθημα Ο ΣΤΡΑΤΟΣ ΣΤΟ ΕΘΝΟΣ άναφερότανε στόν κύριο μοχλό, πού είχαν διαμορφώσει τόσο ό ό άμερικάνικος παράγοντας όσο και ή Δεξιά μετά τόν εμφύλιο πόλεμο, για νά έγγυηθεί τήν δομή έξουσίας στήν χώρα μας και νά προασπίσει τά κοινά τους συμφέροντα. Άντί ό στρατός νά είναι ό έγγυητής τής έθνικης άνεξαρτησίας και τής έδαφικης άκεραιότητας τής χώρας, είχε μετατραπεί σέ όργανο άστυνόμευσης και έλέγχου του λαού μας. (Έτσι χρησιμοποιήθηκε τήν έφταετία τής χούντας —και προδομένος από τήν πρακτορική ήγεσία του δέν μπόρεσε νά άποτρέψει τόν διασμό τής Κύπρου τόν Ιούλη του '74).

Οί Άμερικανοί πρόδλεπαν —και πρόδλεπαν σωστά— πώς στίς εκλογές του Μάη 1967 τό λαϊκό κίνημα θά άποκτοΰσε μιά κυδέρνηση, πού θά έθετε σέ άμφισβήτηση μερικά τουλάχιστον άπ' τά προνόμιά τους, μερικά τουλάχιστον άπ' τά προνόμια τών άνακτόρων. Πρόδλεπαν —και πρόδλεπαν σωστά— πώς μέσα άπ' τίς άναμετρήσεις πού θά άκολουθοΰσαν, θά άποκτοΰσε τό λαϊκό κίνημα νέα δυναμική και νέους πιό ριζοσπαστικούς προσανατολισμούς. Πώς θάμπαινε ή χώρα όριστικά σέ μιά τροχιά, πού θά όδηγοΰσε στήν έθνική άνεξαρτησία, τή λαϊκή κυριαρχία και τελικά στήν κοινωνική άπελευθέρωση τών εργαζομένων, στήν άπάλειψη τών προνομίων τής ντόπιας και ξένης όλιγαρχίας. Τό πραξικόπημα είχε προετοιμαστεί κατά τήν διάρκεια τών δύο περίπου χρόνων, πού μεσολάβησαν άνάμεσα στό «βασιλικό πραξικόπημα» τής 15ης Ιούλη του '65 και τής 21ης Άπρίλη του '67. Συνέβαλαν σ' αυτό οί κυδερνήσεις τών άποστατών και τών «άνδρεικέλων», πού άποδυνάμωσαν συστηματικά όλα τά κέντρα αντίστασης στόν κρατικό μηχανισμό, τίς ένοπλες δυνάμεις, τίς ύπηρεσίες πληροφοριών, τίς συνδικαλιστικές όργανώσεις τών εργαζομένων και καταρράκωσαν τό κύρος τής Βουλής και γενικώτερα του πολιτικού κόσμου τής χώρας.

Όλοι περιμεναν πώς φορέας τής δικτατορίας θά ήταν ό Βασιλιάς μέ τήν «μεγάλη χούντα», τήν χούντα τών στρατηγών. Άλλά οί Άμερικανοί είχαν κάνει άλλη επιλογή. Είχαν επιλέξει τούς συνταγματάρχες. Τούς είχαν επιλέξει γιατί ό θεσμός τής μοναρχίας είχε ύποστεί άνεπανόρθωτη ζημιά στά πλαίσια του δεύτερου άνένδοτου. Γιατί ήταν επιτακτική ή άνάγκη για «άνανέωση» τής ήγεσίας τής Δεξιάς. Αυτή τους ή επιλογή άπέδωσε βραχυπρόθεσμα, γιατί προσωρινά τουλάχιστον άποπροσανατόλισε τόν Λαό. Τίς πρώτες

κρίσιμες ημέρες υπήρξε σύγχυση. Ποιοί ήταν οι συνταγματάρχες; Γιατί δέν ήταν «ἐπὶ κεφαλῆς» τοῦ πραξικοπήματος ὁ Βασιλιάς —πού εἶχε κι αὐτός προετοιμάσει τὸ δικό του πραξικόπημα; Αὐτά τὰ ἐρωτήματα καὶ ἡ ἄμεση συναίνεση τοῦ Βασιλιά ἔδωσαν στοὺς Ἀμερικάνους τὸν ἀπαραίτητο χρόνο γιὰ τὴν ἐδραίωση τῆς δικτατορίας. Ἀλλὰ ἡ ἐπιλογή τους εἶχε συνέπειες. Διαίρεσε τὴν Δεξιά. Καὶ ἡ διαίρεση πῆρε ὀξύτερη μορφή ὕστερα ἀπ' τὸ βασιλικό «ἀντικίνημα» τῆς 13ης Δεκεμβρίου τοῦ '67. Καὶ ἦταν ὅλη τὴν ἐφταετία ἡ «ἀχίλλειος πτέρνα» τῆς δικτατορίας. Αὐτὴ ἡ διαίρεση ἀνάμεσα στὴν «δικτατορική» καὶ τὴν «ἀντιδικτατορική» Δεξιά —διαίρεση πού ἀφοροῦσε ὄχι τὴν ἀναγκαιότητα τῆς δικτατορίας ἀλλὰ τὴν μορφή τῆς ἐπέμβασης καὶ κατὰ συνέπεια τοῦ φορέα της— διέυρυνε καὶ ἐνίσχυσε τὴν «ἠθικὴ ἀντίσταση» τοῦ Λαοῦ.

Ἀλλὰ ἡ δικτατορία δέν ἔπеше ἀπὸ τὴν δράση τοῦ λαϊκοῦ κινήματος. Δέν υπῆρχαν οἱ ὀργανωτικὲς προϋποθέσεις γιὰ κάτι τέτοιο. Ἡ δικτατορία ἔπеше ἀπὸ τὰ ἴδια της τὰ σφάλματα, ἀπὸ τὸν πρακτορικό χαρακτήρα τῆς ἡγεσίας της, ἀπ' τὰ ἀπίθανα οἰκονομικά της σκάνδαλα, ἀπὸ τὸ ξεχαρβάλωμα τῆς κρατικῆς μηχανῆς, ἀπὸ τὴν ἔλλειψη κάθε ἔχρους προγραμματισμοῦ. Τὴν χαριστική βολή τὴν ἔδωσαν ἡ λαϊκὴ ἐξέγερση τοῦ Πολυτεχνείου κι ἀκόλουθα ἡ μεγάλη ἐθνικὴ προδοσία στοῦ Κυπριακοῦ.

* * *

Ὁ Καραμανλῆς ἀνέλαβε τὴν ὑλοποίηση τῆς «γέφυρας» τοῦ Ἀδέρωφ. Ἀνέλαβε τὴν ἀναίμακτη μετάβαση ἀπ' τὴν δικτατορία στὸν κοινοβουλευτισμό. Ἀνέλαβε τὸ ἔργο τῆς ἀποκατάστασης τῆς ἐνότητας τῆς ἀρχουσας τάξης καὶ τοῦ πολιτικοῦ φορέα της, τὴν ἐπανασύσταση τοῦ κράτους τῆς Δεξιᾶς. Ἀνέλαβε νὰ ἐγκαθιδρύσει ἓνα κοινοβουλευτικὸ ἀλλὰ αὐταρχικὸ πολίτευμα μέ ὑπερενισχυμένη τὴν ἐκτελεστικὴ ἐξουσία, ἓνα πολίτευμα πού νὰ περιέχει ἐφεδρικούς «νόμιμους» μηχανισμούς γιὰ τὴν ἐπιβολὴ τῆς «κοινωνικῆς εἰρήνης» καὶ τὴν ἀναχαίτιση τοῦ λαϊκοῦ κινήματος, ὅταν αὐτὸ καταστεῖ ἀπαραίτητο. Ἀνέλαβε νὰ ἀποκαταστήσει τὸ κύρος τῶν ΗΠΑ, νὰ ἐπιλύσει εἰρηνικά τὸ Κυπριακὸ καὶ νὰ διατηρήσει τὴν Ἑλλάδα σάν προχωρημένο φυλάκιο τῶν ΗΠΑ καὶ τοῦ ΝΑΤΟ στὰ Βαλκάνια. Ἀνέλαβε νὰ προσπείσει τὴν οἰκονομική μας ἐξάρτηση μέ τὴν ἔνταξη τῆς χώρας στὴν ΕΟΚ —γιὰ νὰ «ἀνήκομεν εἰς τὴν Δύσιν». **Τὸ ἐγχείρημα ἀπέτυχε.** Ἄς δοῦμε γιατί.

«Ἐπιτυχία» του ἦταν, πῶς στὴν κυβέρνηση τῆς μεταπολίτευσης χρησιμοποίησε ἀντιστασιακούς, κεντρώους καὶ «προοδευτικούς». Κατόρθωσε ἔτσι —ἔστω γιὰ μιὰ μικρὴ ἀλλὰ κρίσιμη περίοδο— νὰ προσεταιριστεῖ τὸν τίτλο τοῦ «ὑπερκομματικοῦ», τοῦ «ἐθνικοῦ» ἡγέτη. Προετοίμασε αἰφνιδιαστικὲς ἐκλογές, γιὰ νὰ ἀξιοποιήσει τόσο τὴν ἀνακούφιση τοῦ λαοῦ ἀπὸ τὴν πτώση τῆς χούντας ὅσο καὶ τὴν ἀνησυχία του, πῶς τὰ τάνκς καραδοκοῦσαν γιὰ μιὰ νέα εὐκαιρία. Μέ τὸ «Καραμανλῆς ἢ τὰ τάνκς», μέ ἐκλογικὸ νόμο κομμένο στὰ μέτρα του (ἀλλὰ γενικῆς ἀποδοχῆς ἀπ' τὴν κυβέρνηση τῆς «Ἐθνικῆς Ἐνότητος»), ἀπόκτησε συντριπτικὴ πλειοψηφία στοῦ Κοινοβουλίου. Στηριζόμενος σ'

αυτή την πλειοψηφία, ψήφισε τό αυταρχικό σύνταγμα τῆς Νέας Δημοκρατίας —σύνταγμα πού ἔρχεται σέ ἄμεση καί κατάφωρη ἀντίθεση μέ τήν ἀρχή, πώς οἱ ἐξουσίες πηγάζουν ἀπ' τό λαό κι ἀκόλουθα πέρασε νόμους— πλαίσια γιά τό ἀλυσσodέσιμο τοῦ λαοῦ, ὅπως ὁ 330 καί ἡ κατάσταση πολιορκίας.

Αὐτές ἦταν οἱ «ἐπιτυχίες» του. Ἀλλά τίποτε ἄλλο δέν «πῆγε καλά». Στό βαμό τῆς ἐνότητας τῆς ἀρχουσας τάξης καί τοῦ πολιτικοῦ της φορέα, μετέτρεψε τήν ἀποχουντοποίηση (τήν τιμωρία, τήν κάθαρση, τήν ἀποκατάσταση) σέ ἐμπαιγμό τοῦ λαοῦ καί παράδωσε καίριες θέσεις τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ σέ βασιλόφρονες καί χουντικούς. Καί θάπρεπε γι' αὐτό τόν λόγο νά τοῦ εἶναι εὐγνώμονες καί οἱ μοναρχικοί καί οἱ χουντικοί. Ἀλλά συνέβη τό ἀντίθετο. Γιατί; **Πρῶτο**, γιατί δέν ἐπανεφερε τόν Κωνσταντῖνο. Δύσκολα τοῦ τό συγχωροῦν οἱ βασιλόφρονες, ὅσες θέσεις - κλειδιά στό κρατικό μηχανισμό κι ἂν τοὺς παραδώσει. **Δεύτερο**, γιατί —ὅσο κι ἂν τό προσπάθησε— δέν μπόρεσε νά ἀποφύγει τήν συμβολική καταδίκη καί φυλάκιση τῆς χουντικῆς ἡγεσίας καί μιᾶς δράκας ὑποτελῶν της. Δύσκολο νά τοῦ συγχωρήσουν οἱ χουντικοί. **Τρίτο**, γιατί νομιμοποίησε τά Κ.Κ. Ὅσο κι ἂν ἦταν «ἐπιβεβλημένη» γιά λόγους τακτικῆς στήν φάση τῆς μεταπολίτευσης αὐτή του ἡ ἀπόφαση, δέν τοῦ τό συγχωρεῖ ἡ Ἀκροδεξιά. Ἄν καί δέν πέτυχε, στό μέτρο πού τό ἐπεδίωξε, τόν στόχο τῆς ἐνοποίησης τῆς Δεξιᾶς, παραμένει ὁ συνολικός ἐκφραστής της στήν Ἑλλάδα. Αὐτό βέβαια δέν σημαίνει πώς οἱ ἀντιθέσεις, πού πηγάζουν ἀπό τήν κοινωνική προέλευση τῆς Δεξιᾶς, δέν θά παραμένουν ἐντονες.

Στίς μέρες τῆς μεταπολίτευσης, ὄχι στίς μέρες τῆς χούντας, ἦρθε ὁ Ἀτίλας II — ἡ ἐπέκταση τῆς τουρκικῆς κατοχῆς στό 40% τῆς Κύπρου. Παρά τίς μεγάλοστομες προειδοποιήσεις του πρὸς τήν Τουρκία, δέν μπόρεσε νά προασπίσει τήν ἀκεραιότητα τῆς Μεγαλονήσου. Ἀντί γι' αὐτό, προχώρησε στήν θεαματική, συμβολική μόνο ἐνέργεια τῆς δῆθεν ἀποχώρησης τῆς Ἑλλάδας ἀπό τήν Ἀτλαντική Συμμαχία— ἐνέργεια πού ἀποσκοποῦσε στήν ἐκτόνωση τῆς ἀγανάκτησης καί τῆς ὀργῆς τοῦ λαοῦ μας. Κι ἐνῶ «ἔθιξε» ἔτσι τήν συμμαχία, δέν ἀποσύνδεσε τίς ἐνοπλες δυνάμεις καί τίς ὑπηρεσίες πληροφοριῶν τῆς χώρας ἀπό τό ΝΑΤΟ, τό Πεντάγωνο καί τήν ΣΙΑ. Προκάλεσε ἀπλῶς χωρὶς νά ἀφοπλίσαι τόν Δούρειο Ἴππο, πού ἐλλοχεύει στά σπλάχνα τῆς κρατικῆς μας μηχανῆς.

Στίς μέρες του ξέσπασε ἡ κρίση τοῦ Αἰγαίου. Ἡ Δύση στήν ὁποία «ἀνῆκομεν», στηρίζει τήν ἐπεκτατική, σωβινιστική πολιτική τῆς Τουρκίας στό Αἶγαίο, πού στοχεύει εἴτε τήν διχοτόμηση εἴτε τήν συγκυριαρχία κάτω ἀπ' τήν ἐπιδιαιτησία τῶν ΗΠΑ καί τοῦ ΝΑΤΟ. Ἀνάμεσα στό καθῆκον του νά προασπίσει τήν ἐδαφική ἀκεραιότητα τῆς χώρας ἀπό κάθε ἀπειλή καί στήν ὑποχρέωση νά ἐγγυηθεῖ τήν ἐνταξη τῆς Ἑλλάδας στό δυτικό ψυχροπολεμικό στρατόπεδο, ἀκολούθησε πολιτική συμβιβασμοῦ καί ὑποχωρήσεων, μέ τήν ἐλπίδα πώς κάποιος ἀπό μηχανῆς θεός, κάποιος Κάρτερ, θά τόν βγάλει ἀπό τό ἀδιέξοδο. Ἀκόμη περιμένει. Στό μεταξύ, διαβρώνονται μέ τήν προσφυγή στήν Χάγη, μέ τίς «διαπραγματεύσεις», μέ τίς ἐρευνες τοῦ «Σισμίκ», μέ τίς τόσες ἄλλες μεθοδευμένες ἐνέργειες τῆς Τουρκίας καί τῶν συμμάχων, τά κυ-

ριαρχικά δικαιώματα της χώρας μας στο Αίγαίο και ίσως προετοιμάζεται μεθοδευμένη, καθοδηγούμενη σύγκρουση, με στόχο την συρρίκνωση του Έλλαδικού χώρου.

Και η ΕΟΚ; Τό δραμα του Καραμανλή ήταν η ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ. Η ένταξη κάτω από όποιουσδήποτε όρους. Και η απόφασή του είχε πολιτική και μόνο σκοπιμότητα. Για να «ανήκομεν εις την Δύσιν», για να προασπισθούν τα συμφέροντα της άρχουσας τάξης, για να υπάρξει εγγύηση μακροπρόθεσμα, πώς τό κοινωνικό καθεστώς δεν θα απειληθεί από τη λαϊκή βούληση. Κι' αυτό, παρά τό γεγονός, πώς οι συνέπειες για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας μας προβλέπονται αποφασιστικά αρνητικές. Γιατί θά είναι αδύνατη η ισομερής ανάπτυξη τών στρατηγικών κλάδων της οικονομίας μας. Γιατί θά έδραιωθεί όριστικά η εξάρτησή μας απ' τά μητροπολιτικά κέντρα της Δύσης. Γιατί θά απορροφηθούν από τό ξένο κεφάλαιο οι δυναμικές βιομηχανικές επιχειρήσεις και θά κλείσουν οι άλλες. Γιατί θά συνθλιβεί η βιοτεχνία, η μικρομεσαία βιομηχανική επιχείρηση και τό μικροεμπόριο απ' τούς πολυεθνικούς γίγαντες, πού θά δράσουν ασύδοτα στην χώρα μας. Γιατί θά έρημωθεί η ύπαιθρος στά πλαίσια της έναρμόνισης της γεωργίας μας μ' αυτήν της ΕΟΚ. Γιατί θά μεταναστεύσει η νιότη στά σκλαβοπάζαρα της Δύσης. Γιατί θά φυγαδευθούν τά επιχειρηματικά κέρδη, αντί να συμβάλλουν στίς ντόπιες επενδύσεις. Μέ την επίμονη και δημόσια δήλωση του πρωθυπουργού, πώς αποτελεί πολιτική του η ένταξη της χώρας μας στην ΕΟΚ, απογύμνωσε την αντιπροσωπεία μας από κάθε διαπραγματευτικό όπλο. Στηρίχτηκε βέβαια στην «καλή θέληση» και την «κατανόηση» τών μεγάλων φίλων του στην Δυτική Εύρώπη. Άλλά κι αυτοί τόν «έπρόδωσαν». Κωλυσιεργούν, αναβάλλουν κι αρνούνται στην ουσία να αποδεχθούν —έστω μέ τούς δικούς τους όρους— την ένταξή μας σύντομα. Κι αυτό, γιατί η περίπτωση μας θά είναι η πρώτη περίπτωση περιθωριακής, εξαρτημένης φαί φυσικά «ύπανάπτυκτης» χώρας, πού θά μετάσχει στην μονοπωλιακή τους λέσχη. Έρχεται η σειρά της Πορτογαλίας, της Ισπανίας και της Τουρκίας. Και μιά πού η ένταξή μας θ' αποτελέσει διαπραγματευτικό προηγούμενο, θά πρέπει να αντιμετωπισθεί «σφαιρικά» από τη Δύση, δηλαδή στά πλαίσια μιās γενικότερης διεύρυνσης της ΕΟΚ προς την Μι.σόγειο. Μά οι ώρες είναι δύσκολες για την Δύση. Η βαθεία συνεχιζόμενη κρίση του παγκόσμιου καπιταλισμού έχει αναστείλει κάθε προσπάθεια πολιτικής ένωσης της Δυτικής Εύρώπης, έχει οδηγήσει σέ προστατευτικά μέτρα τών εθνικών οικονομιών, πού ύπονομεύουν κι αυτούς ακόμα τούς θεσμούς της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, έχει έντείνει τόν ανταγωνισμό ανάμεσα στίς Ευρωπαϊκές χώρες και έχει ένισχύσει την αμερικανική και γερμανική επικυριαρχία στόν δυτικο-ευρωπαϊκό χώρο. Κάτω απ' αυτές τίς συνθήκες η έλπίδα του Καραμανλή να έντάξει την Ελλάδα στην ΕΟΚ πριν κλείσει την τετραετία, δεν θά ευδοωθεί.

Η αντιλαϊκή, συντηρητική οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης, πού στά πλαίσια του έντεινόμενου **πληθωρισμού κέρδους**, εύνοει τά μονοπώλια και συμπίεζει τά εισοδήματα τών εργαζομένων —κι ιδιαίτερα τών αγροτών και τών συνταξιούχων, δεν της κέρδισε την ύποστήριξη της εξαρτημένης και

μεταπρατικής μεγαλοαστικής τάξης της χώρας μας. 'Αντίθετα, οί μεγαλοβιομήχανοι κατηγορούν τόν Καραμανλή γιά «σοσιαλμανία». Δυό εἶναι οἱ λόγοι. Εἶναι δύσκολο νά ξεχάσουν οἱ μεγαλοβιομήχανοι, πόσο ἀπέδωσε ἡ ληστρική τους συμμαχία μέ τήν χούντα. Νόμοι καί διατάγματα διαμορφώνονταν καθημερινά μέ στόχο τήν προέκταση τῶν προνομίων ὁποιασδήποτε ἐπιχείρησης, πού ἦταν ἔτοιμη νά προχωρήσει στήν συναλλαγή. Εἶναι δύσκολο νά ξεχάσουν, πόσο δύσκολη ἦταν ἡ ἀπεργία στίς μέρες τῆς χούντας. Αὐτός εἶναι ὁ πρῶτος λόγος— ἡ νοσταλγία τοῦ παρελθόντος. 'Αλλά ὑπάρχει καί ἄλλος. 'Η κυβέρνηση Καραμανλή —ὅσο κι ἂν εἶναι ταγμένη στήν ἐξυπηρέτηση τοῦ ξένου καί ντόπιου μονοπωλιακοῦ κεφαλαίου— προσπαθεῖ νά μεταφέρει στήν 'Ελλάδα τούς θέσμούς τοῦ δυτικοευρωπαϊκοῦ καπιταλισμοῦ, πού δαμάζει σ' ἓνα σημαντικό μέτρο τήν ἀνεξέλεγκτη κερδοσκοπία τῆς κάθε μιᾶς ἐπιχείρησης στόν βωμό τῶν γενικότερων συμφερόντων τῆς ἄρχουσας τάξης. 'Αλλά ξεχνᾷ ὁ Καραμανλής, πῶς ἡ 'Ελλάδα εἶναι περιθωριακή χώρα τοῦ παγκόσμιου καπιταλισμοῦ καί πῶς ἡ ντόπια ἀγορά της εἶναι πεδίο μάχης γιά τήν καταλήστευση τῶν πλουτοπαραγωγικῶν της πόρων, γιά τήν πιό στυγνή ἐκμετάλλευση τῶν ἐργαζομένων της.

Γι' αὐτό ὑπάρχει ἔνταση στίς σχέσεις ἀνάμεσα στήν ἄρχουσα τάξη καί τόν πολιτικό της φορέα, τόν Καραμανλή καί τήν Νέα Δημοκρατία. 'Υπάρχει σύγκρουση στούς κόλπους τοῦ ἴδιου τοῦ πολιτικοῦ φορέα της —ἀνάμεσα στούς δεξιούς καί τούς ἀκροδεξιούς. 'Υπάρχει πικρία καί ἀπογοήτευση στούς κόλπους τῆς Νέας Δημοκρατίας γιά τήν φιλοτουρκική στάση τῶν «συμμάχων» στό κρίσιμο θέμα τῆς Κύπρου καί τοῦ Αἰγαίου, γιά τήν ἀνάσχεση τῆς πορείας πρὸς τήν ἔνταξη τῆς χώρας μας στήν ΕΟΚ. Κι ὅλα αὐτά σημαίνουν κρίση. Κρίση βαθεῖα στούς κόλπους τοῦ κατεστημένου, στούς κόλπους τῆς Δεξιᾶς. Σημαίνουν κρίση ἀξεπέραστη. Κι ἀνοίγει αὐτή ἡ βαθεῖα καί ἀξεπέραστη κρίση τεράστιες δυνατότητες στό λαϊκό κίνημα τῆς χώρας μας. Μά κι ἐναποθέτει σ' αὐτό τεράστιες εὐθύνες. 'Οχι μόνο γιατί πρέπει οἱ πολιτικοί του φορεῖς νά προσφέρουν μιά γνήσια ἐναλλακτική λύση, ἀλλά γιατί περνάει ἡ χώρα μας μίαν ἀπ' τίς πιό κρίσιμες φάσεις τῆς σύγχρονης ἱστορίας της.

* * * *

Τό ΠΑΣΟΚ διεκδικεῖ τήν θέση τοῦ πρωτοποριακοῦ πολιτικοῦ φορέα τοῦ λαϊκοῦ κινήματος στήν χώρα μας. Τό ἰδρύσαμε στίς 3 Σεπτέμβρη τοῦ '74. Στήν ἰδρυτική μας διακήρυξη εἴπαμε: «'Ανακοινώνουμε σήμερα τήν ἐκκίνηση ἑνός νέου πολιτικοῦ Κινήματος, πού πιστεύουμε ὅτι ἐκφράζει τούς πόθους καί τίς ἀνάγκες τοῦ ἁπλοῦ 'Ελληνα, ἑνός Κινήματος πού νά ἀνήκει στόν ἀγρότη, τόν ἐργάτη, τόν βιοτέχνη, τόν μισθωτό, τόν ὑπάλληλο, στήν θαρραλέα καί φωτισμένη νεολαία μας. Τούς καλοῦμε νά πυκνώσουν τίς τάξεις του. Νά τό στελεχώσουν καί νά συμμετάσχουν στήν κατεύθυνση ἑνός Κινήματος, πού θά προωθήσει ταυτόχρονα τήν ἐθνική μας ἀνεξαρτησία, τή λαϊκή κυριαρχία, τήν κοινωνική ἀπελευθέρωση καί τήν δημοκρατία σ' ὅλες

τίς φάσεις τῆς δημόσιας ζωῆς.

Βασικός καί κυριαρχικός στόχος τοῦ Κινήματος εἶναι ἡ δημιουργία πολιτείας ἀπαλλαγμένης ἀπό ξένο ἔλεγχο ἢ ἐπεμβάσεις, πολιτείας ἀπαλλαγμένης ἀπό ἔλεγχο ἢ ἐπιρροή τῆς οἰκονομικῆς ὀλιγαρχίας, πολιτείας ταγμένης στήν προστασία τοῦ ἔθνους καί στήν ὑπηρεσία τοῦ λαοῦ. Ἡ ἔθνικὴ ἀνεξαρτησία εἶναι ἀναπόσπαστα δεμένη μέ τήν λαϊκὴ κυριαρχία, μέ τήν δημοκρατία σέ κάθε φάση τῆς ζωῆς τοῦ τόπου, μέ τήν ἐνεργό συμμετοχή τοῦ πολίτη σ' ὅλες τίς ἀποφάσεις πού τόν ἀφοροῦν. Μά εἶναι ταυτόχρονα συνυφασμένη μέ τήν ἀπαλλαγὴ τῆς οἰκονομίας μας ἀπό τόν ἔλεγχο τοῦ ξένου μονοπωλιακοῦ καί ντόπιου μεταπρατικοῦ κεφαλαίου, πού διαμορφώνει τήν οἰκονομική, τήν κοινωνική, τήν πολιτική καί τήν πολιτιστική μας πορεία σύμφωνα μέ τὰ συμφέροντα ὄχι τοῦ λαοῦ ἀλλὰ τῆς οἰκονομικῆς ὀλιγαρχίας. Καί βέβαια πρέπει ἡ Ἑλλάδα νά ἀποχωρήσει ἀπό τό στρατιωτικό· καί ἀπό τό πολιτικό NATO. Καί βέβαια πρέπει ἡ Ἑλλάδα νά ἀποχωρήσει ἀπό τό στρατιωτικό καί ἀπό τό πολιτικό NATO. Καί βέβαια πρέπει νά ἀκυρωθοῦν ὅλες οἱ διμερεῖς συμφωνίες, πού ἔχουν ἐπιτρέψει στό Πεντάγωνο νά μετατρέψει τήν Ἑλλάδα σέ ὀρμητήριο γιά τήν προώθηση τῆς ἐπεκτατικῆς του πολιτικῆς. Μά πίσω ἀπό τό NATO, πίσω ἀπό τίς ἀμερικάνικες δάσεις, εἶναι οἱ μονοπωλιακές πολυεθνικὲς ἐπιχειρήσεις καί τὰ ντόπια ὑποκατάστατά τους. Γι' αὐτό ἡ κοινωνική ἀπελευθέρωση, ὁ σοσιαλιστικός μετασχηματισμός, ἀποτελεῖ τόν θεμέλιο λίθο τοῦ Κινήματός μας. Γιά νά ἀπολαμβάνει ὁ ἀγρότης τό προϊόν τοῦ ἰδρώτα του καί τῆς γῆς του, γιά νά ἀπολαμβάνει ὁ ἐργάτης, ὁ βιοτέχνης, ὁ μισθωτός, ὁ ὑπάλληλος, ὁ ἀπλός Ἕλληνας, τό προϊόν τοῦ μόχθου του. Γιά νά καταπολεμηθεῖ ἀποτελεσματικά ἡ ἐντυπωσιακὴ εἰσοδηματικὴ ἀνισότητα ἀνάμεσα σέ γεωγραφικὲς περιφέρειες καί κοινωνικά στρώματα, πού χαρακτηρίζει τήν σύγχρονη Ἑλλάδα. Γιά νά ἀπάψει ἡ ἐκμετάλλευση ἀνθρώπου ἀπὸ ἀνθρώπο. Γιά νά συμμετέχει ἐνεργά ὁ Λαός στὸν προγραμματισμό τῆς οἰκονομικῆς, κοινωνικῆς καί πολιτιστικῆς πορείας τῆς χώρας. Γιά νά ἐξασφαλιστεῖ ἡ ἐργασία καί ἡ κατοικία σέ ὅλους τοὺς Ἕλληνες. Γιά νά καταργηθεῖ ἡ ἐκμετάλλευση στήν νοσοκομειακὴ καί φαρμακευτικὴ περίθαλψη. Γιά νά προστατευτοῦν ἡ μητέρα, τό παιδί, τὰ γηρατειά. Γιά νά κατοχυρωθεῖ ἡ κοινωνική καί οἰκονομικὴ ἰσότητα τῶν δύο φύλων. Γιά νά ἐλευθερωθεῖ ἡ σκέψη καί νά γίνεῖ ἡ παιδεία κτῆμα ὅλων τῶν Ἑλλήνων.

Οἱ μακροπρόθεσμοι στόχοι τοῦ ΠΑΣΟΚ, ἡ ἔθνικὴ ἀνεξαρτησία, ἡ λαϊκὴ κυριαρχία, ἡ κοινωνικὴ ἀπελευθέρωση καί ἡ δημοκρατικὴ διαδικασία θά ἐπιτευχθοῦν μονάχα μέσα ἀπ' τοὺς ἀγῶνες ἐνός μαζικοῦ, ἐνωτικοῦ, δημοκρατικοῦ λαϊκοῦ κινήματος. Αὐτὴ ἡ σχέση ἀνάμεσα στοὺς στόχους, πού συνθέτουν τήν μεγάλη ἀλλαγὴ γιά τήν χώρα μας καί τήν εἰρηνικὴ πορεία τοῦ λαϊκοῦ κινήματος πρὸς τήν ἐξουσία, προσδιορίζουν τήν στρατηγικὴ τοῦ ΠΑΣΟΚ.

Γιά μιά χώρα σάν τήν Ἑλλάδα, πού ἀνήκει στό περιθώριο τοῦ παγκόσμιου καπιταλισμοῦ, πού εἶναι ἐξαρτημένη οἰκονομικά, πολιτικά καί στρατιωτικά ἀπὸ τὰ μητροπολιτικὰ κέντρα τῆς Δύσης, ἡ πορεία πρὸς τήν κοινωνικὴ ἀπελευθέρωση, τόν σοσιαλιστικὸ μετασχηματισμό, ἀποτελεῖ τήν μόνη

εναλλακτική λύση. Για χώρες σάν τήν 'Ελλάδα, τήν 'Ισπανία, τήν Πορτογαλία, τήν (νότια) 'Ιταλία - γενικότερα, για χώρες τοῦ μεσογειακοῦ χώρου - ἡ σοσιαλιστική ἀλλαγὴ ἀποτελεῖ προϋπόθεση γιά μιάν αὐτοδύναμη, ἰσομερῆ οἰκονομική ἀνάπτυξη. Ὅμως αὐτή ἡ πορεία, ἡ πορεία πρὸς τόν σοσιαλιστικό μετασχηματισμό, ἔχει σάν προϋπόθεση τήν ἀπελευθέρωση ἀπὸ τήν πολιτική καί στρατιωτική ἐξάρτηση ἀπὸ τὰ κέντρα τοῦ σύγχρονου ἱμπεριαλισμοῦ, τήν ἀνεξαρτοποίηση τῆς κρατικῆς μηχανῆς ἀπ' τήν πολιτική καί στρατιωτική διάβρωση, πού συντηρεῖ τό δορυφορικό καθεστῶς τῆς ἐξαρτημένης περιθωριακῆς χώρας.

Ὁ πολιτικός φορέας τοῦ λαϊκοῦ κινήματος δέν θά εἶναι σέ θέση νά πραγματοποιήσῃ τούς στόχους του, ἂν πρῶτα ἀπ' ὅλα δέν καταλύσῃ τήν ἐξάρτηση τοῦ κράτους ἀπὸ ξένα κέντρα ἀποφάσεων, ἂν δέν ἀντιμετωπίσῃ ἄμεσα καί ἀποφασιστικά τήν διάβρωση τοῦ κράτους τῆς περιθωριακῆς χώρας ἀπὸ ξενοκίνητους μηχανισμούς κι ἂν δέν τόν ἀποδεσμεύσῃ ἀπ' τούς πολιτικοστρατιωτικούς συνασπισμούς, πού ἐπιβλήθηκαν στήν χώρα ἀπ' τὰ μητροπολιτικά κέντρα. Αὐτό ἀποτελεῖ ἀναγκαῖο, ἂν ὄχι καί ἱκανό, ὄρο γιά τό ξεκίνημα τῆς διαδικασίας, πού ὁδηγεῖ στήν ριζική κοινωνική ἀλλαγή.

Μ' αὐτή τήν ἔννοια, τήν ἔννοια τῆς πολιτικοστρατιωτικῆς ἀποδέσμευσης, ἡ ἐπίτευξη τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας ἀποτελεῖ τήν πρώτη πολιτική πράξη μιᾶς κυβέρνησης ἐλεγχόμενης ἀπ' τόν πολιτικό φορέα τοῦ λαϊκοῦ κινήματος καί κατά συνέπεια τήν προϋπόθεση γιά ὅλα τὰ ἄλλα μέτρα πού θά ἀκολουθήσουν.

Δέν εἶναι εὐκόλο νά προσδιορίσῃ κανεῖς ἀφηρημένα καί γενικά, πῶς ἀντιμετωπίζεται ἡ διάβρωση τοῦ κράτους ἀπὸ ξενοκίνητους μηχανισμούς. Ἐνα εἶναι βέβαιο: πῶς ἡ προσπάθεια πρέπει νά εἶναι συστηματική καί πῶς θ' ἀπαιτήσῃ μακρό χρόνο. Ὅμως, ἄμεσα πρέπει νά ἀντικατασταθοῦν στίς καίριες, στρατηγικές θέσεις οἱ γνωστοί «προσεταιρισμένοι» κρατικοί λειτουργοί. Ἡ ἀποσύνδεση (ἀποδέσμευση) τῶν ἐλληνικῶν ὑπηρεσιῶν πληροφοριῶν ἀπὸ τὰ ὑπερεθνικά δίκτυα πρέπει ἐπίσης νά συντελεστεῖ ἄμεσα. Στήν περίπτωση τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, ἡ ἀποσύνδεσή τους ἀπὸ τό «συμμαχικό» δίκτυο πρέπει νά προγραμματιστεῖ μέ τέτοιο τρόπο, πού νά μὴν ὑποχρεώσει τόν «συμμαχικό» παράγοντα σέ ἄμεσες ἀντιδράσεις. Ἀλλά κι αὐτή πρέπει νά συντελεστεῖ μέ γοργά καί ἀποτελεσματικά δῆματα. Ἡ ἀντιμετώπιση των ξένων δάσεων ἀπαιτεῖ κι αὐτή προσεκτική μεθόδευση. Τό πρῶτο δῆμα εἶναι ἡ στεγανοποίησή τους ἀπὸ τήν ζωὴ τῆς χώρας —μαζύ μέ την παροχὴ τῆς διαβεβαίωσης πρὸς τόν «συμμαχικό» παράγοντα, πῶς ἡ πολεμικὴ περιουσία του θά προστατευθεῖ μέχρι τήν ὥρα πού θά τήν ἀποσύρει. Ὅλα αὐτά πρέπει νά γίνουν στὰ πλαίσια μιᾶς διαδικασίας, πού νά μὴ μειώνει τόν «συμμαχικό» παράγοντα καί νά μὴ δημιουργεῖ ἰδιαίτερες ἀνησυχίες— πέρα ἀπ' τήν γνώση του πῶς ἡ χώρα ἔχει πάρει τήν ὀριστικὴ ἀπόφαση ν' ἀκολουθήσῃ ἀδέσμευτη πολιτική.

Βέβαια, πρέπει νά ἀναμένεται ἀντίδραση τοῦ ξένου παράγοντα, ἀντίδραση μέ οἰκονομικά καί πολιτικά μέτρα. Ἀργά ἢ γρήγορα ὅμως, ἄσχετα ἀπὸ τήν τακτικὴ πού θά ἀκολουθηθεῖ, μιὰ τέτοια ἀντίδραση εἶναι ἀναπό-

φευκτη. Κι είναι ὀρθότερο νά τήν ἀντιμετωπίσει ὁ πολιτικός φορέας τοῦ λαϊκοῦ κινήματος στό **ξεκίνημα** τῆς διαδικασίας παρά ἀργότερα, ὅταν οἱ μηχανισμοί διάδρωσης καί ἐξάρτησης ἔχουν πλήρως κινητοποιηθεῖ. Αὐτή τουλάχιστον εἶναι ἡ παγκόσμια ἐμπειρία.

Ὁ πρῶτος καί ἄμεσος κίνδυνος εἶναι βέβαια μιά, καθοδηγούμενη ἀπ' τὰ μητροπολιτικά κέντρα, κατάλυση τῶν δημοκρατικῶν θεσμῶν μέ τήν ἐπέμβαση μιᾶς κάποιας στρατιωτικῆς χούντας. Ἡ ἀντιμετώπιση αὐτοῦ τοῦ κινδύνου περιέχεται στίς ἴδιες τίς πράξεις πολιτικοστρατιωτικῆς ἀποδέσμευσης ἀπό ξένα κέντρα ἀποφάσεων κι ἰδιαίτερα στήν πάταξη τῆς ξενοκίνητης διάδρωσης στίς ἑνοπλες δυνάμεις, τίς ὑπηρεσίες πληροφοριῶν καί τά σώματα ἀσφαλείας. Τό μέτρο τῆς ἐπιτυχίας θά ἐξαρτηθεῖ ἀπό δύο παράγοντες, πού ἀπαιτοῦν συστηματική προετοιμασία: **Πρῶτο**, τήν πλατεία ὁργάνωση τοῦ λαοῦ σέ κομματικά πλαίσια, ἰσχυρές συνδικαλιστικές ὁργανώσεις κι ἀνεξάρτητη, δυναμική τοπική αὐτοδιοίκηση. **Δεύτερο**, τήν ἀνάπτυξη τέτοιου κλίματος στίς ἑνοπλες δυνάμεις πού νά ἐγγυᾶται, ὅτι οἱ «προσεταιρισμένοι» ἀπό τόν ξένο παράγοντα ἀξιωματικοί ἀποτελοῦν μιά σχετικά ἀπομονωμένη μειοψηφία. Ἐνα τέτοιο κλίμα στηρίζεται σέ δύο βάρη. Τήν κατανόηση ἀπό τίς ἑνοπλες δυνάμεις τῶν συνεπειῶν τῆς ἐξάρτησης μιᾶς χώρας, πού μπορεῖ ν' ἀποθεῖ καταλυτική ἀκόμη καί γιά τήν ἐδαφική της ἀκεραιότητα, καθῶς καί τήν ἀνάπτυξη τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τήν λαϊκή θέληση.

Ἡ ὁργάνωση τοῦ λαοῦ σέ κομματικά πλαίσια, ἡ συστηματική του διαφώτιση, ἡ δημιουργία κλίματος αὐτοπεποίθησης, τό ξεπέραςμα μιᾶς σειρᾶς ἀπό ταμποῦ πού δημιουργοῦν ἀνάσχεση στίς διεκδικήσεις του, εἶναι προϋπόθεση γιά τήν ἡρεμὴ καί ἀποτελεσματική ἀντιμετώπιση ὁποιασδήποτε ἀπειλῆς ἐνάντια στά κυριαρχικά του δικαιώματα. Μά ὁ λαός πρέπει ταυτόχρονα νά ὁργανωθεῖ σέ ἰσχυρά καί ἀνεξάρτητα ἐργατικά σωματεία καί ἀγροτικούς συλλόγους, πού μέσα ἀπό τοὺς διεκδικητικούς του ἀγῶνες θά γίνουν ἀξιόμαχα ὄργανα πάλης. Μέ κάθε τρόπο ἐπίσης, πρέπει νά κερδηθεῖ ἡ μάχη γιά μιάν ἀνεξάρτητη καί δυναμική τοπική αὐτοδιοίκηση. Κάτω ἀπὸ τέτοιες συνθῆκες, κάθε ἀπόπειρα γιά τήν κατάλυση τῶν δημοκρατικῶν θεσμῶν καί τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας θά προσκόψει σ' ἓνα γρανιτένιο λαϊκό τεῖχος. Ἡ περίπτωση τῆς Ἰταλίας εἶναι χαρακτηριστική. Θά εἶχε ἀπὸ καιρὸ ἐπιβληθεῖ δικτατορία στήν Ἰταλία, ἂν δέν εἶχαν ἱκανοποιηθεῖ οἱ προϋποθέσεις, πού ἀναφέραμε πρὶν πάνω. Μά ὑπάρχει κι ἓνας ἀστάθμητος παράγοντας, πού δέν πρέπει νά ἀγνοηθεῖ — ἓνας παράγοντας πού ἀγνοήθηκε ἀπὸ τόν Ἀλλιέντε. Ἡ θέση, τό κλίμα τῆς μικρομεσαίας ἀστικῆς τάξης, πού ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν βιοτέχνη, τὸν ἐπαγγελματία, τὸν μικρέμπορο, τὸν μικρὸ βιομήχανο. Χωρὶς τὴ δικαίᾶ τους συμπαράσταση, τό εἰρηνικὸ πέρασμα σὲν σοσιαλισμὸ εἶναι δυσχερές. Ὅχι μόνο γιατί εἶναι πολυπληθές. Ἀλλὰ κατὰ κύριο λόγο, γιατί ὁποιαδήποτε ἀρνητική ἀντίδραση τῆς ὁδηγεῖ σέ οἰκονομικὸ χάος, πού προδικάζει τήν ἀποτυχία τοῦ εἰρηνικοῦ περάσματος σὲν σοσιαλισμὸ. Στὴν σημερινή μονοπωλιακὴ φάση τοῦ καπιταλισμοῦ ἡ μικρομεσαία ἀστικὴ τάξη συμπίεζεται ἀπὸ τὰ μονοπωλιακὰ πολυεθνικὰ μεγαθήρια, ἀναζητᾷ κι αὐτὴ μιάν ἐναλλακτικὴ λύση γιά τήν ἐπιβίωσή της καί εἶναι ἔτσι **φυσικός σύμμαχος** τῶν

εργαζομένων για μία ριζική αλλαγή της οικονομικής δομής που στηρίζεται, μερικά τουλάχιστον, στην εξουδετέρωση των μονοπωλίων.

Σ' ό,τι αφορά τις ένοπλες δυνάμεις και τον ρόλο τους στη μεταβατική φάση, δεν υπάρχει λόγος να είμαστε απαισιόδοξοι. Κι' αυτό γιατί στην Έλλάδα – που είναι περιθωριακή, δορυφορική χώρα του παγκόσμιου καπιταλισμού – δεν υπάρχει **έθνική κεφαλαιοκρατία**, με την οποία συνήθως ταυτίζεται στα μητροπολιτικά κέντρα του καπιταλισμού το σώμα των άξιωματικών. Αντίθετα, η ντόπια οικονομική ολιγαρχία είναι εξαρτημένη, δορυφορική, αναιμική και «κοσμοπολίτικη», ενώ το σώμα των άξιωματικών προέρχεται απ' τις φτωχότερες οικογένειες της πατρίδας μας και κατά κύριο λόγο από την ύπαιθρο. Η ταύτιση του σώματος των άξιωματικών, σε μία χώρα σαν την δικιά μας, με τον αγώνα για την έθνική ανεξαρτησία είναι φυσική συνέπεια αυτών των δοσμένων. Τα προβλήματα που έχουν υπάρξει στη χώρα μας οφείλονται: **Πρώτο**, στη μεθοδευμένη άξιοποίηση της εμπειρίας του εμφύλιου πόλεμου από το ξένο και ντόπιο κατεστημένο. Η στείρα και ουσιαστικά **άντεθνική και αντιλαϊκή** «έθνικοφροσύνη», που διαμορφώθηκε στα πλαίσια του εμφύλιου πόλεμου, στεγανοποίησε το σώμα των άξιωματικών από τη μάζα του λαού και οδήγησε στην ιδεολογική ταύτιση ενός σημαντικού τμήματός του με τις θέσεις του πολιτικού φορέα της ντόπιας και ξένης ολιγαρχίας. **Δεύτερο**, στην διάβρωση από τους μηχανισμούς της μητρόπολης (Πεντάγωνο, NATO, μυστικές υπηρεσίες, κλπ).

Αυτή η «παρά φύσιν» ιδεολογικοπολιτική τοποθέτηση ενός σημαντικού τμήματος των άξιωματικών, αποξένωσε τις ένοπλες δυνάμεις από τη λαϊκή μάζα – κάτι που έγινε ιδιαίτερα αισθητό κατά την διάρκεια της εφτάχρονης αμερικανοκίνητης δικτατορίας. Όμως, αυτή ακριβώς η εμπειρία και η ευθύνη της δικτατορίας για την έθνική προδοσία στο Κυπριακό, αποτελεί ιστορικά την **άφετηρία** για μιάν αναθεώρηση της τοποθέτησης των άξιωματικών. Κι αυτή η τάση ενισχύεται με την αποκάλυψη του ρόλου των «συμμάχων» τόσο στο Κυπριακό, όσο και στο Αιγαιακό. Για να ξεπεραστεί όμως η αποξένωση του σώματος των άξιωματικών από τη λαϊκή μάζα, απαιτούνται δημόσιες πρωτοβουλίες του πολιτικού φορέα του λαϊκού κινήματος μά και του ίδιου του λαού μας. Ο Λαός, ξεπερνώντας τις πικρές εμπειρίες, πρέπει να δώσει το χέρι στις ένοπλες δυνάμεις, να δώσει το αίσθημα σε κάθε στρατευμένο παιδί του πώς δεν τους χωρίζει, πώς δεν πρέπει να τους χωρίζει τίποτα. Η συναδέλφωση λαού και στρατού αποτελεί προϋπόθεση τόσο για την απελευθέρωση των ένόπλων δυνάμεων από έναν άχάριστο ρόλο, που έχάλκευσε γι' αυτές η ξένη και ντόπια ολιγαρχία του τύπου, όσο και για την ειρηνική πορεία προς την κατάκτηση και κατοχύρωση της έθνικής ανεξαρτησίας, της λαϊκής κυριαρχίας και της κοινωνικής απελευθέρωσης του εργαζόμενου Έλληνα. Οί ένοπλες δυνάμεις της χώρας θά βρουν την ιστορική τους αποστολή στα πλαίσια μιάς πολιτείας, που διαφεντεύεται από τον Λαό και εξυπηρετεί τα συμφέροντά του, στα πλαίσια της έθνικής ανεξαρτησίας και της ειρηνικής συνύπαρξης με τους γειτονικούς λαούς.

Επικίνδυνα βέβαια είναι και τα οικονομικά αντίποινα, που μπορεί να

χρησιμοποιηθούν. Τό διεθνές οικονομικό κατεστημένο θά καταβάλλει προσπάθειες νά τορπιλλήσει τήν πορεία τῆς περιθωριακῆς χώρας πρὸς τήν ἀνεξαρτησία. Κι' ἐπειδὴ ἡ ἐξαρτημένη οἰκονομία τῆς περιθωριακῆς χώρας εἶναι πολὺπλευρα τρωτή, εἶναι ἐπιβεβλημένο νά παρθοῦν ἄμεσα μέτρα προστασίας τῆς οἰκονομίας ἀπὸ τὰ ἀντίποινα, πού πρέπει νά ἀναμένονται – φυγή κεφαλαίου, ἄρνηση δανειοδότησης, μποϋκοτάζ ἐξαγωγῶν κλπ. **Σχέδιο ἄμεσης δράσης** σ' αὐτόν τόν τομέα πρέπει νά τεθεῖ σ' ἐφαρμογή ἀπ' τήν πρώτη στιγμή. Προετοιμασία – πρὶν ἀκόμη κι ἀπὸ τήν ἀνάληψη τῆς διακυβέρνησης τῆς χώρας ἀπ' τόν φορέα τοῦ λαϊκοῦ κινήματος, μέ ἔμφαση στὴν δημιουργία ἐν-αλλακτικῶν οἰκονομικῶν ἐρεισμάτων, γιὰ τήν κρίσιμη αὐτὴ φάση τουλάχιστον, θά ἐγγυηθεῖ τήν ἐπιτυχία τῆς προσπάθειας.

Ἀναμφίβολα, αὐτὴ ἡ πρώτη φάση τῆς **πολιτικοστρατιωτικῆς ἀνεξαρτοποίησης τῆς χώρας** εἶναι ἡ πιὸ σημαντικὴ στὴν πορεία τοῦ λαϊκοῦ κινήματος πρὸς τήν ἐξουσία καὶ τήν ἐπίτευξη τῶν στόχων του. Ἀλλὰ εἶναι λάθος νά πιστεύεται, ὅτι μπορεῖ νά παρακαμφθεῖ. Ὅσοι τό πιστεύουν ἔχουν ψευδαισθήσεις. Μὲ καλοδοουμένο πρόγραμμα, τήν ἀπαραίτητη προετοιμασία καὶ ὑποδομὴ καὶ μέ τήν συμπαράσταση τοῦ λαϊκοῦ παράγοντα, ἐξασφαλίζεται τό ξεπέρασμα αὐτῆς τῆς πρώτης φάσης.

Τὰ μέτρα τῆς **ἄμεσης δράσης** γιὰ τήν ἀντιμετώπιση τῶν οἰκονομικῶν ἀντιποίνων ἀπ' τὰ μητροπολιτικά κέντρα, θά προλειάνουν τό ἔδαφος καὶ θά δώσουν τὰ ἀπαραίτητα χρονικά περιθώρια γιὰ τὰ μεσοπρόθεσμα καὶ μακροπρόθεσμα ἐκεῖνο οἰκονομικά μέτρα, πού θά ὀδηγήσουν στὴν κατάλυση τῆς οἰκονομικῆς ἐξάρτησης ἀπ' τὰ μητροπολιτικά κέντρα. Ἡ πορεία πρὸς τήν **οἰκονομικὴ αὐτοδυναμία** τῆς περιθωριακῆς χώρας, δηλαδή τήν ἀνάπτυξη καὶ ἐδραίωση μιᾶς **ἐνδογενούς δυναμικῆς** καὶ τήν προώθηση τῆς **ἰσομεροῦς ἀνάπτυξης** τῶν στρατηγικῶν τομέων τῆς οἰκονομίας, πορεία πού τελικά ὀδηγεῖ στὴν κατάκτηση τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας στοῦ οἰκονομικοῦ μέτωπο, ταυτίζεται μέ τήν ἐπίτευξη τῆς κοινωνικῆς ἀπελευθέρωσης, τοῦ **σοσιαλιστικοῦ μετασχηματισμοῦ**. Αὐτός ὁ στόχος προσδιορίζει σέ μεγάλο βαθμὸ τήν κατανομή ἐκείνων τῶν ἐπενδύσεων, κατὰ τομέα καὶ κατὰ περιφέρεια, πού προορίζονται γιὰ τήν ἀνάπτυξη τοῦ κεφαλαιουχικοῦ ἐξοπλισμοῦ τῆς χώρας καὶ ἐιδικότερα τῆς μηχανουργίας. Σέ μιὰ χώρα σάν τήν Ἑλλάδα ὁ στόχος τῆς ἰσομεροῦς ἀνάπτυξης τῶν στρατηγικῶν τομέων τῆς οἰκονομίας ὑλοποιεῖται μέ δάση συντονισμένες ἐπενδύσεις γιὰ τήν ἀνάπτυξη τοῦ κεφαλαιουχικοῦ ἐξοπλισμοῦ στοὺς παρακάτω κατὰ κύριο λόγο τομεῖς: Γεωργία (ἔργα ὑποδομῆς) καὶ ὀρυκτὸς πλοῦτος, ἐλαφριά βιομηχανία (γιὰ τήν παραγωγή ἐλαφροῦ κεφαλαιουχικοῦ ἐξοπλισμοῦ), βαρεῖα βιομηχανία (μηχανουργία). Ὁ ρυθμὸς τῆς ἀνάπτυξης τοῦ κεφαλαιουχικοῦ ἐξοπλισμοῦ τῆς χώρας ἐξαρτᾶται δέβαια ἀπὸ τὸ ἐπίπεδο αὐτῶν τῶν ἐπενδύσεων. Κι αὐτό προσδιορίζει τήν κατανομή τῶν ἐπενδύσεων ἀνάμεσα σ' ἐκεῖνες πού προορίζονται γιὰ τήν **ἀνάπτυξη τοῦ κεφαλαιουχικοῦ ἐξοπλισμοῦ** τῆς χώρας κι' ἐκεῖνες πού προορίζονται γιὰ τήν **αὔξηση τῆς κοινωνικῆς καὶ ἀτομικῆς κατανάλωσης**. Τό ἐπίπεδο τῶν ἐπενδύσεων στοῦ σύνολό του, χρόνον μέ χρόνο, ἐξαρτιέται ἀπὸ τήν στρατηγικὴ ἐθνικὴ ἐπιλογή τοῦ ἐπιπέδου τῆς **ἐθνικῆς ἀποταμίευσης**. Αὐτές οἱ ἐπιλογές, πρέπει

νά τό τονίσουμε, εἶναι ἐπιλογές σέ **ἐθνικό ἐπίπεδο**.

Σ' αὐτό τό ἴδιο ἐπίπεδο γίνεται καί ἡ ἐπιλογή τῆς ποσοτικῆς σχέσης ἀνάμεσα στήν συνολική **κοινωνική κατανάλωση** (ἐθνική ἄμυνα, διοίκηση, ὑγειονομική περίθαλψη, παιδεία, στέγη - πολεοδομία, πολιτιστικά ἀγαθά) καί τήν συνολική **ἀτομική κατανάλωση**. Πέρα ἀπ' τήν ἐθνική ἄμυνα καί τήν διοίκηση, στήν πορεία πρὸς μιά σοσιαλιστική κοινωνία εἶναι πρωταρχικός στόχος ἡ διεύρυνση τῆς κοινωνικῆς κατανάλωσης. Γιά τήν ἐξασφάλιση πλήρους νοσοκομειακῆς, ἱατρικῆς, φαρμακευτικῆς περίθαλψης ὅλων τῶν πολιτῶν, γιά τήν λαϊκή παιδεία - μιά παιδεία πού νά ἀποσκοπεῖ ὄχι μόνο στήν ἐπαγγελματική ἀριότητα τοῦ πολίτη, μά ἐπίσης στό βᾶθρο καί πλάτεμα τῆς γνώσης - γιά τήν ἐξασφάλιση σύγχρονης, ἀνετης καί ἰδιόκτητης στέγης σ' ὅλους ἀνεξαιρέτα τοὺς πολίτες, γιά τή μάχη ἐνάντια στήν ρύπανση, γιά τήν ἀνοικοδόμηση πόλεων πού νά μὴν ὑπονομεύουν τήν ἀνθρωπιά, γιά τήν ἀμεση συμμετοχή τοῦ πολίτη σέ ἀθλητικές καί πολιτιστικές ἐκδηλώσεις, γιά νά φθάσει τό ἀγωνιστικό στάδιο, τό θέατρο, τό βιβλίο, ὁ πίνακας, ἡ μουσική, σέ κάθε γωνιά τῆς ἐλληνικῆς γῆς.

Στό ἐθνικό ἐπίπεδο, τέλος παίρνονται κρίσιμες ἀποφάσεις γιά τήν ἀπάλειψη τῆς ἀνεργίας, γιά συντάξεις πού νά ἐξασφαλίζουν περὶ φαντα γερατειά.

Σ' αὐτό τό σημεῖο πρέπει ν' ἀποφύγουμε μιά παρεξήγηση. Τό γεγονός, πὼς αὐτές οἱ μεγάλες ἐπιλογές γίνονται σέ **ἐθνικό ἐπίπεδο** δέν σημαίνει πὼς τά προβλήματα λύνονται μέ **κρατικοποίηση**. Ἀντίθετα, τό ΠΑΣΟΚ πιστεύει στήν **κοινωνικοποίηση**, τήν **ἀποκέντρωση** καί τήν **αὐτοδιαχείριση**. Καί οἱ τρεῖς αὐτές ἔννοιες ἀφοροῦν στήν δομή τῆς κοινωνίας.

Οἱ δομικές ἀλλαγές εἶναι ἡ «λυδία λίθος» τοῦ σοσιαλισμοῦ. Μόνο σ' αὐτό τό ἐπίπεδο εἶναι δυνατό νά γίνει κρυστάλλινα ὁ διαχωρισμός ἀνάμεσα σέ μιά **σοσιαλιστική** καί σέ μιά **σοσιαλδημοκρατική** τοποθέτηση ἢ ἀνάμεσα στόν πατερναλιστικό, κρατικό σοσιαλισμό τοῦ ἀνατολικοῦ μπλόκ καί τόν ἀποκεντρωμένο σοσιαλισμό, πού στηρίζεται στήν κοινωνικοποίηση καί τήν αὐτοδιαχείριση.

Πρὶν ἐξετάσουμε τίς στρατηγικές δομικές ἀλλαγές, πού συνιστοῦν τό πέρασμα στόν σοσιαλισμό, πρέπει νά τονίσουμε ὅτι τό κρίσιμο θέμα γιά τήν ἐπίτευξη αὐτοῦ τοῦ στόχου, γιά τόν σοσιαλιστικό μετασχηματισμό τῆς κοινωνίας, εἶναι ὁ **ρυθμός** πραγματοποίησης τῶν δομικῶν ἀλλαγῶν. Ἐνας πολὺ χαμηλὸς ρυθμὸς περιέχει τόν κίνδυνο ἐκφυλισμοῦ τῆς προσπάθειας, ἀπορρόφησης τῶν δομικῶν ἀλλαγῶν στά πλαίσια μιᾶς καπιταλιστικῆς κοινωνίας ἢ ὑπονόμευσής τους ἀπὸ τά ἀνέπαφα στρατηγικά κέντρα, πού ἐλέγχονται ἀπὸ τό κατεστημένο. Ἐνας πολὺ ψηλὸς ρυθμὸς ὅμως, περιέχει τόν κίνδυνο νά ξεπεράσει τίς **θεσμικές δυνατότητες** καί νά ὀδηγήσει σέ ἀποδιάρθρωση τῆς οἰκονομίας. Ἀπαιτεῖται, κατὰ συνέπεια, μιά στρατηγική ἐπιλογή τοῦ ἄριστου ρυθμοῦ εἰσαγωγῆς δομικῶν ἀλλαγῶν.

Δέν ἔχουμε τήν πρόθεση νά προσδιορίσουμε αὐτή τήν στιγμή τόν ἄριστο αὐτό ρυθμό. Θά προχωρήσουμε μᾶλλον στήν περιγραφή ἐκείνων τῶν δομικῶν ἀλλαγῶν, πού ἐξασφαλίζουν τήν **πορεία** πρὸς τόν σοσιαλιστικό μετασχηματισμό, μά πού κι αὐτές ἀπαιτοῦν ἓνα σχετικὰ μακρὸ διάστημα. Ὑπάρ-

χουν δέβαια κι όρισμένες **άμεσες** δομικές αλλαγές, πού εξασφαλίζουν τά «νώτα» τής κυβέρνησης από τήν μεθοδευμένη ύπονόμηση τών στρατηγικών κέντρων τής οικονομικής όλιγαρχίας. Ποιές είναι;

Πρώτο, ή κοινωνικοποίηση τού χρηματοδοτικού – πιστωτικού συστήματος τής χώρας.

Δεύτερο, ή επιβολή έθνικού έλέγχου στό μεγάλο εισαγωγικό και εξαγωγικό έμπόριο.

Τρίτο, ή κοινωνικοποίηση τών στρατηγικών μονοπωλιακών – διομηχανικών μονάδων.

Οί άλλες βασικές δομικές αλλαγές πρέπει νά ξεκινήσουν άμέσως, μά ή ύλοποίησή τους θά απαιτήσει χρόνο. Τίς εξετάζουμε σέ γενικές γραμμές. **Πρώτο**, ή εισαγωγή και προώθηση τής **συνεταιριστικής καλλιέργειας** και έμπορίας στήν ύπαιθρο. Συνεταιρισμοί νέου τύπου πρέπει νά θεσμοθετηθούν τό γρηγορότερο δυνατό, άγροτοδιομηχανικοί συνεταιρισμοί μεγάλης γεωγραφικής έκτασης, πού νά σμίξουν τό έργοστάσιο και τό χωράφι, πού νά αναλάβουν όλο τό φάσμα τής παραγωγής, τής πιστοδότησης και τής έμπορίας τών προϊόντων τους. Οί άγρότες πού συμμετέχουν μέ τήν έργασία τους και τήν καλλιιεργήσιμη γή τους (γή πού παραμένει δικιά τους **άτομική** ιδιοκτησία), **αυτόδιαχειρίζονται** τόν συνεταιρισμό. Στή διοίκηση όμως συμμετέχουν και εκπρόσωποι τού γεωγραφικού διαμερίσματος ή τής περιφέρειας, στήν όποία λειτουργεί ό συνεταιρισμός. Για τήν Έλλάδα αύτή είναι ή πιό σημαντική, ή πιό άποφασιστική δομική αλλαγή.

Δεύτερο, ή **κοινωνικοποίηση** τών βασικών διομηχανικών μονάδων. Πόσες και ποιές διομηχανικές μονάδες πρέπει νά κοινωνικοποιηθούν για νά εξασφαλιστεί ή πορεία πρós τόν σοσιαλιστικό μετασχηματισμό; Δέν πρέπει νά αναζητήσουμε κάποιο τυφλοσούρη, νά διατυπώσουμε μία μηχανιστική άπάντηση. Μάλλον πρέπει νά διατυπώσουμε κάποιον κανόνα και νά τόν εφαρμόσουμε μέ σωφροσύνη. Τά παρακάτω δοσμένα έχουν πολύ ένδιαφέρον. Τό 1975 οί 100 μεγαλύτερες (σέ πωλήσεις) διομηχανικές έπιχειρήσεις έκπροσωπούσαν **μόνο** τό 4,6% τού συνόλου τών έπιχειρήσεων. Όμως έλέγχανε τό 56% τών πωλήσεων, τό 51% τού άπασχολούμενου κεφαλαίου, τό 53% τών κερδών (πού στήν πραγματικότητα θά πρέπει νά ήταν ακόμη μεγαλύτερα) και τό 35% τής άπασχόλησης. Από τίς 100, οί 40 περίπου έλέγχονται από τό ξένο κεφάλαιο. Μέσα σ' αυτόν τόν κύκλο τών έπιχειρήσεων – αλλά δέβαια όχι άποκλειστικά – θά πρέπει νά αναζητηθούν οί έπιχειρήσεις, πού θά κοινωνικοποιηθούν στήν πρώτη φάση τής πορείας πρós τήν σοσιαλιστική αλλαγή. Μέ ποιά κριτήρια; Τά βασικά κριτήρια είναι: **Πρώτο**, ή στρατηγική σημασία τής έπιχείρησης για τήν οίκονομία και ειδικότερα για τήν επίτευξη τών στόχων τού άναπτυξιακού προγράμματος τής χώρας. **Δεύτερο**, ή σχετική μονοπωλιακή της δύναμη στόν κλάδο της. **Τρίτο**, ή συμμετοχή και ό έλεγχος τού ξένου κεφαλαίου. Ίδιαίτερη μνεία πρέπει νά γίνει για τίς έπιχειρήσεις σ' όρισμένους κρίσιμους τομείς. Οί έπιχειρήσεις πού άφορούν τίς **κοινές ώφέλειες**, τόν **όρυκτό πλούτο** τής χώρας (έξόρυξη, έκμετάλλευση, μεταποίηση κλπ.), τήν **έθνική άμυνα**, τά **φάρμακα** και **είδη ύγείας**, πρέπει άναμφισβή-

τητα νά κοινωνικοποιηθούν. Ἐπίσης, ἡ παρουσία ξένου κεφαλαίου σέ κλίμακα, πού νά κάνει πιθανό τόν ἔλεγχό του πάνω στήν ἐπιχείρηση, ἐπιβάλλει τήν κοινωνικοποίησή της. Μιά κοινωνικοποιημένη ἐπιχείρηση μπορεῖ νά δεχθεῖ τήν συμμετοχή ξένου κεφαλαίου κάτω ἀπό ὅρους, πού νά ἐξασφαλίζουν ἀπόλυτα τόν ἔλεγχό τοῦ κοινωνικοῦ φορέα καί τῶν ἐργαζομένων στήν ἐπιχείρηση, ὅταν αὐτό ἀποτελεῖ τόν **μόνο** τρόπο γιά τήν χρησιμοποίηση μιᾶς ἀπαραίτητης τεχνολογίας.

Κοινωνικοποίηση δέν σημαίνει κρατικοποίηση. Τί σημαίνει ἀκριβῶς; Σημαίνει πῶς καταργεῖται ἡ σχέση ἐξαρτημένης ἐργασίας, πῶς οἱ ἐργαζόμενοι **αὐτοδιαχειρίζονται** τίς ἐπιχειρήσεις στά πλαίσια ἀποφάσεων πού παίρνονται ἀπό διοικητικά συμβούλια στά ὁποία συμμετέχουν: **Πρῶτο**, οἱ ἴδιοι οἱ ἐργαζόμενοι. **Δεύτερο**, ἐκπρόσωποι τῆς περιφέρειας (πόλης, ἐπαρχίας, κλπ.), στήν ὁποία λειτουργεῖ τό κατάστημα. **Τρίτο**, ἐκπρόσωποι τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, ἂν ἡ ἐπιχείρηση ἔχει καταστήματα σέ πολλές περιφέρειες ἢ ἂν ἡ δραστηριότητά της ἔχει στρατηγική σημασία γιά τήν οἰκονομία ἢ τήν ἐπίτευξη τῶν στόχων τοῦ ἀναπτυξιακοῦ προγράμματος. Οἱ ἰδιοκτῆτες τῶν ἐπιχειρήσεων, πού κοινωνικοποιοῦνται, **ἀποζημιώνονται** μέ δάση τήν γνωμάτευση ἐπιτροπῆς, πού θά ὁρισθεῖ ἀπό τήν Κυβέρνηση.

Στίς **μικρομεσαίες** καί τίς ἄλλες βιομηχανικές ἐπιχειρήσεις, πού δέν κοινωνικοποιοῦνται, διευρύνονται τά συμβούλιά τους μέ τήν συμμετοχή ἐκπροσώπων τῶν ἐργαζομένων καθώς καί ἐκπροσώπων τῆς περιφέρειας (πόλης, ἐπαρχίας κλπ), στήν ὁποία λειτουργεῖ τό κατάστημα. Γιά τήν **βιοτεχνία** προωθείται ἡ συνεταιριστική πιστοδότηση, ἔρευνα καί ἐμπορία τῶν προϊόντων καί, σέ συγκεκριμένες περιπτώσεις, ἡ ἀνάπτυξη κοινῆς βασικῆς κεφαλαιουχικῆς ὑποδομῆς.

Εἰδικός φορέας δημιουργεῖται γιά τήν προώθηση καί ἀνάπτυξη τῆς ἔρευνας πάνω στήν σύγχρονη τεχνολογία. Ἀξίζει νά σημειώσουμε πῶς στήν Ἑλλάδα οἱ ἔρευνες ἀπορροφοῦν τό 0,2% τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος καί πῶς αὐτό εἶναι τό μικρότερο ποσοστό στόν χώρο τοῦ ΟΟΣΑ.

Τρίτο, ἡ ἀποκέντρωση. Διοικητικές καί οἰκονομικές ἐξουσίες μεταβιβάζονται τό γρηγορότερο δυνατό ἀπό τό κέντρο στήν περιφέρεια (θά ὑπάρχουν 11 περίπου περιφέρειες στήν χώρα) καί τήν τοπική μονάδα (πόλη, ἐπαρχία κλπ). Οἱ τοπικές μονάδες καί οἱ περιφέρειες τῆς χώρας παίζουν πρωταρχικό ρόλο στήν διαμόρφωση καί ὑλοποίηση τοῦ δικοῦ τους ἀναπτυξιακοῦ προγράμματος – στά πλαίσια τοῦ γενικοῦ ἐθνικοῦ προγράμματος – στήν διαμόρφωση τοῦ ὁποίου ἐπίσης συμμετέχουν ἐνεργά.

Τέταρτο, ὁ συνδικαλισμός. Ἡ συμμετοχή τῶν ἐργατῶν σέ σωματεῖα καί τῶν ἀγροτῶν σέ συλλόγους καθολικεύεται. Τόσο τά σωματεῖα ὅσο καί οἱ σύλλογοι ἀνεξαρτοποιοῦνται ἀπό τό κράτος καί τερματίζεται κάθε εἶδους κηδεμονία. Τά σωματεῖα καί οἱ σύλλογοι συμμετέχουν ἐνεργά στήν διαμόρφωση τοῦ ἐθνικοῦ προγράμματος οἰκονομικῆς καί κοινωνικῆς ἀνάπτυξης. Ταυτόχρονα προωθοῦν ἐνεργά τίς διεκδικήσεις τῶν ἐργαζομένων. Θά πρέπει νά σημειωθεῖ, ὅτι στίς κοινωνικοποιημένες ἐπιχειρήσεις θά ἔχει καταργηθεῖ ἡ ἐξαρτημένη ἐργασία, δηλαδή ἡ σχέση ἐργοδοσίας καί ἐργασίας. Ἄρα, οἱ

συνδικαλιστικές διεκδικήσεις, με την μορφή που τις γνωρίζουμε, περιορίζονται στόν μή κοινωνικοποιημένο τομέα. Κατά τά άλλα, ό ρόλος τών σωματείων καί τών συλλόγων αποβλέπει κύρια στή μείωση τής ανισοκατανομής τοῦ εισοδήματος κατά κλάδους καί τομείς τής οίκονομίας καί γενικότερα στήν βελτίωση τών συνθηκῶν ἐργασίας κλπ.

Πέμπτο, ό προγραμματισμός. Διαμορφώνεται ἔθνικό πρόγραμμα οίκονομικής καί κοινωνικής ἀνάπτυξης μέ τήν συμβολή τών περιφερειῶν, τών συνδικάτων, τών ἀγροτικῶν συλλόγων καί ἄλλων κοινωνικῶν φορέων. Τό πρόγραμμα δέν εἶναι κάθετο, λεπτομερειακό ποσοτικό, μέ ἐξαίρεση τούς τομείς **ἐνέργειας, ἔθνικοῦ δίκτυου μεταφορῶν καί ἐπικοινωνιῶν.** Οἱ ἐπιχειρηματικές μονάδες (συνεταιρισμοί, κοινωνικοποιημένες καί μή ἐπιχειρήσεις) παίρνουν τίς ἀποφάσεις τους στά γενικά πλαίσια τοῦ ἔθνικοῦ προγράμματος ἀνάπτυξης. Τά κριτήρια, γιά τήν λήψη ἀποφάσεων ἀπό τίς κοινωνικοποιημένες μονάδες, διαμορφώνονται ὡς ἓνα βαθμό ἀπό τό **ἔθνικό κέντρο προγραμματισμοῦ.** Κατά τά ἄλλα, οἱ ἐπιχειρήσεις – κοινωνικοποιημένες καί μή – παίρνουν ἐλεύθερα τίς ἀποφάσεις τους. Τό **κέντρο ἔθνικοῦ προγραμματισμοῦ** διαθέτει τά παρακάτω ὄργανα γιά τήν καθοδήγηση τής οίκονομίας: **Πρώτο,** τό σύστημα χρηματοδότησης. **Δεύτερο,** τήν δημοσιονομική πολιτική. Ὁ πρωταρχικός φόρος εἶναι ὁ φόρος προστιθεμένης ἀξίας. Ἀποτελεῖ τό κύριο μέσο γιά τήν ἐπίτευξη τοῦ ἐπιθυμητοῦ ἐπιπέδου κοινωνικής ἀποταμίευσης. Ὁ φόρος εισοδήματος (θετικός ἢ ἀρνητικός, δηλ. ἢ φόρος ἢ παροχή) ἐπιβάλλεται μέ κύριο στόχο τή μείωση τής ανισοκατανομῆς τοῦ εισοδήματος. **Τρίτο** ἔλεγχο τιμῶν. Γιά βασικά εἶδη κατανάλωσης οἱ τιμές προσδιορίζονται ἀπό τήν κεντρική ἐξουσία. Τά κατώτα ὅρια ἀπολαδῶν γιά τούς ἐργαζόμενους καθορίζονται ἐπίσης ἀπό τήν κεντρική ἐξουσία. **Τέταρτο,** προσδιορίζονται ἐπίσης «σκιδῶεις» **λογιστικές** τιμές (σέ ἀντιπαράθεση μέ τίς τιμές στήν ἀγορά) πού ὑποχρεωτικά λαμβάνονται ὑπ' ὄψη ἀπό τίς κοινωνικοποιημένες ἐπιχειρήσεις στήν διαδικασία λήψης ἀποφάσεων. Ἔτσι ὑποβοηθεῖται ἡ ἐπίτευξη τῶν στόχων τοῦ προγράμματος οίκονομικής καί κοινωνικής ἀνάπτυξης. Πρέπει τέλος νά σημειωθεῖ, ὅτι γιά τά περισσότερα ἀγαθὰ ἀτομικής κατανάλωσης λειτουργεῖ ὁ μηχανισμός τής ἀγορᾶς.

Τό περίγραμμα τῶν δομικῶν ἀλλαγῶν, πού προωθοῦνται μέ προκαθορισμένο ρυθμό, ἀφήνει βέβαια πολλά ἀναπάντητα ἐρωτήματα. Μερικές συμπληρωματικές παρατηρήσεις εἶναι γι' αὐτό ἀπαραίτητες.

Σημαντικό ρόλο στήν παροχή τῶν ἀγαθῶν τής κοινωνικής κατανάλωσης, ὅπως ἡ νοσοκομειακή, ἱατρική καί φαρμακευτική περίθαλψη, ἡ παιδεία, ἡ στέγη, ἡ ψυχαγωγία καί οἱ πολιτιστικές ἐκδηλώσεις, παίζουν οἱ περιφερειακοί καί τοπικοί κοινωνικοί φορεῖς. Οἱ κοινωνικοποιημένες μονάδες παραγωγῆς (συνεταιρισμοί, βιομηχανικές ἐπιχειρήσεις κλπ) συμμετέχουν κι αὐτές στήν παροχή ἀγαθῶν κοινωνικής κατανάλωσης, καθῶς καί σέ προγράμματα κοινωνικής ἀσφάλισης καί συνταξιοδότησης. Στό μέτρο τοῦ δυνατοῦ προωθεῖται ἡ ἀποκέντρωση καί ἡ συλλογική πρωτοβουλία.

Καταναλωτικοί συνεταιρισμοί προωθοῦνται μέ κύριους φορεῖς τίς κοινωνικοποιημένες μονάδες καί τήν τοπική αὐτοδιοίκηση. Τό μικρεμπόριο δέν

θίγεται. Τό εξαγωγικό εμπόριο πραγματοποιείται κάτω από γενικό κεντρικό έλεγχο και μέ βάση τούς στόχους τού προγράμματος και τίς δεσμεύσεις, πού έχει αναλάβει τό δημόσιο στά πλαίσια διμερών ή άλλων συμφωνιών. Οί εισαγωγές ελέγχονται αυστηρά στά πλαίσια τού εθνικού προγράμματος οικονομικής ανάπτυξης.

Τελικά, πρέπει νά τονίσουμε πώς ή πραγματοποίηση αὐτῶν τῶν δομικῶν ἀλλαγῶν, πού ἐγγυῶνται τήν εἰρηνική πορεία πρὸς τόν σοσιαλιστικό μετασχηματισμό, πρέπει νά κατοχυρωθοῦν ἀπό ἕνα νέο σύνταγμα – πού θ' ἀποτελέσει τήν ριζική ἀλλαγή, τήν διαμόρφωση μιᾶς ἐναλλακτικῆς πορείας γιά τήν χώρα, πού γνήσια προωθεῖ τήν ἐθνική ἀνεξαρτησία, τήν λαϊκή κυριαρχία καί τήν κοινωνική ἀπελευθέρωση.

Πρὶν κλείσουμε αὐτό τό περίγραμμα δομικῶν ἀλλαγῶν, θά πρέπει νά ἀναφεροῦμε στό γεγονός πώς τόσοσ ὁ ἔλεγχος τῶν εισαγωγῶν, ὅσο κι' ὁ ἔλεγχος στήν κίνηση τοῦ κεφαλαίου παραβιάζουν τήν συμφωνία **σύνδεσης** τῆς Ἑλλάδας μέ τήν ΕΟΚ. Αὐτό εἶναι ἀναπόφευκτο. (Δέν ἀναφερόμαστε στήν ἔνταξη τῆς Ἑλλάδας στήν ΕΟΚ. Τό ΠΑΣΟΚ ἔχει ἤδη ἀναπτύξει τούς λόγους γιά τούς ὁποίους ἀντιτίθεται στήν ἔνταξη. Ἀναφερόμαστε στό καθεστώς σύνδεσης). Καί θά εἶχε, ἂν ἀντιδρούσε ἡ ΕΟΚ, ἀρνητικές ἐπιπτώσεις στίς ἐξαγωγές μας στίς χώρες πού τήν ἀπαρτίζουν. Γι' αὐτό, πρωταρχικό μέλημα μας πρέπει νά εἶναι ἡ διαμόρφωση ἑνός πλαισίου εἰδικῆς συμφωνίας ἀνάμεσα στήν Ἑλλάδα καί τήν ΕΟΚ, πού νά ἐξασφαλίζει τίς ἐξαγωγές μας κάτω ἀπό εὐνοϊκούς ὅρους μέ συγκεκριμένα ἀνταλλάγματα, πού εἴμαστε σέ θέση νά προσφέρουμε χωρίς νά ὑπονομεύουμε τήν πορεία πρὸς τήν σοσιαλιστική ἀλλαγή. Μιά τέτοια εἰδική συμφωνία Ἑλλάδας – ΕΟΚ εἶναι ἐφικτή. Ἀρκεῖ νά παρατηρήσουμε, πώς ἡ ΕΟΚ ἤδη ἀναπτύσσει τέτοιες πρωτοβουλίες ἀκόμα καί μέ τίς χώρες τοῦ ἀνατολικοῦ μπλόκ.

* * *

Ἡ **πολιτικοστρατιωτική ἀνεξαρτοποίηση** (ἀπάλειψη τῆς ξενοκίνητης διάβρωσης καί ἀποσύνδεση ἀπό στρατιωτικούς συνασπισμούς), πού προηγείται ἀπό κάθε ἄλλη πολιτική πράξη μιᾶς κυβέρνησης – πού ἐλέγχεται ἀπό τόν πολιτικό φορέα τοῦ λαϊκοῦ κινήματος, εἶναι στήν οὐσία **κατασταλτικῆς μορφῆς** καί μάλιστα περιορισμένης πολιτικῆς ἐμβέλειας. Στήν πορεία, πρέπει νά ξεπεραστεῖ ἡ **ἀλλοτρίωση** τοῦ πολίτη ἀπό τό κράτος, νά γίνει ἡ κρατική μηχανή ἐκφραστής τῶν συμφερόντων τῆς μεγάλης μάζας τῶν ἐργαζομένων. Χωρίς κάτι τέτοιο, χωρίς τήν συμφιλίωση τοῦ κράτους καί τῶν λαϊκῶν στρωμάτων, ἡ λαϊκή κυριαρχία θά παραμείνει νεκρό γράμμα. Κι ἐδῶ ἡ πορεία εἶναι μακρόχρονη καί ἀνηφορική. Πέρα ἀπ' τούς νέους θεσμούς, πού θά ἐφαρμοσθοῦν στά πλαίσια τῆς διοικητικῆς ἀποκέντρωσης, τῆς αὐτοδιαχείρισης καί τοῦ ἐθνικοῦ προγραμματισμοῦ, θά ἀπαιτηθεῖ καί ἀλλαγὴ νοοτροπίας τῶν κρατικῶν λειτουργῶν σ' ὅλα τά ἐπίπεδα. Τόσο οἱ μηχανισμοὶ ἐπιλογῆς τῶν κρατικῶν λειτουργῶν ὅσο καί ἡ παιδεία, θά κληθοῦν νά παίξουν τελικά τόν ἀποφασιστικό ρόλο.

Παράλληλα με την ανάπτυξη και εδραίωση μιᾶς αὐτοδύναμης οἰκονομίας, θά πρέπει νά διαμορφωθεῖ μιὰ νέα **ανεξάρτητη ἐθνική ἐξωτερική πολιτική** σέ ἄμεση συσχέτιση μέ μιάν **ἐθνική ἀμυντική πολιτική**, πού νά στηρίζεται ὄχι μόνο στά στρατευμένα παιδιά τοῦ λαοῦ, τίς ἐνοπλες δυνάμεις τῆς χώρας, ἀλλά στό σύνολο τοῦ πληθυσμοῦ. Ἡ ἀναζήτηση καί κατάκτηση νέων ἐρεισμάτων στό διεθνή χώρο καί ἡ πολύπλευρη διασύνδεση τῆς χώρας μέ ἄλλα κράτη καί ἄλλους λαούς, συμβαδίζει ὀργανικά μέ τήν κατάκτηση τῆς οἰκονομικῆς αὐτοδυναμίας.

Τόσο ἡ πορεία πρὸς τήν οἰκονομική αὐτοδυναμία, ὅσο κι' αὐτή πρὸς τήν πολιτικοστρατιωτική ἀνεξαρτησία, βρίσκονται σέ ἄμεση ἱστορική συσχέτιση μέ τήν διαμόρφωση μιᾶς ἐνδογενοῦς δυναμικῆς στόν **πολιτιστικό** τομέα, πού ἀξιοποιώντας τίς λαϊκές παραδόσεις καί ξεπερνώντας τά ξένα πρότυπα θά δώσει νέες διαστάσεις στήν δημιουργικότητα τοῦ λαοῦ. Τελικά, ἡ ἱστορική διαδικασία πού ὁδηγεῖ στήν πολιτική, στρατιωτική, οἰκονομική, κοινωνική καί πολιτιστική ἀνεξαρτησία εἶναι **ἐνιαία**.

* * *

Στοχεύουμε τόν σοσιαλιστικό μετασχηματισμό τῆς κοινωνίας μας. Αὐτό ὅμως, δέν σημαίνει ὅτι ἐφησυχάζουμε καί περιμένουμε ἢ ὅτι εἴμαστε δέσμιοι τοῦ «ὅλα ἢ τίποτα». Ἀντίθετα, εἴμαστε στήν πρώτη γραμμὴ γιὰ τὰ καθημερινὰ προβλήματα πού ἀντιμετωπίζει ὁ Λαός, προωθώντας τήν ἀγωνιστική κατάκτηση αἰτημάτων καί ἐπιφέροντας ὀριακές ἀλλαγές, πού καλυτερεύουν τήν θέση τῶν ἐργαζομένων. Ἡ γενική, ἡ ριζική κοινωνική ἀλλαγή συνδέεται ἀρρηκτα μέ τούς βραχυπρόθεσμους καί τούς ἐπὶ μέρους διεκδικητικούς ἀγῶνες τοῦ Λαοῦ μας. Στά πλαίσια τέτοιων ἀγώνων σφυρηλατεῖται τό λαϊκό κίνημα.

Τό ΠΑΣΟΚ πρέπει νά παίξει πρωτοποριακό, καταλυτικό ρόλο στήν ἀγωνιστική σφυρηλάτηση τοῦ λαϊκοῦ κινήματος – στόν τόπο κατοικίας, τόν τόπο δουλειᾶς, στίς πολιτιστικές ἐκδηλώσεις τοῦ Λαοῦ μας. Οἱ ἀγωνιστικοί μας στόχοι προσδιορίζονται ἀπὸ τὰ καθημερινὰ προβλήματα, πού ἀντιμετωπίζουν οἱ ἐργαζόμενοι τῆς χώρας μας. Προσδιορίζονται ἀκόμη κι ἀπ' τήν συγκεκριμένη μορφή, πού παίρνει ἡ ἰδιαίτερα ἐπικίνδυνη καί ὀγκούμενη ἀπειλὴ ἐνάντια στήν ἐδαφική ἀκεραιότητα τῆς χώρας μας.

Ἐπειδὴ ἀκριβῶς τό ΠΑΣΟΚ εἶναι ταγμένο στόν ἀγῶνα γιὰ τήν ἐθνική ἀνεξαρτησία, πρέπει νά εἶναι πρωτοπόρο στήν κινητοποίηση τοῦ Λαοῦ μας γιὰ τήν προάσπιση τῆς ἐδαφικῆς μας ἀκεραιότητος, γιὰ τήν ἐθνική μας ἐπιβίωση. Στήν μεθοδευμένη ἀπὸ τίς ΗΠΑ καί τό ΝΑΤΟ τουρκική εἰσβολή στήν Κύπρο καί τήν ἀπειλὴ στό Αἰγαῖο καί τήν Δυτική Θράκη, ἀπαντοῦμε μέ τήν ἐντατικοποίηση τοῦ ἀγῶνα γιὰ τήν ἐλληνοποίηση τῆς κρατικῆς μας μηχανῆς, γιὰ τήν ἀδελφωσύνη ἀνάμεσα στόν Λαό καί τὰ στρατευμένα του παιδιά, γιὰ τήν πλήρη καί ὀριστική ἀποχώρηση ἀπὸ τό ΝΑΤΟ, γιὰ τήν στεγανοποίηση καί τελικά τό κλείσιμο τῶν ξένων δάσεων στήν χώρα μας, γιὰ τήν διαμόρφωση μιᾶς ἀνεξάρτητης, ἐλληνικῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, γιὰ τήν

ένεργό ἀναζήτηση νέων ἐρεισμάτων στὸν διεθνή καὶ ἰδιαίτερα στὸν Μεσογειακὸ χώρο, γιὰ τὸν ἄρτιο ἐξοπλισμὸ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων τῆς χώρας μας μὲ προσανατολισμὸ τὸν τοπικὸ – ὄχι τὸν γενικὸ πόλεμο, γιὰ τὴν πανελλήνια κινητοποίηση τοῦ Λαοῦ μας. Μ' αὐτόν καὶ μόνο τὸν τρόπο θὰ προασπίσουμε τὴν ἐδαφικὴ μας ἀκεραιότητα, θὰ ἐδραιώσουμε τὴν ἐθνικὴ μας ἀνεξαρτησία καὶ θ' ἀποτρέψουμε τὴν ἐμπλοκὴ μας σὲ μεθοδευμένο καὶ καθοδηγούμενο πόλεμο. Τὸ σύνθημά μας εἶναι **πανεθνικὴ κινητοποίηση** γιὰ τὴν ἀνεξαρτησία, τὴν ἐδαφικὴ ἀκεραιότητα, τὴν ἐπιβίωση τῆς χώρας.

Γιὰ τὴν πρόασπιση τῶν δημοκρατικῶν θεσμῶν – αὐτῶν ἔστω πού περιέχονται στὸ Σύνταγμα τῆς Νέας Δημοκρατίας – καὶ γιὰ τὴν διεύρυνσή τους πρέπει νὰ προωθήσουμε τὴν **δημοκρατικὴ συνεργασία**. Μόνο ἔτσι μπορούμε νὰ ἀντιμετωπίσουμε ἀποτελεσματικὰ τὴν ἀκάθεκτη πορεία τοῦ κράτους τῆς Δεξιᾶς. Ἀποτελεῖ μεγάλη πλάνη, πὼς ἡ δημοκρατικὴ συνεργασία μπορεῖ νὰ δομηθεῖ στὰ πλαίσια τῆς «ἀντιδικτατορικῆς ἐνότητας», πού ἀγκυλιάζει καὶ τὸν πολιτικὸ φορέα τῆς Δεξιᾶς. Ὅχι γιατί δὲν ὑπάρχουν καὶ δημοκρατικὲς δυνάμεις στὸν χώρο τῆς Δεξιᾶς. Ὑπάρχουν. Ἀλλὰ εἶναι ἐγκλωδισμένες σ' ἓνα πολιτικὸ σχῆμα πού περιλαμβάνει, προωθεῖ καὶ στηρίζεται τελικὰ στίς ἀδίστακτες δυνάμεις τῆς δικτατορικῆς καὶ μοναρχικῆς Ἀκροδεξιᾶς – γιατί ἡ διάσπαση στοὺς κόλπους τῆς Δεξιᾶς κατὰ τὴν ἐφτάχρονη δικτατορία ἀφορούσε ὄχι διαφωνία πάνω στὴν ἀναγκαιότητα τῆς στρατιωτικῆς ἐπέμβασης ἀλλὰ διαφωνία στὴν ἐπιλογὴ τοῦ φορέα τῆς.

Τὸ ΠΑΣΟΚ πρέπει νὰ εἶναι πρῶτο στὸν στίβο τοῦ ἀγώνα γιὰ τὴν **ἀποκέντρωση** καὶ τὴν **τοπικὴ αὐτοδιοίκηση**. Ὅχι μόνο γιατί ὁραματίζεται ἓναν περιφερειακὰ ἀποκεντρωμένο σοσιαλιστικὸ προγραμματισμὸ. Ἀλλὰ ἐπίσης γιατί ἡ **ὑπερενισχυμένη συγκεντρωτικὴ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία** ἀποτελεῖ ἀποτελεσματικὸ μηχανισμό ἐλέγχου τῆς πορείας τῆς χώρας μας ἀπ' τὸ ξένο καὶ ντόπιο κατεστημένο καὶ τελικὰ ἀπὸ ξένα κέντρα ἀποφάσεων.

Ἀποφασιστικὴ τέλος σημασία ἔχει ἡ ἐνεργὸς, πρωτοπόρα καὶ ὑπεύθυνη παρουσία τοῦ ΠΑΣΟΚ στοὺς διεκδικητικούς ἀγῶνες τοῦ ἐργαζόμενου λαοῦ, τοῦ ἀγρότη, τοῦ ἐργάτη, τοῦ βιοτέχνη, τοῦ μισθωτοῦ, τοῦ ἐπιστήμονα, τοῦ μικροεπαγγελματία, στοὺς ἀγῶνες τῆς πρωτοπόρας νεολαίας μας. Στὰ πλαίσια αὐτῶν τῶν ἀγῶνων πρέπει νὰ συμβάλλουμε στὴν διαμόρφωση πολιτικοποιημένων ἀλλὰ ἀκομμάτιστων συνδικαλιστικῶν φορέων, νὰ σφυρηλατήσουμε τὴν **ἐνότητα τοῦ λαϊκοῦ κινήματος**, πού ἀποτελεῖ τὴν προϋπόθεση ὄχι μόνο γιὰ βραχυπρόθεσμες δελτιώσεις τῶν συνθηκῶν ἐργασίας καὶ διαβίωσης στὰ πλαίσια τοῦ συστήματος, ἀλλὰ προϋπόθεση καὶ γιὰ τὴν τελικὴ νίκη, γιὰ τὴν πραγμάτωση τοῦ δράματος γιὰ τὸ ὁποῖο τόσες γενιές Ἑλλήνων ἀγωνίστηκαν, γιὰ μιὰν Ἑλλάδα πού νὰ ἀνήκει στὸν Λαὸ τῆς, γιὰ μιὰν Ἑλλάδα πού νὰ ἀνήκει στοὺς Ἕλληνες.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ

1. Είσαγωγή

Τό ΠΑ.ΣΟ.Κ είναι πολιτικό Κίνημα μέ μέλη πού ἔχουν διαφορετική κοινωνική προέλευση, διαφορετική πείρα καί διαφορετική πολιτική ἱστορία. Ἐνα Κίνημα δέν μπορεῖ νά λειτουργήσῃ μέ βάση τίς φιλικές σχέσεις ἀνάμεσα στά μέλη του. Χρειάζεται καταστατικές ἀρχές καί κανόνες πού νά ἐξασφαλίζουν μιά ἐνιαία λειτουργία καί ἔκφραση, πού νά καθορίζουν τά πλαίσια μέσα στά ὁποῖα διαμορφώνεται ἡ γνώμη τῶν μελῶν καί δραστηριοποιεῖται ἡ ὁργάνωση γιά τήν ὑλοποίηση τῶν ἀποφάσεών της.

Τό καταστατικό εἶναι μιά κατάκτηση γιά κάθε λαϊκό πολιτικό Κίνημα. Γιατί ἐξασφαλίζει σέ κάθε μέλος τά δικαιώματά του, προσδιορίζει τίς ὑποχρεώσεις του καί καθορίζει τή συμμετοχή του στή ζωή, λειτουργία καί δράση τῆς ὁργάνωσης.

Τό καταστατικό μιᾶς ὁργάνωσης καθορίζει τή δομή καί τά πλαίσια τῆς λειτουργίας της. Ὅμως, τόσο ἡ διάρθρωση ὅσο καί ἡ λειτουργία μιᾶς ὁργάνωσης, ἐξαρτῶνται σέ μεγάλο βαθμό ἀπό τίς βασικές ἀρχές καί τούς στόχους της. Κατά συνέπεια, τό καταστατικό μιᾶς πολιτικῆς ὁργάνωσης ἐκφράζει ταυτόχρονα καί τόν ιδεολογικοπολιτικό χαρακτήρα της καί τή διάρθρωση καί τά πλαίσια λειτουργίας της.

Τό καταστατικό τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ θά ἰσχύσει μέχρι τό πρῶτο συνέδριο. Ἀναμφισβήτητα ἔχει τίς ἀτέλειές του. Θά τίς ἀναζητήσουμε στά πλαίσια τῆς προσυνεδριακῆς ζύμωσης καί θά τοῦ δώσουμε τήν πιό ὀριστική μορφή του στά πλαίσια τοῦ Α' Συνεδρίου τοῦ Κινήματος.

2. Ἰδεολογικο-πολιτική φυσιογνωμία τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ

Τό ΠΑ.ΣΟ.Κ ἰδρύθηκε τήν περίοδο τῆς μεταπολίτευσης μέ πρωτοβουλία ἀγωνιστῶν πού ἔδωσαν πολυποικίλα τό παρόν στόν ἀγῶνα ἐνάντια στήν ἐφτάχρονη ξενοκίνητη στρατιωτική δικτατορία. Στή μεγάλη τους πλειοψηφία προερχόντουσαν ἀπό τό Πανελλήνιο Ἀπελευθερωτικό Κίνημα (Π.Α.Κ) κι ἔτσι τό ΠΑ.ΣΟ.Κ., πολιτικό Κίνημα, υἱοθέτησε σάν ἀφετηρία τίς βασικές πολιτικές θέσεις τοῦ Π.Α.Κ μέ προσαρμογή του ὅμως σέ συνθήκες ὁμαλῆς

δημοκρατικῆς ζωῆς, πού τελικά ἐκφράστηκαν στήν ἰδρυτική διακήρυξη τῆς 3ης Σεπτέμβρη, πού θεμελιώθηκε πάνω στούς στόχους τῆς Ἐθνικῆς Ἀνεξαρτησίας, τῆς Λαϊκῆς Κυριαρχίας, τῆς Κοινωνικῆς Ἀπελευθέρωσης καί τῆς Δημοκρατικῆς Διαδικασίας. Οἱ στόχοι αὐτοί ξεπήδησαν μέσα ἀπό τοὺς σκληροὺς ἀγῶνες τῆς ἐπταετίας καί ἀποτελοῦν ἀπαύγασμα τῆς ὥριμης πολιτικῆς σκέψης τοῦ Λαοῦ μας. Σύμφωνα μ' αὐτή τή διακήρυξη «ὁ ἀγῶνας τοῦ Πανελλήνιου Σοσιαλιστικοῦ Κινήματος γιά τήν Ἐθνική μας ἀναγέννηση γιά μιὰ σοσιαλιστική καί δημοκρατική Ἑλλάδα στηρίζεται στήν ἀρχή πὼς ἡ Ἐθνική μας ἀνεξαρτησία ἀποτελεῖ προϋπόθεση γιά τήν πραγμάτωση τῆς Λαϊκῆς Κυριαρχίας, πὼς ἡ Λαϊκή Κυριαρχία ἀποτελεῖ προϋπόθεση γιά τήν πραγμάτωση τῆς Κοινωνικῆς Ἀπελευθέρωσης, πὼς ἡ Κοινωνική Ἀπελευθέρωση ἀποτελεῖ προϋπόθεση γιά τήν πραγμάτωση τῆς Πολιτικῆς Δημοκρατίας». Ἔτσι, εἶναι σαφές τόσο ὁ ἐθνικοαπελευθερωτικός χαρακτήρας τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ., ὅσο καί ὁ σοσιαλιστικός καί δημοκρατικός του χαρακτήρας. Ἡ ἰδιαίτερη θέση του στὸν σοσιαλιστικό πολιτικό χώρο στηρίζεται στήν ἐκτίμηση πὼς στή σημερινή φάση ἱμπεριαλισμοῦ ἡ μεγάλη καί καθοριστική σύγκρουση εἶναι ἡ σύγκρουση ἀνάμεσα στὶς μητροπόλεις τοῦ καπιταλισμοῦ καί τίς χώρες πού ἀνήκουν στὸ περιθώριό του. Γιά τὸ ΠΑ.ΣΟ.Κ αὐτὴ εἶναι ἡ συγκεκριμένη ἱστορική μορφή πού παίρνει ἡ ταξική πάλη σέ παγκόσμια κλίμακα στήν ἐποχὴ μας.

Αὐτὴ ἡ ἐκτίμηση ξεπηδᾷ ἀπὸ τὰ ἱστορικά δοσμένα τῆς περιόδου πού διανύουμε, μέ βάση τὴ μέθοδο κοινωνικῆς ἀνάλυσης πού κληρονομήσαμε ἀπὸ τὸν Μάρξ.

Στὸ ΠΑ.ΣΟ.Κ., πού ἀποδέχεται αὐτὴ τὴ Μαρξιστικὴ μέθοδο κοινωνικῆς ἀνάλυσης, ἐπιβάλλεται:

α. Νά ὁλοκληρῶνει τίς ἐκτιμήσεις καί νά πλουτίζει τήν πείρα του ἀπὸ τὴν πολύχρονη πάλη τοῦ Λαοῦ μας καθὼς καί τῶν ἄλλων Λαῶν.

β. Νά προσδιορίζει τίς ἐπιλογές τοῦ ἀγῶνα, ἀναλύοντας τίς κοινωνικὲς καί πολιτικὲς ἀντιθέσεις καί τὸν συσχετισμὸ τῶν δυνάμεων στὸν τόπο μας σέ σύνδεση μέ τίς διεθνεῖς ἐξελίξεις.

γ. Νά ἐπεξεργάζεται καθημερινὰ τὰ καινούργια δοσμένα καί νά προσαρμόζει σύμφωνα μ' αὐτὰ τήν τακτικὴ καί τὴ δράση του.

3. Ὁργάνωση – μοναδική ἐπιλογή.

Τὸ ΠΑ.ΣΟ.Κ ἐκφράζει καί προωθεῖ τὰ συμφέροντα τῶν ἐργατῶν, ἀγροτῶν, μικροεπαγγελματιῶν, διωτεχνῶν, μισθωτῶν καί νεολαίας. Οἱ δυνάμεις αὐτές, στὶς σημερινές ἀντικειμενικὲς συνθῆκες, ἔχουν συγκλίνοντα ἢ καί κοινὰ ταξικά συμφέροντα καί ἀποτελοῦν ἀντικειμενικά τίς κινητήριες δυνάμεις γιά τήν Ἐθνικὴ ἀπελευθέρωση ἀπὸ τὰ δεσμά πού μᾶς χάλκευσε ὁ μονοπωλιακὸς καπιταλισμὸς, δηλαδή ὁ ἱμπεριαλισμὸς, καί γιά τήν πραγμάτωση τοῦ σοσιαλιστικοῦ μετασχηματισμοῦ. Κι αὐτό, γιατί σέ χώρες πού βρίσκονται στὸ περιθώριό τοῦ καπιταλισμοῦ, ἀντικείμενο στυγνῆς ἐκμετάλλευσης δέν εἶ-

ναι μόνο ο εργάτης αλλά και ο αγρότης, ο μικροεπαγγελματίας, ο διοτέχνης, ο μισθωτός και ο νεολαίος. Κι έτσι η συμμαχία ανάμεσα σ' αυτά τα στρώματα του Λαού μας είναι αναπόφευκτη, παρά το γεγονός ότι τα κάθε ένα αντιμετωπίζει διαφορετικά προβλήματα και αποκτά την πολιτική του συνείδηση με διαφορετικούς τρόπους, που συνδέονται με τη θέση του στην παραγωγική διαδικασία.

Υπάρχει μιά ουσιώδης διαφορά ανάμεσα στα μέλη του ΠΑ.ΣΟ.Κ και στα πλατειά στρώματα του εργαζόμενου λαού που κοινωνικά εκπροσωπεί. Η διαφορά αυτή αναφέρεται στο βαθμό πολιτικής συνειδητοποίησης και κατά συνέπεια ταξικής συνείδησης. Η μεταξύ τους σχέση, δηλαδή η σχέση μεταξύ της οργάνωσης και των κοινωνικών στρωμάτων και τάξεων που εκπροσωπεί το ΠΑ.ΣΟ.Κ., πρέπει να είναι σχέση αλληλεξάρτησης, σύνδεσης και αλληλεπίδρασης. Πρέπει δηλαδή η οργάνωση:

- να στεριώνει και να πολλαπλασιάζει τους δεσμούς της με τον εργαζόμενο και καταπιεζόμενο λαό,
- να επεξεργάζεται και να διαμορφώνει την τακτική και στρατηγική της σε διαρκή αλληλεξάρτηση με την πάλη του εργαζόμενου λαού και τις αντικειμενικές συνθήκες στη χώρα μας,
- να συσπειρώνει τις λαϊκές δυνάμεις, να τις ένώνει στη δράση και να τις μετατρέπει σε συνειδητά στοιχεία της πολιτικής και κοινωνικής ζωής,
- να διαφωτίζει και σφυρηλατεί το λαό με τις ιδέες και τα ιδανικά της Έθνικής Ανεξαρτησίας και του σοσιαλισμού, αλλά και να μαθαίνει από την αγωνιστική του εμπειρία.

Πίστη δέ διακηρύξεις και θέσεις δίχως έργα είναι πίστη νεκρή, είναι στάση παθητική και αντεπαναστατική. Το δικό μας έργο είναι συνεχής πάλη, συνολική και συλλογική δράση.

Αυτό σημαίνει ότι:

- Ένωσω τις δυνάμεις μου μαζί με τις δυνάμεις των άλλων γιατί η ένωση είναι δύναμη.
- Οργανώσω τις δυνάμεις μου γιατί η οργάνωση είναι δύναμη.

Για το ΠΑ.ΣΟ.Κ η οργάνωση είναι το εργαλείο που προωθεί τον αγώνα του λαού μας, που υλοποιεί τις ιδεολογικοπολιτικές του θέσεις, που μετατρέπει τη θεωρία σε πράξη.

4. ΠΑ.ΣΟ.Κ πρωτοπόρο, οργανωμένο, μαζικό, λαϊκό Κίνημα

Τό ΠΑ.ΣΟ.Κ δέν είναι ένα αριθμητικό άθροισμα των μελών του ή μιά τυχαία συνύπαρξη διαφόρων συνόλων. Είναι ένα ενιαίο και σφυστοδεμένο σύστημα διαρθρωμένο στους τόπους κατοικίας και χώρους δουλειάς, με στόχο να επεμβαίνει στα γενικά και καθημερινά προβλήματα του εργαζόμενου λαού, να αποτελέσει την πρωτοπορία του λαϊκού Κινήματος.

Ο πρωτοποριακός ρόλος όμως δέν είναι τίτλος τιμής που είτε πουλιέται είτε γαρίζεται είτε κληρονομείται. Κατακτιέται και επαληθεύεται στη ζωή με

τίς θέσεις καί τή δράση, μέ τήν πολιτική διορατικότητα, τήν καθημερινή πάλη στήν ύπηρεσία τῶν λαϊκῶν μαζῶν.

Στίς σημερινές πολιτικές, οἰκονομικές καί κοινωνικές συνθήκες, ἕνα πολιτικό Κίνημα δέν μπορεῖ νά παίξει πρωτοποριακό ρόλο ἂν δέν εἶναι μαζικό. Ἡ στενή στελεχιακή ὀργάνωση μέ τοὺς ἐπαγγελματίες ἐπαναστάτες πού θά καταλάβουν τήν πολιτική ἐξουσία σέ μιά χώρα εἶναι ἀντίληψη ἐξωπραγματική καί ξεπερασμένη.

Ἡ ἀριθμητική δύναμη τῆς ὀργάνωσης τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ πάντοτε θά εἶναι πολύ μικρότερη (ἀλλά μέ συνεχῇ τάση αὐξησης) ἀπό τό ἀριθμητικό σύνολο τῶν ἀντίστοιχων κοινωνικῶν δυνάμεων πού ἐκφράζει.

Ἡ πρωτοπόρα – μαζική ὀργάνωση δέν μπορεῖ παρά νά ἐπιδιώκει τήν ἀφομοίωση, τήν ἐπιρροή καί τόν πολιτικό προσανατολισμό τῶν πλατειῶν μαζῶν. Κάτι τέτοιο:

- προϋποθέτει ὀργανωμένη παρουσία καί πολιτική ἀκτινοβολία σέ κάθε χώρο πού ζεῖ, ἐργάζεται, ψυχαγωγεῖται μορφώνεται ὁ ἐργαζόμενος λαός καί ἡ νεολαία.

- ἀπαιτεῖ παντοῦ ὀργανώσεις καί πυρῆνες μέ ἀνεπτυγμένη ποιοτική λειτουργία καί δράση.

- ἀπαιτεῖ οἱ ὀργανώσεις μας νά μή προσκαλοῦν μόνο καί νά περιμένουν τό λαό, ἀλλά νά πᾶνε ἐνεργητικά στόν λαό καί νά μποῦν στό σφυγμό τῶν προβλημάτων καί τῆς ζωῆς του. Δουλεῖα καί πολύπλευρη συμμετοχή στά συνδικάτα, στοὺς συνεταιρισμούς, στοὺς ἀγροτικούς συλλόγους, στοὺς μαζικούς συλλόγους, στίς πολιτιστικές κινήσεις, στίς ἀθλητικές ἐνώσεις κ.λ.π.

- ἀπαιτεῖ ὀριστική ἐξάλειψη τοῦ φόβου καί τῆς προκατάληψης τῶν ὀργανώσεων σέ σχέση μέ τίς μᾶζες.

- σημαίνει ἀνοιχτή μεθοδολογία, κατανοητό διάλογο, συσπειρωτική δράση καί προσέγγιση τοῦ λαοῦ μέ ἀφετηρία τήν καθημερινή του ἀσχολία καί βᾶσανο καί ὄχι ἀφηρημένα καί ἀκατάληπτα ἰδεολογικά ζητήματα.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

1. Βασικές ὀργανωτικές ἀρχές

1. Τό ΠΑ.ΣΟ.Κ ἔχει σάν βασική ὀργανωτική του ἀρχή τήν ἀρχή τῆς ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ, πού ἐξασφαλίζει στή δομή καί λειτουργία τῆς ὀργάνωσης τά χαρακτηριστικά:

- τῆς δημοκρατίας καί
- τῆς ἀποτελεσματικότητας.

Δημοκρατία σημαίνει ἰσότιμη καί καθολική συμμετοχή ὅλων τῶν ὀργανωμένων μελῶν στήν ἐσωκομματική ζωή, στή χάραξη τῆς τακτικῆς καί τῆς στρατηγικῆς, στή συνολική μορφοποίηση καί ἀνάπτυξη τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Ἀποτελεσματικότητα σημαίνει ἐνιαία πρὸς τὰ ἔξω ἔκφραση καὶ δράση, σημαίνει ἀποφασιστικὴ παρέμβαση στοὺς μαζικοὺς χώρους, καὶ συνολικά στο λαϊκὸ κίνημα.

Δημοκρατία καὶ Ἀποτελεσματικότητα συνδέονται ἄρρηκτα καὶ διαλεκτικά σ' ἓνα ἐνιαῖο σύνολο πού ἐνοποιεῖ, σφυρηλατεῖ καὶ ἀναπτύσσει τίς ἐσωτερικὲς διαδικασίες καὶ λειτουργίες μέ τὴν καθημερινή πάλη τῆς ὁργάνωσης μπροστά καὶ μαζί μέ τόν Λαό.

Δημοκρατία καὶ Ἀποτελεσματικότητα εἶναι οἱ ὁροι γιὰ νά πάει ἡ ὁργάνωση στίς λαϊκὲς μάζες, γιὰ νά πείσει, νά διαπαιδαγωγήσῃ, νά δυναμώσῃ τὴν πάλη τους, γιὰ νά μαζικοποιηθεῖ, γιὰ νά ἐπιτελέσῃ καὶ νά ἐπιτελεῖ μέ συνέχεια καὶ συνέπεια τὸ ἔργο τῆς ἀνάπτυξης καὶ καθοδήγησης τοῦ λαϊκοῦ κινήματος.

2. Δημοκρατία καὶ Ἀποτελεσματικότητα σημαίνει τελικά ὄχι μόνο ΕΝΟΤΗΤΑ, ὄχι μόνο ΠΑΛΗ, ἀλλὰ ΕΝΟΤΗΤΑ καὶ ΠΑΛΗ, ΠΑΛΗ καὶ ΕΝΟΤΗΤΑ.

Ἡ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ, δηλαδή Δημοκρατία – Ἀποτελεσματικότητα, ἔχει δύο προϋποθέσεις:

α. Τὴ συγκρότηση ΕΝΟΣ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΟΥ ἐνιαίου καθοδηγητικοῦ κέντρου, ἐκλεγμένου συλλογικά καὶ δημοκρατικά πού κάθε φορὰ θά ἀποτελεῖ τὴ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΗΣ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗΣ ΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΑ.ΣΟ.Κ. Αὐτό εἶναι προϋπόθεση γιὰ τὴ δυνατότητα δεδομένων, πού μέσα ἀπὸ μιά ἀμφίδρομη λειτουργία, συμπυκνώνεται στὴ χάραξη μιᾶς ΕΝΙΑΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ πού ἐξοπλίζει πολιτικά τὴν ὁργάνωση, ἐξασφαλίζει τὴν ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ καὶ κατευθύνει τὴ δράση της σέ ὅλα τα μέτωπα τῆς ζωῆς.

Μέσα σ' αὐτὸ τὸ γενικὸ πλαίσιο εἶναι ἀπαραίτητο καὶ πρέπει τὰ ἐνδιάμεσα καθοδηγητικὰ ὅργανα ὅπως καὶ οἱ Τ.Ο καὶ Κ.Ο νά ἀναπτύξουν πολιτικὴ πρωτοβουλία καθὼς καὶ ἀποκεντρωτικά νά προωθοῦν καὶ νά πραγματώνουν τὰ ἐξειδικευμένα προγράμματά τους.

β. Τὴν ἀναγνώριση πὼς σέ κάθε ἐπίπεδο λειτουργίας τῆς ὁργάνωσης καὶ σέ ὅτι ἀφορᾷ τίς ἀρμοδιότητες (βλέπε α) αὐτοῦ τοῦ ἐπιπέδου, καθοδηγητικὰ ἀποφασιστικὰ ὅργανα εἶναι τὰ πιὸ μαζικά καὶ ἀντιπροσωπευτικά. Παραδείγματα: Ἡ Γενικὴ Συνέλευση στὴν Τοπικὴ Ὅργάνωση, ἡ Νομαρχιακὴ Συνέλευση στὸ ἐπίπεδο Νομοῦ, ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ ὁ Πρόεδρος ἀνάμεσα σέ δύο συνέδρια σέ πανελλαδικὸ ἐπίπεδο, ἀποτελοῦν τὰ καθοδηγητικὰ ὅργανα σέ σχέση μέ τὴ Συντονιστικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Τ.Ο., τὴν Νομαρχιακὴ Ἐπιτροπὴ στὸ ἐπίπεδο Νομοῦ καὶ τὸ Ἐκτελεστικὸ Γραφεῖο στὸ Πανελλαδικὸ ἐπίπεδο.

3. Γιὰ τὴν κατοχύρωση τῆς Δημοκρατικῆς Διαδικασίας πρέπει νά ἰσχύουν οἱ παρακάτω ὁργανωτικὲς καὶ λειτουργικὲς ἀρχές γιὰ ὅλα τὰ ὅργανα τοῦ Κινήματος:

A

- Όλα τὰ ὄργανα ἐκλέγονται δημοκρατικά.
- Όλα τὰ ὄργανα λειτουργοῦν συλλογικά μέ δάση τήν ἀρχή τῆς πλειοψηφίας πού ἀποτελεῖ καί τήν τελικά ἐκφραση ὁλόκληρης τῆς ὁργάνωσης. Κατοχυρώνεται ἡ γνώμη τῆς μειοψηφίας πού εἶναι πάντοτε σεβαστή καί μεταφέρεται πρὸς τὰ παραπάνω ὄργανα πού ὀφείλουν νά τήν παίρνουν σοβαρά ὑπ' ὄψη τους γιά τή λήψη ἀποφάσεων.
- Όλα τὰ ὄργανα περιοδικά λογοδοτοῦν στά σώματα πού τὰ ἐξέλεξαν καί θρίσκονται κάτω ἀπό τήν συνεχῆ ἐλεγχό τους, πού περιλαβαίνει καί τή δημοκρατική ἀρχή τῆς ἀνακλητότητας ὅταν πάψουν νά ἀποτελοῦν ἐκφραση τῆς πολιτικῆς τους συνείδησης.
- Όλα τὰ μέλη ἔχουν καί ἀσκοῦν ἀπαράβατα ΟΛΑ τὰ δικαιώματα πού τό καταστατικό τούς κατοχυρώνει (βλέπε παρακάτω).

B

- Ὑπάρχει ἓνα ἐνιαῖο καθοδηγητικό κέντρο πού ἐξασφαλίζει τήν ἐνιαία ἐκφραση καί δράση.
- Οἱ ἀποφάσεις τῶν ἀνωτέρω ὀργάνων δεσμεύουν ἱεραρχικά τὰ κατώτερα, πού ὀφείλουν νά τίς ὑλοποιοῦν ἀναντίρρητα διατηρώντας τό δικαίωμα τῆς κριτικῆς μέσα στά πλαίσια τῆς ὁργάνωσης. Στίς ἀποφάσεις τῶν ὀργάνων δεσμεύονται ὅλα τὰ μέλη τῆς ὁργάνωσης κι αὐτά πού μειοψηφοῦν.
- Ἐπιβάλλεται ἡ αὐστηρή καί ἀναντίρρητη πειθαρχία καί ὁ σεβασμός στά ὄργανα. Ὅπως καί ἡ κριτική καί αὐτοκριτική, μέσα πάντοτε στά πλαίσια τῶν ὀργάνων.
- Όλα τὰ μέλη ὀφείλουν νά ὑλοποιοῦν στήν πράξη τίς ὑποχρεώσεις τους πού δεσμευτικά τούς ἐπιβάλλονται ἀπό τό Καταστατικό.

4. Κάθε κομματικό μέλος, στά πλαίσια πού ὀρίζει τό Καταστατικό, ἔχει δικαιώματα καί ὑποχρεώσεις, πού ἀπορρέουν ἀπό τήν ἰδεολογία τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ καί τήν ἐπίγνωση τῆς ἱστορικῆς του ἀποστολῆς σάν φορέα τοῦ σοσιαλιστικοῦ μετασχηματισμοῦ καί βασίζονται στήν πολιτική συνείδηση, τήν ὑπευθυνότητα καί τόν σεβασμό στήν ἀξία καί τήν προσωπικότητα τῶν μελῶν του. Στό ἄρθρο 19 κατοχυρώνονται σάν δικαιώματα γιά τό μέλος τῆς ὁργάνωσης:

- Συμμετέχει στή συζήτηση καί λήψη τῶν ἀποφάσεων πού ἀφοροῦν τή διαμόρφωση τοῦ προγράμματος καί τῆς πολιτικῆς (τακτικῆς καί στρατηγικῆς) τοῦ Κινήματος σέ ὅλα τὰ ἐπίπεδα λειτουργίας του καί συμμετοχῆς του.
- Ἐπαγρυπνεῖ γιά τήν ἐφαρμογή τοῦ Καταστατικοῦ, τοῦ προγράμματος καί τῶν ἀποφάσεων τοῦ Κινήματος.
- Ἀσκεῖ ἐλεύθερα καί ὑπεύθυνα αὐτοκριτική καί κριτική στά πλαίσια τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων πού μετέχει.
- Ἀπευθύνεται στά ἀνώτερα ἱεραρχικά ὄργανα γιά κάθε θέμα πού πι-

στεύει ότι δέν ἐπιλύθηκε ἢ δέν ἀντιμετωπίστηκε ἱκανοποιητικά.

Στό ἄρθρο 18 προβλέπονται οἱ βασικές ὑποχρεώσεις τοῦ μέλους:

- Συμμετέχει ΕΝΕΡΓΑ σέ μία ἀπό τίς Τ.Ο.
- Ἀγωνίζεται γιά τή διάδοση τῶν ἰδεολογικῶν ἀρχῶν, τῆς πολιτικῆς καί τοῦ προγράμματος τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ καί συμβάλλει στή στερέωσή του μέ τίς λαϊκές μάζες.
- Συμμετέχει ἐνεργά σέ Κ.Ο., σέ μαζικές ὁργανώσεις καί χώρους καί δουλεύει δραστήρια μέσα σ' αὐτούς γιά τήν ἱκανοποίηση τῶν αἰτημάτων τῶν ἐργαζομένων.
- Ἀνεβάζει τό ἰδεολογικό, πολιτικό καί μορφωτικό του ἐπίπεδο —μέ συνεχῇ μελέτῃ, διάλογο καί πράξη— γιά νά μπορέσει ἀναπτύσσοντας τίς ἱκανότητές του ν' ἀναδειχτεῖ σέ συνειδητό καί ὑπεύθυνο στέλεχος τοῦ Κινήματος.
- Ἐργάζεται μέ συνέπεια καί εὐθύνη γιά τό ὁργανωτικό δυνάμωμα τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ., τή μαζικοποίηση του καί τή συνεχῇ βελτίωση τῆς λειτουργίας του.
- Προβάλλει τίς πολιτικές καί ἰδεολογικές θέσεις τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ., ἀνεξάρτητα ἀπό ἀντιρρήσεις καί ἐπιφυλάξεις καί πειθαρχεῖ συνειδητά στίς ἀποφάσεις τῶν ἀνωτέρων ὁργάνων.
- Πληρώνει τή μηνιαίικη συνδρομή του, γνωρίζοντας ὅτι ἀποτελεῖ τή μοναδική πηγή γιά τήν ἀνάπτυξη τοῦ Κινήματος.
- Δέ συμμετέχει σέ πολιτικές ἐκδηλώσεις ἄλλων κομμάτων χωρίς τήν προηγούμενη ἄδεια τοῦ ἀρμόδιου ὁργάνου.

Συμπεριφέρεται κατά τρόπο πού νά δείχνει πώς τά σοσιαλιστικά ἰδανικά δέν εἶναι μόνο πολιτική θέση ἀλλά ΤΡΟΠΟΣ ΖΩΗΣ.

5. Μέσα ἀπό τά παραπάνω πού εἶτε ἀποτελοῦν καταστατικές ἀρχές, εἴτε ἀποτελοῦν βασικές ὁργανωτικές καί λειτουργικές ἀντιλήψεις, βγαίνει ἡ ἀναγκαιότητα ἐφαρμογῆς —πιστῆς καί συνειδητῆς— τοῦ καταστατικοῦ χάρτη τῆς ὁργάνωσης.

Πέρα ὅμως ἀπό τούς κανόνες γιά τήν ἐξασφάλιση στή λειτουργία μας τῆς ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ καί τῆς ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ πρέπει νά γίνουν συνείδηση οἱ παρακάτω λειτουργικές κατευθύνσεις:

Ὅλα τά μέλη πρέπει νά αἰσθανθοῦν ὅτι ἡ ὁργάνωση εἶναι ὑπόθεση τῆς λαϊκῆς δάσης τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ. Εἶναι ΔΙΚΗ μας καί ΟΛΩΝ μας. Γι' αὐτό τό ἀτομικισμός πρέπει νά δώσει τή θέση του στή σεμνότητα, τό ἥθος, τήν ἀνιδιοτελεῖ ἀγωνιστικότητα. Πρέπει νάχουμε τή φιλοδοξία νά βάζουμε πῶς ψηλά τό συλλογικό ἀπό τό ἀτομικό, νά νοιώθουμε πολιτικά ὑπεύθυνοι ἀπέναντι σ' ἕνα ὁλόκληρο λαό πού προσμένει ἀπό μᾶς νά ὑλοποιήσουμε τούς στόχους του. Πρέπει νά δείχνουμε κατανόηση καί σεβασμό στίς τραυματικές ἐμπειρίες του πού χρεονία τώρα ἀπόχτησε μέσα ἀπό τήν ἐξάρτηση καί τήν καταπίεση.

Πρέπει ὅμως νά καταλάβουμε, ὅτι ἕνα μέλος τῆς ὁργάνωσης δέν μπορεῖ καί δέν πρέπει ποτέ νά ὑποκαθιστᾷ ἕνα ὄργανο, πού εἶναι συλλογικός ἐκφραστής τῆς. Ἄν δέν νοιώσουμε τήν ἀποστολή μας δέν θά νοιώσουμε ποτέ τόν ἀγῶνα τοῦ λαοῦ. Ἄν δέν ταυτίσουμε τό δικό μας ὑποκειμενικό συμφέ-

ρον μέ τό συμφέρον τοῦ ἐργαζόμενου θά ἀποτύχουμε. Πρέπει νά δίνουμε καθημερινή μάχη ἐνάντια στόν ἑαυτό μας, σμιλεύοντας τά σοσιαλιστικά ἰδανικά σάν τρόπο ζωῆς, τήν συλλογικότητα σάν ἔκφραση ἀνάγκης, τή συντροφικότητα σάν εἰκόνα κάποιας καοινωνίας πού δραματιζόμαστε καί πιστεύουμε ὅτι μπορούμε νά ὑλοποιήσουμε.

Ὁ σεβασμός μας ἀπέναντι στήν ὀργανωμένη δάση καί σέ κάθε μέλος γενικά τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ καθώς καί ἡ ἀναγνώριση τῆς ἀναγκαιότητας γιά τήν ἐνεργή συμμετοχή του στήν διαμόρφωση τοῦ Κινήματός μας, ἐπιβάλλει τήν ὑπεύθυνη καί ἀπρόσκοπτη πολιτική πληροφόρηση σέ ὀριζόντιο καί κάθετο ἐπίπεδο πού θά ἐπιτρέπει τήν καταξίωση τῶν ὀργάνων, θά κατοχυρώνει τήν ἀμφίδρομη λειτουργία, θά δυναμώνει καί θά μεστώνει τό Κίνημα μέσα ἀπό τό χτίσιμο ΠΑΣΟΚικῆς συνείδησης.

Πρέπει νά καταλάβουμε ὅτι ἡ αὐτοκριτική καί ἡ κριτική ὀργάνων καί μελῶν δέν εἶναι μόνο δικαίωμα εἶναι τό ΠΡΩΤΟ καί ΒΑΣΙΚΟ ΚΑΘΗΚΟΝ. Κι αὐτό γιατί ἀποτελεῖ τήν ἐγγύηση ὅτι δέν θά ἐπαναληφθοῦν λάθη, ὅτι δά διορθώνονται καθημερινά τά σφαλτά, ὅτι θά μεγαλώνει ἡ συνείδηση καί ἡ συμμετοχή. Ἡ αὐτοκριτική καί ἡ ἀναγνώριση λαθῶν δέν ἀποτελεῖ μέτρο μειωτικό ἀλλά τρόπο κομματικῆς λειτουργίας καί ποιοτικῆς κατάκτησης τῶν μελῶν.

Ἔτσι ἀποφεύγουμε τή στείρα ἄρνηση καί τή θυζαντινολογία. Αὕτη ἡ τόσο θεμελιώδης ἀρχή πρέπει νά συνδέεται στέρεα μέ τή ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ γύρω ἀπό τά ὄργανα καί τίς ἀποφάσεις τοῦ φορέα.

Ἐνα μέλος τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ. στόν τόπο πού ζεῖ, δουλεύει, μορφώνεται, πρέπει νά εἶναι πρωτοπόρο καί ὑπόδειγμα ἀνάμεσα στό κοινωνικό του περίγυρο. Νά ἐμπνέει ἐμπιστοσύνη, σεβασμό καί ἀγάπη γύρω του, νά νοιώθει τήν ἀναγκαιότητα, νά ἀναλώνει συνειδητά καί ἀσταμάτητα γιά τά σοσιαλιστικά ἰδανικά καί τίς ἀξίες πού σάν στόχους καί προοπτικές δάξει στόν Ἑλληνικό Λαό. Νά εἶναι πρωτοπόρος στή δουλειά, στή μόρφωση, στόν ἀγώνα.

Νά ἔχει τήν αἴσθηση ὅτι ἀποτελεῖ τήν εἰκόνα τῆς Τ.Ο. του μέσα στό Λαό.

2. Ὁργανωτική Δομή

1. Τοπικό ἐπίπεδο - Πρωτοβάθμια Ὁργανα
Γενική Συνέλευση (Ο.Π., Τ.Ο., Κ.Ο)
Συντονιστική Ἐπιτροπή (Σ.Ε.)
2. Νομαρχιακό ἐπίπεδο - Δευτεροβάθμια Ὁργανα
Νομαρχιακή Συνέλευση (Ν.Σ.)
Νομαρχιακή Ἐπιτροπή (Ν.Ε.)
Νομαρχιακή Πειθαρχική Ἐπιτροπή (Ν.Π.Ε.)
3. Πανελλαδικό Ἐπίπεδο - Τριτοβάθμια Ὁργανα
Συνέδριο
Κεντρική Ἐπιτροπή (Κ.Ε)
Πρόεδρος
Ἐκτελεστικό Γραφεῖο (Ε.Γ)

Πειθαρχικό Συμβούλιο (Π.Σ)

Έπιτροπή Οικονομικού Έλέγχου (Ε.Ο.Ε)

4. Περιφερειακό Έπίπεδο

Περιφερειακή Έπιτροπή (Π.Ε)

Σ' αυτή τή φάση ή περιφερειακή Έπιτροπή, πού λειτουργεί σάν συντονιστικό όργανο συντονίζει δουλειά ή δραστηριότητες σέ κοινά προβλήματα στό επίπεδο μιās περιφέρειας.

5. Έ Κοινοβουλευτική όμάδα (Κ.Ο)

Έ Κοινοβουλευτική Όμάδα άποτελεί τήν έκφραση τού Κινήματος στή Βουλή. Έ πολιτική όμως δράση τών Βουλευτών δέν περιορίζεται μόνο στόν κοινοβουλευτικό χώρο αλλά άπλώνεται σέ πανελλαδικό επίπεδο καί σ' όλους τούς χώρους τού Κινήματος. Οί άποφάσεις τής Κ.Ε., τού Προέδρου καί τού Ε.Γ. καθορίζουν τά γενικά πλαίσια μέσα στά όποία κινείται ή Κ.Ο. Συγκροτεί ή ίδια έπιτροπές άπό μέλη της γιά τήν καλύτερη δυνατή διεξαγωγή τού άγώνα τού ΠΑ.ΣΟ.Κ. στό Κοινοβούλιο. Σέ συνεργασία μέ τίς Ν.Ε. έρχονται οί βουλευτές σέ άμεση έπαφή μέ τίς λαϊκές μάζες γιά τό πέραςμα τής γραμμής τού ΠΑ.ΣΟ.Κ. Οί βουλευτές μπορούν νά εκλεγούν σέ όλα τά όργανα τού Κινήματος. Έ μόνη εξαίρεση είναι ή Ν.Ε., στίς συνεδριάσεις τής όποίας συμμετέχουν αὐτοδίκαια χωρίς ψήφο.

3. Στοιχεία γιά τήν Λειτουργία τών Όργάνων

Πρέπει νά σημειωθεί ότι γιά τήν αναλυτική λειτουργία τού κάθε όργάνου θά ύπάρξει συνοδευτικό κείμενο. Γι' αυτό θά περιοριστούμε σέ μερικά στοιχεία πού θεωρούμε άπαραίτητα.

1. Σ' όλο τά επίπεδα ύπάρχουν καθοδηγητικά, αποφασιστικά, τανώτερα όργανα, μέ κάθετη έκφραση τής δημοκρατίας τής βάσης:

- Γενική Συνέλευση (Ο.Π., Τ.Ο., Κ.Ο)
- Νομαρχιακή Συνέλευση (Ν.Σ.)
- Κεντρική Έπιτροπή (Κ.Ε) - Πρόεδρος
- καί άνώτατο όλων τό Συνέδριο

2. Σ' όλα τά επίπεδα ύπάρχουν εκτελεστικά, αποφασιστικά, πολιτικά όργανα, πού ύλοποιούν τίς γενικές κατευθύνσεις τών σωμάτων πού τά εκλέξαν καί περιοδικά λογοδοτούν καί έλέγχονται άπ' αυτά:

- Συντονιστική Έπιτροπή (Σ.Ε) - εκλέγεται άπό Γ.Σ τής Τ.Ο., Κ.Ο.
- Νομαρχιακή Έπιτροπή (Ν.Ε) εκλέγεται άπό τήν Ν.Σ.
- Έκτελεστικό Γραφείο (Ε.Γ.) - εκλέγεται άπό τήν Κ.Ε.

3. Τήν πειθαρχική άρμοδιότητα έχουν τά παρακάτω όργανα:

- Σέ τοπικό επίπεδο: Έ Γενική Συνέλευση
- Σέ Νομαρχιακό επίπεδο: Έ Νομαρχιακή Πειθαρχική Έπιτροπή: (Ν.Π.Ε) πού εκλέγεται άπ' τή Ν.Σ.
- Σέ κεντρικό επίπεδο: Τό Πειθαρχικό Συμβούλιο (Π.Σ) πού εκλέγεται άπό τό Συνέδριο.

Λειτουργία σέ Τοπικό Έπίπεδο

Ἡ Τ.Ο., πού συγκροτεῖται σέ τόπους δουλειᾶς ἢ τόπους κατοικίας (συν οἰκία, πόλη, χωριό), ἀποτελεῖ τὸ κύτταρο καί τὴν ἀποφασιστική γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ ὀργανωτική μονάδα του. Εἶναι κύτταρο πολιτικῆς δουλειᾶς. Σάν τέτοιο εἶναι σχολεῖο ποεὺ διαπαιδαγωγοῦνται διδασκονται καί ἀναπτύσσονται τὰ μέλη του. Εἶναι σχολεῖο ὅπου ὁ κάθε σύντροφος μαθαίνει γιὰ τὴ ζωή, ὀργανώνοντας ταυτόχρονα τὴ ζωή του, ὅπου ἐτοιμάζεται γιὰ τὸν ἀγῶνα μπαίνοντας ταυτόχρονα στὸν ἀγῶνα. Εἶναι μιά πολιτική προφυλακή συνολικά στρατευμένη γιὰ τὴν ὑπεράσπιση τῶν δικαιωμάτων καί τῶν συμφερόντων τοῦ Λαοῦ μας. Κάθε ὀργάνωση βάσης Τ.Ο καί Κ.Ο ἔχει καθήκον νὰ σφυρηλατήσῃ ἀκατάλυτους δεσμούς μέ τὴ γειτονιά ἢ τὸ χῶρο δουλειᾶς σέ μιά βάση κοινωνική, πολιτιστική. Ἡ θέση της εἶναι μέσα στό Λαό, μπροστά καί μαζί του γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση, τὴν προώθηση καί τὴν ἐπίλυση τῶν προβλημάτων του.

ΚΑΘΕ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΤΟΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΑ.ΣΟ.Κ ΣΕ ΜΙΚΡΟΓΡΑΦΙΑ.

Γιὰ τὸ λόγο αὐτό οἱ ὀργανώσεις βάσης πρέπει νὰ συνειδητοποιήσουν ὅτι ἡ φυσιογνωμία καί ὁ χαρακτήρας τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ ὑποκειμενικά καί ἀντικειμενικά βρίσκεται στὰ χέρια τους. Εἶναι ἱστορική ἢ εὐκαιρία τῆς ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ τῆς βάσης στὴν μορφοποίηση ἑνὸς πολιτικοῦ φορέα ΕΚΦΡΑΣΤΗ τῶν πόθων τοῦ Λαοῦ μας.

Λειτουργία σέ Νομαρχιακό Έπίπεδο

Ἡ Νομαρχιακή Συνέλευση καί ἡ Νομαρχιακή Ἐπιτροπὴ ἀποτελοῦν τὰ ἐνδιάμεσα ἀποφασιστικῆς σημασίας ὄργανα τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ. Ἀπὸ τὴ δική τους σωστή λειτουργία ἐξαρτᾶται τόσο ἡ Δημοκρατία στὴν Ὄργάνωση καθὼς καί ἡ ἀποτελεσματικότητά της. Κρατοῦν στὰ χέρια τους τὴν ἀμφίδρομη λειτουργία ἀπὸ κάτω πρὸς τὰ πάνω καί ἀπὸ πάνω πρὸς τὰ κάτω. Τὰ πιὸ ἐπίλεκτα σέ νομαρχιακό ἐπίπεδο στελέχη πρέπει ν' ἀναλάβουν τὴν ἐπίμονη προσπάθεια ἀπὸ τὴ μιά μεριά νὰ δεθοῦν μέ τὸ Λαό καί νὰ λύσουν τὰ προβλήματα πού ἀντιμετωπίζουν οἱ ἐργαζόμενοι στό νομό κι ἀπ' τὴν ἄλλη νὰ παίξουν καθοδηγητικὸ ρόλο γιὰ τὴν ὀργανωμένη βάση τοῦ νομοῦ στὰ πλαίσια τῶν ἀποφάσεων τοῦ ἐνιαίου Κέντρου καθοδήγησης. Καθῆκον τους εἶναι ἐπίσης νὰ περάσουν πρὸς τὸ Κέντρο τοὺς προβληματισμούς τῆς βάσης, τίς ἀπόψεις της καί τίς διαφωνίες της.

Λειτουργία σέ Πανελλαδικό Έπίπεδο.

Οἱ εὐθύνες βρίσκονται πάντοτε στὴν καθοδήγηση τοῦ Κινήματος καί κλιμακώνονται σέ ὅλη τὴν ἱεραρχία.

Ἡ στελέχωσή του εἶναι ἡ μόνη ἱκανή νά ἐξασφαλίσαι πολιτική λειτουργία στήν ὀργάνωση συνολικά. Ὅτι καλύτερο διαθέτει τό Κίνημα πρέπει νά ἀξιοποιηθεῖ πολιτικά γιά νά χαράξει μέσα ἀπό τό Συνέδριο, μέσα ἀπό τήν Κ.Ε., τήν πολιτική γραμμή, τήν τακτική καί τή στρατηγική, τό πρόγραμμα δράσης, τήν πρὸς τὰ ἔξω ἔκφραση, τήν κατοχύρωση τῆς ἐσωκομματικῆς δημοκρατίας καί τῶν σωστῶν διαδικασιῶν.

Ἡ πῶς ψηλὴ πολιτικὴ συνείδηση, μέ τήν πῶς σημαντικὴ εὐθύνη καί ὥριμότητα πρέπει νά διέπουν τὰ μέλη τῶν κεντρικῶν ὀργάνων τοῦ Κινήματος. Ἀποτελοῦν τό κέντρο βάρους τῆς προσπάθειας γιά τὴ σταθερὴ πορεία τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ πρὸς τόν σοσιαλιστικὸ μετασχηματισμό, γιά τό πῶς στέρεο δέσμιό του μέ τίς μᾶζες, γιά τήν πῶς δυνατὴ του παρέμβαση στήν ἐλληνικὴ πραγματικότητα. Ἡ ἐπαφὴ μέ τὴ βάση, ἡ καλύτερη δυνατὴ ἀξιοποίηση τῶν ἐνδιάμεσων ὀργάνων, ἡ κοινοβουλευτικὴ ἐκπροσώπηση, ἡ καθοδήγηση καί ἀνάπτυξη συνολικά τοῦ Λαϊκοῦ Κινήματος, πηγάζουν ἀπὸ τὴ σωστὴ λειτουργία, τήν ἐπίπονη προσπάθεια, τὴ συλλογικότητα, τὴν εὐθύνη καί τὴν πολιτικὴ ὥριμότητα τῶν ἀνώτερων καθοδηγητικῶν ὀργάνων.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗΣ

Κεφάλαιο I

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗΣ

1. Ήμερομηνίες

- 1.1. Ἡ Πανελλήνια Συνδιάσκεψη θά συνέρθει στήν Ἀθήνα Παρασκευή 8, Σάββατο 9 καί Κυριακή 10 τοῦ Ἰούλη.
- 1.2. Οἱ Νομαρχιακές Συνελεύσεις θά συνέρθουν στήν ἔδρα τῆς Π.Ν.Ε. Θά πρέπει νά πραγματοποιηθοῦν ἀπό τίς 5 Ἰοῦνη μέχρι καί τίς 26 Ἰούνη.
- 1.3. Οἱ Τοπικές Ὄργανώσεις, οἱ Ὄργανωτικοί Πυρῆνες καί οἱ Κλαδικές Ὄργανώσεις θά πρέπει νά ἔχουν συμπληρώσει τή διαδικασία ἀπόφασης πάνω στά θέματα τῆς Συνδιάσκεψης καί ἐκλογῆς ἀντιπροσώπων 10 μέρες πρὶν ἀπό τήν ἡμέρα πού θά συνέρθει ἡ Νομαρχιακή Συνέλευση. Ἡ ἐκλογή τῶν ἀντιπροσώπων γιά τίς Νομαρχιακές Συνελεύσεις πρέπει νά πραγματοποιηθεῖ σέ γενική συνέλευση, πού θά συνέρθει μετὰ τίς 15 τοῦ Μάη.

Κεφάλαιο II

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟΥΣ ΠΥΡΗΝΕΣ

2. Γενικοί κανόνες

- 2.1. Στίς Τ.Ο. καί Κ.Ο. (τομεῖς) θά πρέπει νά ἀφιερωθεῖ μιά Γενική Συνέλευση, ἂν δέν ἔχει ἤδη γίνει:
 - α. Γιά συζήτηση πάνω στήν εἰσήγηση τῆς Ο.Ε.Σ. γιά τό Καταστατικό.
 - β. Γιά συζήτηση πάνω στήν πολιτική εἰσήγηση τοῦ Προέδρου καί τῆς Ἐκτελεστικῆς Γραμματείας.
 - γ. Γιά συζήτηση πάνω στήν εἰσήγηση τῆς Π.Ν.Ε. γιά τά προβλήματα τοῦ νομοῦ καί τά τοπικά προβλήματα τῆς περιοχῆς. Στίς Κλαδικές Ὄργανώσεις θά ἀφορᾷ στά προβλήματα τοῦ κλάδου.

- 2.2. Οί Γενικές Συνελεύσεις θά πρέπει νά πραγματοποιούνται σύμφωνα μέ τόν κανονισμό λειτουργίας Τ.Ο. (άρθρα 27 έπ.). Ό χρόνος συνεδρίασης δέν μπορεί νά ξεπερνά τίς τρεῖς ὥρες καί καθορίζεται ἀπό τήν ἀρχή. Πρίν ἀπό κάθε συνεδρίαση γίνεται ἀπολογισμός δουλειᾶς γιά τή μαζικοποίηση.
- 2.3. Οί Τ.Ο. καί Ο.Π. δέν μπορούν ν' αὐξήσουν τόν ἀριθμό τῶν Γενικῶν Συνελεύσεων, πού θ' ἀφιερωθοῦν στό καθορισμένα θέματα.
- 2.4. Ἡ Γενική Συνέλευση κλείνει μέ ἀπόφαση τῆς Τ.Ο., τοῦ Ο.Π. ἢ τῆς Κ.Ο. πάνω στό θέμα πού συζητήθηκε. Στήν ἀπόφασή της ἡ Τ.Ο. ἢ:
 - α. ἐγκρίνει τήν εἰσήγηση τῆς Ο.Ε.Σ. καί ἐκφράζει τίς παρατηρήσεις πάνω σ' αὐτή, ἢ
 - β. ἐγκρίνει τήν εἰσήγηση τῆς Ο.Ε.Σ. καί προτείνει συγκεκριμένες τροποποιήσεις σέ ὁρισμένα σημεῖα, ἢ
 - γ. δέν συμφωνεῖ μέ τήν εἰσήγηση τῆς Ο.Ε.Σ. καί ἐκθέτει τούς συγκεκριμένους λόγους γιά τή διαφωνία της.
 Τό ἴδιο ἰσχύει ἀντίστοιχα γιά τήν εἰσήγηση τῆς Π.Ν.Ε. πάνω στό προβλήματα τοῦ νομοῦ.
- 2.5. Γιά τή συζήτηση στή Γενική Συνέλευση ἐφαρμόζονται οἱ συνημμένοι κανόνες συζήτησης καί ὁ κανονισμός λειτουργίας τῶν Τ.Ο. (άρθρα 27 έπ.).
- 2.6. Οἱ ἀποφάσεις τῶν Γενικῶν Συνελεύσεων ἀνακεφαλαιώνονται στή Γενική Συνέλευση πρίν ἀπό τήν ἐκλογή ἀντιπροσώπων. Ἀκολουθοῦν τοποθετήσεις τῶν μελῶν. Ἡ ἀνακεφαλαίωση καί οἱ τοποθετήσεις δέν πρέπει νά ξεπεράσουν τό χρονικό διάστημα δύο ὥρῶν. Ἀμέσως μετά πραγματοποιεῖται ἡ ψηφοφορία γιά τήν ἐκλογή τῶν ἀντιπροσώπων.

3. Συμμετοχή στήν ἐκλογή τῶν ἀντιπροσώπων

- 3.1. Στή Γενική Συνέλευση γιά τήν ἐκλογή ἀντιπροσώπων συμμετέχουν ὅλα τά ἐνεργά μέλη τῆς Τ.Ο. ἢ τοῦ Ο.Π., πού ἔχουν γραφεῖ μέχρι τίς 15 τοῦ Μάη 1977.
- 3.2. Ἐνεργά θεωροῦνται τά μέλη τοῦ ἔχουν πληρώσει τή συνδρομή τους ἀπό 1.1.77 ἢ ἀπό τήν ἡμέρα τῆς ἐγγραφῆς τους καί συμμετέχουν στίς Γενικές Συνελεύσεις τῆς Τ.Ο., Κ.Ο. καί Ο.Π. Ἐνεργά θεωροῦνται ἐπίσης τά μέλη πού, εἴτε σύμφωνα μέ τό Καταστατικό εἴτε σύμφωνα μέ τόν κανονισμό λειτουργίας, δέν συμμετέχουν στή δραστηριότητα τῆς Τ.Ο. (μέλη Ε.Γ., Ἐπιτροπῶν καί Γραφείων Ἐργασίας, μέλη Π.Σ., Π.Ν.Ε., μέλη Κοινοβουλευτικῆς Ὁμάδας).
- 3.3. Μέλη, πού εἶχαν γραφεῖ στό Κίνημα, ἀλλά δέν ἔχουν ξοφλήσει παλαιές συνδρομές δέν εἶναι ὑποχρεωμένα νά πληρώσουν καί τίς παλαιές συνδρομές. Μποροῦν νά πληρώσουν τή συνδρομή τους ἀπό 1. Ἰανουαρίου 1977.
- 3.4. Ἀντιπρόσωποι γιά τή Νομαρχιακή Συνέλευση μποροῦν νά ἐκλεγοῦν

δλα τὰ ἐνεργὰ μέλη τοῦ Κινήματος, πού ἔχουν γραφεῖ μέχρι τίς 15 τοῦ Μάη 1977.

- 3.5. Ἡ Συντονιστική Ἐπιτροπή κάθε Τ.Ο. πρέπει νά παραδόσει στήν Π.Ν.Ε. μέχρι τίς 17 τοῦ Μάη κατάλογο τῶν ἐνεργῶν μελῶν τῆς καί ἔκθεση γιά τὰ ἀποτελέσματα τοῦ πλάνου δουλειᾶς τῆς. Ἀντίγραφο τῶν πιό πάνω στέλνει ἡ Π.Ν.Ε. στήν Ο.Ε.Σ. μέχρι τίς 20 τοῦ Μάη. Στή Συνέλευση τῶν Τ.Ο. γιά τήν ἐκλογή τῶν ἀντιπροσώπων συμμετέχουν μόνο τὰ μέλη πού περιλαμβάνονται στόν κατάλογο πού παραδόθηκε στήν Π.Ν.Ε.
- 3.6. Ἡ Ο.Ε.Σ. ἐπιφυλάσσεται νά ἀποφασίσει γιά τή συμμετοχή ὁργανώσεων, πού δέν ἀνταποκρίθηκαν στίς ὁδηγίες τῆς.

4. Σύγκληση Γενικῆς Συνέλευσης Τ.Ο.

- 4.1. Στή Γενική Συνέλευση πού θά πραγματοποιηθεῖ στήν Τοπική Ὁργάνωση γιά νά ἀνακοινωθεῖ ἡ ἐγκύκλιος τούτη, θά πρέπει νά κληθοῦν δλα τὰ μέλη ἑγγραφα, μέ συστημένη ἐπιστολή καί σχετική δημοσίευση στήν ΕΞΟΡΜΗΣΗ. Ἐγγραφα θά κληθοῦν ἐπίσης τὰ μέλη δλα γιά τή συνεδρίαση στήν ὁποία θέ ἐκλεγοῦν οἱ ἀντιπρόσωποι, τουλάχιστον μιὰ ὁδομάδα νωρίτερα.
- 4.2. Ἡ Σ.Ε. τῆς Τ.Ο. θά ἀνακοινώσει στήν Π.Ν.Ε., ὅτι ἡ Τ.Ο. ἐκλείσει τή δουλειά γιά τή Συνδιάσκεψη καί τήν ἡμερομηνία στήν ὁποία θά συγκαλέσει τή Γενική Συνέλευση γιά τήν ἐκλογή ἀντιπροσώπων. Ἡ Π.Ν.Ε., σέ συνεργασία καί μέ ἔγκριση τῆς Ο.Ε.Σ., ἀφοῦ διαπιστώσει ὅτι ἡ Τ.Ο. ἐκπλήρωσε τὰ πλάνα δουλειᾶς τῆς σύμφωνα μέ τίς ἀντικειμενικές συνθῆκες, δίνει τήν ἔγκρισή τῆς γιά τήν πραγματοποίηση τῆς Γενικῆς Συνέλευσης. Ἡ Σ.Ε. συγκαλεῖ τή Συνέλευση, ἀφοῦ πάρει τήν ἔγκριση τῆς Π.Ν.Ε.
- 4.3. Στή συνεδρίαση τῆς Τ.Ο. γιά τήν ἐκλογή ἀντιπροσώπων παρίσταται τουλάχιστο ἓνα μέλος τῆς Π.Ν.Ε., πού πρέπει ,πρίν ἀπό τήν ἑναρξη τῆς Συνέλευσης, νά ἐλέγξει τό μητρώο μελῶν τῆς Τ.Ο., τό βιβλίο συνδρομῶν καί ἂν ἡ Τ.Ο. ἔχει τακτοποιήσει τίς οἰκονομικές τῆς ὑποχρεώσεις πρὸς τό Κίνημα.

5. Ὁργανωτικοί Πυρῆνες

- 5.1. Ὁργανωτικοί Πυρῆνες συνέρχονται μέ φροντίδα καί καθοδήγηση τῆς Π.Ν.Ε. γιά τήν προετοιμασία τῆς Συνδιάσκεψης. Ἰσχύει ἀνάλογα ἡ προβλεπόμενη γιά τίς Τ.Ο. διαδικασία. Ἡ Π.Ν.Ε. ἔχει τό δικαίωμα νά τήν προσαρμόσει στά ἰδιαιτέρα δεδομένα κάθε περίπτωσης.
- 5.2. Ὁργανωτικοί Πυρῆνες, πού δέν συγκεντρώνουν τόσα μέλη ὅσο εἶναι τό μέτρο ἀντιπροσώπευσης γιά τή Ν.Σ., πρέπει μέ ἐπιμέλεια τῆς Π.Ν.Ε. νά συνεδριάσουν ἀπό κοινοῦ γιά νά ἐκλέξουν τοὺς ἀντιπροσώπους τους.

6. 'Αντιπροσώπηση στη Νομαρχιακή Συνέλευση

- 6.1. 'Ο αριθμός των αντιπροσώπων καθορίζεται με βάση τον αριθμό των ενεργών μελών του συγκεκριμένου νομού από την Ο.Ε.Σ. και κατανέμεται κατά Τ.Ο. ανάλογα με τον αριθμό των ενεργών μελών της.
- 6.2. Σέ νομό πού τά ενεργά μέλη δέν ξεπερνούν τά 60, όλα τά μέλη αποτελούν καί τή Νομαρχιακή Συνέλευση.
- 6.3. α. Σέ νομό πού τά ενεργά μέλη είναι μέχρι 300, γιά κάθε 3 μέλη στέλνεται ένας αντιπρόσωπος. Δέν μπορεί όμως ό αριθμός των αντιπροσώπων νά είναι μικρότερος του 60.
β. Σέ νομό πού τά ενεργά μέλη είναι μέχρι 500, γιά τά 300 μέλη ισχύει τό μέτρο του (6.3.α.) καί γιά τά επόμενα 200 γιά κάθε 4 μέλη στέλνεται ένας αντιπρόσωπος.
γ. Σέ νομό πού τά ενεργά μέλη είναι πάνω από 500. Γιά τά 300 ισχύει τό μέτρο (6.3.α). Γιά τά επόμενα 200 τό μέτρο (6.3.β) καί γιά τά υπόλοιπα, γιά κάθε 5 μέλη στέλνεται ένας αντιπρόσωπος.
- 6.4. 'Η σύνθεση των αντιπροσώπων πού θά σταλούν στη Νομαρχιακή Συνέλευση, πρέπει νά είναι γιά κάθε Τ.Ο. σύμφωνη μέ τον κανόνα πού αφορά στην σύνθεση της Σ.Ε., δηλ. οι αντιπρόσωποι της σπουδάζουσας δέν μπορεί νά ξεπερνούν τό 1/4 των αντιπροσώπων της Τ.Ο.
- 6.5. 'Η εκπροσώπηση αυτή ισχύει γιά τίς Νομαρχιακές Συνελεύσεις καί δέν επηρεάζεται την εκπροσώπηση στην Πανελλαδική Συνδιάσκεψη πού είναι ενιαία καί καθορίζεται από τό άρθρο 18.

7. 'Εκλογή αντιπροσώπων γιά τή Νομαρχιακή Συνέλευση

- 7.1. 'Η Γενική Συνέλευση της Τ.Ο. όρίζει έφορευτική επιτροπή από μέλη πού δέν είναι υποψήφιοι
- 7.2. 'Η ψηφοφορία είναι μυστική.
- 7.3. Κάθε μέλος έχει δικαίωμα νά προτείνει αιτιολογημένα οποιοδήποτε μέλος. Φυσικά κάθε όργανο ή ομάδα δουλειάς έχει επίσης δικαίωμα αιτιολογημένης πρότασης. 'Υποψήφιοι μπορούν νά είναι καί απόντα μέλη, αρκεί νά έχουν γνωστοποιήσει στη Γ.Σ. έγγραφα τή θέληση τους νά είναι υποψήφιοι.
- 7.4. Κάθε ψηφοδέλτιο είναι χωρισμένο σε δύο τμήματα. Στο πρώτο γράφονται τά όνόματα των υποψηφίων πού ανήκουν στη σπουδάζουσα. Στο δεύτερο όλοι οι άλλοι υποψήφιοι.
- 7.5. Κάθε μέλος μπορεί νά σημειώσει στο πρώτο τμήμα του ψηφοδελτίου τόσους σταυρούς προτίμησης, όσοι είναι οι αντιπρόσωποι της σπουδάζουσας πού θά εκλεγούν καί στο δεύτερο τμήμα τόσους σταυρούς, όσοι είναι οι υπόλοιποι αντιπρόσωποι πού θά εκλεγούν.
- 7.6. 'Εκλέγονται οι υποψήφιοι μέ τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης. 'Επί ίσοψηφίας γίνεται κλήρωση.
- 7.7. 'Από τους επιλαχόντες όρίζονται κατά σειρά επιτυχίας αναπληρωματικοί, ένας γιά κάθε επιτυχόντα.

8. Νομιμοποίηση αντιπροσώπων

- 8.1. Μετά την ψηφοφορία και την καταμέτρηση των ψήφων συντάσσεται πρακτικό εκλογής από την Έφορευτική Επιτροπή και το παριστάμενο μέλος της Π.Ν.Ε. εις τριπλούν. Στο πρακτικό εκλογής επισυνάπτεται κατάλογος των μελών της Τ.Ο. πού ψήφισαν.
- 8.2. Ένα αντίγραφο παραδίδεται στο μέλος της Π.Ν.Ε., ένα στέλνεται στην Ο.Ε.Σ., ένα κρατά ή Τ.Ο. Στο μέλος της Π.Ν.Ε. παραδίνονται επίσης οι αποφάσεις της Τ.Ο. πάνω στις εισηγήσεις της Ο.Ε.Σ. και της Π.Ν.Ε.
- 8.3. Ένστάσεις για τη νομιμοποίηση των συνέδρων υποβάλλονται μέσα σε 5 μέρες από την εκλογή των αντιπροσώπων στη γραμματεία της Ο.Ε.Σ. πού αποφασίζει οριστικά.
- 8.4. Κάθε νομιμοποιημένος σύνεδρος παίρνει από την Π.Ν.Ε. την κάρτα νομιμοποίησής του πριν από τη Νομαρχιακή Συνέλευση.

9. Άδεσμεντο αντιπροσώπων

- 9.1. Ίσχύει το άρθρο 10 του Καταστατικού.

Κεφάλαιο III

NOMAPXIAKH ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

10. Προετοιμασία αποφάσεων

- 10.1. Η Π.Ν.Ε. συγκεντρώνει τις αποφάσεις των Τ.Ο. και των Ο.Π. πάνω στην εισήγησή της και τις εισηγήσεις της Ο.Ε.Σ.
- 10.2. Κωδικοποιεί τις παρατηρήσεις, τροποποιήσεις και συντάσσει ενιαίο σχέδιο απόφασης για τη Νομαρχιακή Συνέλευση.
- 10.3. Σέ παράρτημα του σχεδίου αναφέρονται οι γνώμες, οι όποιες δέν έγιναν αποδεκτές από τις Π.Ν.Ε. Αναφέρονται επίσης περιληπτικά οι αποφάσεις των Τ.Ο. πού δέν ενέκριναν τις εισηγήσεις της Π.Ν.Ε. και της Ο.Ε.Σ.

11. Προετοιμασία εκλογής

- 11.1. Η Π.Ν.Ε. συντάσσει κατάλογο μέ όλα τά μέλη πού είναι νομιμοποιημένα νά συμμετάσχουν στη Νομαρχιακή Συνέλευση.
- 11.2. Ο κατάλογος πρέπει νά υπάρχει στή γραφεία της Π.Ν.Ε. δυό μέρες τουλάχιστον πριν από τη Νομαρχιακή Συνέλευση. Κάθε μέλος του Κινήματος στό νομό μπορεί νά τόν δεί.

- 11.3. Ἀντίγραφό του παραδίδεται στὸν ἀντιπρόσωπο τῆς Ο.Ε.Σ., πού θά συμμετάσχει στή Νομαρχιακή Συνέλευση.
- 11.4. Ἐνστάσεις γιὰ τή συμμετοχή στή Συνέλευση, προσώπου πού ἀναφέρεται στὸν κατάλογο, μποροῦν νά κατατεθοῦν μόνο ἀπὸ συνέδρους μέχρι τὴν ὥρα ἑναρξης τῆς Νομαρχιακῆς Συνέλευσης. Οἱ ἐνστάσεις δὲν μποροῦν νά ἀφορροῦν πρόσωπα, γιὰ τή νομιμοποίηση τῶν ὁποίων ἔχει ἀποφανθεῖ ἡ γραμματεία τῆς Ο.Ε.Σ.
- 11.5. Πάνω στὶς ἐνστάσεις ἀποφασίζει ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Ο.Ε.Σ.

12. Σύγκληση Νομαρχιακῆς Συνέλευσης

- 12.1. Ἡ Π.Ν.Ε. σέ συνεργασία καὶ μέ ἔγκριση τῆς Ο.Ε.Σ., ἀνακοινώνει τὴν ἡμερομηνία, στὴν ὁποία θέλει νά συγκαλέσει τὴ Νομαρχιακή Συνέλευση.
- 12.2. Ἡ Π.Ν.Ε. συγκαλεῖ τὴ Συνέλευση ἀφοῦ πάρει τὴν ἔγκριση τῆς Ο.Ε.Σ. Γιὰ τὴ σύγκληση τῆς Συνέλευσης εἰδοποιοῦνται οἱ Τ.Ο., Ο.Π., Κ.Ο. καὶ οἱ βουλευτὲς τοῦ νομοῦ ἔγγραφα 10 μέρες πρὶν ἀπὸ τὴν ἡμερομηνία τῆς Συνέλευσης.
- 12.3. Ἡ Συνέλευση πραγματοποιεῖται Κυριακή. Διαρκεῖ ἀπὸ τίς 9 τὸ πρωὶ μέχρι τίς 6 τὸ ἀπόγευμα. Μὲ ἀπόφαση τῆς Συνέλευσης παρατείνεται ἡ διάρκειά της τὸ πολὺ γιὰ 2 ὥρες, μόνο γιὰ τὴν περάτωση τῆς ψηφοφορίας.

13. Συμμετοχή

Στὴ Νομαρχιακή Συνέλευση συμμετέχουν:

- 13.1. Οἱ ἐκλεγμένοι ἀντιπρόσωποι ἀντιπρόσωποι τῶν Τ.Ο., Ο.Π. καὶ Κ.Ο.
- 13.2. Ἡ Π.Ν.Ε.
- 13.3. Οἱ βουλευτὲς τοῦ νομοῦ.

14. Ἡμερήσια διάταξη

- 14.1. Ἡ Συνέλευση θά ἀσχοληθεῖ ἀποκλειστικά μέ:
 - α. Τὴν ἐκλογή μελῶν τοῦ Προεδρείου καὶ Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς.
 - β. Ἐκθεση γιὰ τὴ δουλειά τῆς Π.Ν.Ε., πού θά διαβάσει ὁ γραμματέας τῆς Π.Ν.Ε.
 - γ. Συζήτηση καὶ ἀπόφαση πάνω στὴν πολιτικὴ εἰσήγηση.
 - δ. Συζήτηση καὶ ἀπόφαση πάνω στὴν εἰσήγηση γιὰ τὸ Καταστατικό.
 - ε. Συζήτηση καὶ ἀπόφαση πάνω στὴν εἰσήγηση τῆς Π.Ν.Ε. γιὰ τὰ προβλήματα τοῦ νομοῦ.
 - στ. Ἐκλογή Ν.Ε., Ν.Π.Ε. καὶ ἀντιπροσώπων γιὰ τὴν Πανελλήνια Συνδιάσκεψη.

ψηφισιότητα για τή Ν.Ε. ή για αντιπρόσωπος στην Πανελλήνια Συνδιάσκεψη ή και τὰ δυό. Ἡ ἐκλογή στὴ Ν.Ε. εἶναι ἀσυμβίβαστη μὲ τὴ συμμετοχὴ στὴν Ν.Π.Ε.

- 17.3. Τὸ Προεδρεῖο συντάσσει τρεῖς χωριστὰ ψηφοδέλτια μὲ τοὺς ὑποψήφιους γιὰ τὴ Ν.Ε., τὴν Ν.Π.Ε. καὶ ἀντιπροσώπους στὴ Συνδιάσκεψη. Τὰ ὀνόματα τῶν ὑποψηφίων γράφονται ἀλφαβητικά.
- 17.4. Ἡ ψηφοφορία εἶναι μυστική. Κάθε σύνεδρος ἔχει μιά ψήφο.
- 17.5. Κάθε σύνεδρος μπορεῖ νὰ σημειώσῃ σταυρὸ προτίμησης τὸ πολὺ σὲ τόσα μέλη ὅσα τὰ μέλη τοῦ ὄργανου πού θὰ ἐκλεγεῖ ἢ ὅσος ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιπροσώπων στὴν Πανελλήνια Συνδιάσκεψη.
- 17.6. Ἐκλέγονται οἱ ὑποψήφιοι μὲ τοὺς περισσότερους σταυροὺς προτίμησης. Ἐπὶ ἰσοψηφίας γίνεται κλήρωση.
- 17.7. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς Ν.Ε. καὶ τῆς Ν.Π.Ε. θὰ καθορισθεῖ ἀπὸ τὴν Ε.Γ. γιὰ κάθε νομὸ σύμφωνα μὲ τὶς ἀντικειμενικὲς συνθῆκες καὶ τὶς δυνατότητες τῆς ὁργάνωσης στοῦ νομοῦ.
- 17.8. Ἀπὸ τοὺς ἐπιλαχόντες ὁρίζονται κατὰ σειρά ἐπιτυχίας ἀναπληρωματικοὶ σὲ ἀριθμὸ ἴσο πρὸς τὰ $\frac{2}{3}$ τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τοῦ ἀντίστοιχου ὄργανου.
- 17.9. Ἡ σύνθεση τῶν Ν.Ε. καὶ Ν.Π.Ε. πρέπει νὰναι σύμφωνη μὲ τὸ ἄρθρο 6.4.

18. Ἀντιπροσώπηση στὴ Συνδιάσκεψη

- 18.1. Ἡ Νομαρχιακὴ Συνέλευση θὰ στείλει στὴν Πανελλαδικὴ Συνδιάσκεψη ἕναν ἀντιπρόσωπο γιὰ κάθε τριάντα ἐνεργὰ μέλη τῆς ὁργάνωσης στοῦ νομοῦ. Ἐφ' ὅσον μετὰ τὴ διαίρεση τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν διὰ τοῦ τριάντα παραμένει ὑπόλοιπο μεγαλύτερο τοῦ δεκαπέντε στέλνει ἕναν ἐπὶ πλέον ἀντιπρόσωπο.
- 18.2. Δέν μπορεῖ μιά Ν.Σ. νὰ στείλει λιγότερους ἀπὸ 5 συνολικὰ ἀντιπροσώπους στὴν Π.Σ.
- 18.3. Ἡ σύνθεση τῶν ἀντιπροσώπων πού θὰ σταλοῦν στὴν Πανελλήνια Συνδιάσκεψη πρέπει νὰ εἶναι σύμφωνη μὲ τὸ ἄρθρο 6.4.
- 18.4. Ἀπὸ τοὺς ἐπιλαχόντες ὁρίζονται κατὰ σειρά ἐπιτυχίας ἀναπληρωματικοὶ σὲ ἀριθμὸ ἴσο πρὸς τὸ $\frac{1}{3}$ τῶν ἀντιπροσώπων.

19. Ἀδέσμευτο ἀντιπροσώπων

Ἰσχύει τὸ ἄρθρο 10 τοῦ Καταστατικοῦ

20. Νομιμοποίηση ἀντιπροσώπων γιὰ τὴ Συνδιάσκεψη

- 20.1. Μετὰ τὴν ψηφοφορία καὶ τὴν καταμέτρηση τῶν ψήφων συντάσσεται πρᾶκτικό ἐκλογῆς ἀπὸ τὴν Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ σὲ δυό ἀντίγραφα.

- 14.2. Ἡ συζήτηση πάνω σέ ὅλα τά θέματα θά πρέπει νά τελειώσει τό ἀργότερο μιά ὥρα πρὶν ἀπὸ τό τέλος τῆς Συνέλευσης, ὥστε τὴν τελευταία ὥρα νά διεξαχθεῖ ἡ ψηφοφορία.

15. Ἀπαρτία

Ἡ Νομαρχιακὴ Συνέλευση βρίσκεται σέ ἀπαρτία, ὅταν εἶναι παρόντες τὰ 2/3 τῶν συνέδρων.

16. Τρόπος διεξαγωγῆς συζήτησης

- 16.1. Τὴν ἔναρξη τῆς συνεδρίασης κηρύσσει ὁ γραμματέας τῆς Π.Ν.Ε. Ἀκολουθεῖ ἡ ἐκλογή μελῶν τοῦ Προεδρείου καὶ Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς. Τό Προεδρεῖο εἶναι τριμελές. Τό ἓνα μέλος του εἶναι ἐκπρόσωπος τῆς Ο.Ε.Σ. καὶ τὰ ἄλλα δύο ἐκλέγονται ἀπὸ τοὺς συνέδρους. Τριμελὴς εἶναι καὶ ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ, πού ἐκλέγεται ἀπὸ τοὺς συνέδρους. Ἡ ψηφοφορία διεξάγεται μέ σήκωμα τοῦ χειριοῦ, χωριστά γιὰ τό Προεδρεῖο καὶ τὴν Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ. Τά μέλη τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς δέν μποροῦν νά εἶναι ὑποψήφιοι γιὰ ἀντιπρόσωποι στὴν Πανελλήνια Συνδιάσκεψη, γιὰ μέλη τῆς Ν.Ε. ἢ τῆς Ν.Π.Ε.
- 16.2. Ἐκθεση δουλειᾶς τῆς Π.Ν.Ε. Ὁ γραμματέας διαβάζει τὴν ἐκθεση δουλειᾶς τῆς Π.Ν.Ε. πού περιλαμβάνει καὶ διαφορετικὲς ἀπόψεις ἂν ἔχουν ἐκφραστεῖ.
- 16.3. Συζήτηση καὶ ἀπόφαση πάνω στίς εἰσηγήσεις τῆς Ο.Ε.Σ. καὶ Π.Ν.Ε. Μέλος τῆς Π.Ν.Ε. διαβάζει τό σχέδιο ἀπόφασης τῆς Νομαρχιακῆς Συνέλευσης πού ἔχει συντάξει ἡ Π.Ν.Ε. Ἀκολουθεῖ συζήτηση καὶ ἀπόφαση. Ἡ ψηφοφορία γίνεται ἀνοιχτά.
- 16.4. Οἱ ἀποφάσεις τῆς Ν.Σ. ἀποτελοῦν τίς θέσεις τῆς Ν.Σ. πάνω στὰ διάφορα θέματα, πού θά συζητήσῃ ἡ Πανελλήνια Συνδιάσκεψη. Οἱ ἀποφάσεις πρέπει νά ἀναφέρουν καὶ τὴν ἀποψη τῆς μειοψηφίας.
- 16.5. Τό Προεδρεῖο προκαθορίζει τό χρόνο συζήτησης γιὰ κάθε θέμα καὶ καθορίζει ἀνάλογα καὶ τό χρόνο ὁμιλίας τοῦ κάθε συνέδρου ὥστε ἡ Νομαρχιακὴ Συνέλευση νά τελειώσει ὅπωςδήποτε στὰ καθορισμένα χρονικά ὅρια.
- 16.6. Γιὰ τὴ συζήτηση ἰσχύουν οἱ κανόνες, πού ἐπισυνάπτονται, ἐφ' ὅσον δέν ἔχουν τροποποιηθεῖ ἀπὸ τὰ παραπάνω.

17. Ἐκλογή Νομαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς καὶ Νομαρχιακῆς Πειθαρχικῆς Ἐπιτροπῆς

- 17.1. Ὅποιος θέλει νά εἶναι ὑποψήφιος γιὰ μέλος τῆς Ν.Ε. ἢ τῆς Ν.Π.Ε. ἢ ἀντιπρόσωπος γιὰ τὴ Συνδιάσκεψη καταθέτει στὸ Προεδρεῖο τῆς Συνέλευσης σχετικὴ δήλωση.
- 17.2. Κάθε μέλος τῆς Νομαρχιακῆς Συνέλευσης μπορεῖ νά ὑποβάλει ὑπο-

- 20.2. Ένα αντίγραφο παραδίνεται στο μέλος της Ο.Ε.Σ., τό άλλο κρατά ή Ν.Ε.
- 20.3. Στο μέλος της Ο.Ε.Σ. παραδίνονται επίσης οί αποφάσεις της Νομαρχιακής Συνέλευσης πάνω στίς εισηγήσεις της Ο.Ε.Σ. καί της Π.Ν.Ε. καί τήν έκλογή της Ν.Ε. καί της Ν.Π.Ε.
- 20.4. Ένστάσεις γιά τή νομιμοποίηση τών συνέδρων γιά τήν Πανελλήνια Συνδιάσκεψη υποβάλλονται μέσα σέ πέντε μέρες στή γραμματεία της Ο.Ε.Σ. πού αποφασίζει οριστικά.

Κεφάλαιο IV

21. Έκπροσώπηση Όργανώσεων Έξωτερικού

- 21.1. Ό αριθμός τών εκπροσώπων τών Όργανώσεων του Έξωτερικού στή Συνδιάσκεψη δέν μπορεί νά υπερβαίνει τό 1/10 τών αντιπροσώπων τών Τ.Ο., Κ.Ο. καί Ο.Π. της Ελλάδας.
- 21.2. Σέ κάθε χώρα του έξωτερικού διεξάγονται Νομαρχιακές Συνελεύσεις σύμφωνα μέ τή διαδικασία, πού καθορίστηκε πίο πάνω γιά τούς νομούς.
- 21.3. Τό πρακτικό έκλογής τών αντιπροσώπων υπογεγραμμένο από τήν Έφορευτική Έπιτροπή καί τό Προεδρείο της Συνέλευσης, μαζί μέ κατάλογο τών εκπροσώπων τών Τ.Ο. υπογεγραμμένο από τό Προεδρείο της Συνέλευσης, στέλνεται στή γραμματεία της Ο.Ε.Σ.
- 21.4. Η γραμματεία της Ο.Ε.Σ. καθορίζει ανάλογα μέ τόν αριθμό τών αντιπροσώπων τών Τ.Ο. καί Κ.Ο. τόν αριθμό τών αντιπροσώπων τών όργανώσεων του έξωτερικού καί πόσοι αντιπρόσωποι αντιστοιχούν γιά κάθε χώρα. Ό αριθμός τών αντιπροσώπων κατά χώρα όρίζεται σέ αναλογία μέ τόν αριθμό τών μελών.
- 21.5. Η γραμματεία της Ο.Ε.Σ. είδοποιεί τίς Νομαρχιακές Έπιτροπές του έξωτερικού τουλάχιστο δέκα μέρες πρίν από τή Συνέλευση, πόσοι καί ποιοί αντιπρόσωποι θά συμμετάσχουν. Η σειρά έπιτυχίας τών αντιπροσώπων καθορίζει καί τή σειρά προτεραιότητάς τους.

Κεφάλαιο V

ΚΛΑΔΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

22. Καταγραφή Κλαδικών Όργανώσεων

- 22.1. Οί έπιτροπές Κλαδικού Έπιστημόνων – Καλλιτεχνών καί Συνδικαλιστικού θά πρέπει νά παραδώσουν στήν Γραμματεία της Ο.Ε.Σ. μέχρι

- τίς 17 τοῦ Μάη κατάσταση τῶν Κλαδικῶν Ὁργανώσεων καί ἀριθμὸ τῶν μελῶν τους.
- 22.2. Τό ἴδιο ἰσχύει καί γιά τίς Π.Ν.Ε., ὅπου ὑπάρχουν Κλαδικές Ὁργανώσεις.

23. Προετοιμασία Συνδιάσκεψης

- 23.1. Ἡ διαδικασία γιά τήν προετοιμασία τῆς Συνδιάσκεψης εἶναι ὅμοια μέ τή διαδικασία προετοιμασίας, πού ἰσχύει γιά τίς Τ.Ο.
- 23.2. Ἰσχύει ἀνάλογο πλάνο δουλειᾶς, πού πρέπει νά ἐφαρμοστεῖ σέ ἐπίπεδο Κ.Ο. ἢ τομέα.
- 23.3. Ἡ Σ.Ε. τῆς Κ.Ο. θά ἀνακοινώσει στό ἀρμόδιο γραφεῖο ἢ τήν Π.Ν.Ε., ὅτι ἐκλείσει τή δουλειά γιά τήν Συνδιάσκεψη καί εἶναι ἔτοιμη νά προχωρήσει στή διαδικασία ἐκλογῆς τῶν ἀντιπροσώπων. Τό ἀρμόδιο γραφεῖο ἢ ἡ Π.Ν.Ε., ἀφοῦ διαπιστώσει ὅτι ἡ Κ.Ο. ἐκπλήρωσε τά πλάνα δουλειᾶς, δίνει τήν ἐγκριση γιά τή συμμετοχή τῆς Κ.Ο. στή διαδικασία ἐκλογῆς.
- 23.4. Ἡ Ο.Ε.Σ. μπορεῖ νά ἀναθεωρήσει τήν ἀπόφαση τῆς ἀρμόδιας ἐπιτροπῆς ἢ τῆς Π.Ν.Ε., ἐφ' ὅσον κρίνει ὅτι ἡ Κ.Ο. δέν ἔχει λειτουργήσει ἢ δέν ἐκπλήρωσε κανένα πλάνο δουλειᾶς.

24. Ἐκλογή ἀντιπροσώπων

- 24.1. Οἱ τομεῖς κατά κλάδους εἶναι:

Α. Κλάδος ἐργατοῦπαλλήλων

- α) Ἰδιωτικοί ὑπάλληλοι, β) οἰκοδόμοι, γ) διομηχανικοί ἐργάτες, δ) ἐργάτες κοινῆς ὠφέλειας, ε) τραπεζικοί.

Β. Κλάδος Ἐπιστημόνων καί Καλλιτεχνῶν

- α) δικηγόροι, β) τεχνικοί, γ) ἐκπαιδευτικοί, δ) ὑγειονομικοί, ε) οἰκονομολόγοι, στ) καλλιτέχνες, ζ) ΑΕΙ.
- 24.2. Οἱ Κλαδικές Ὁργανώσεις πού ἀνήκουν στήν Ἀθήνα, συνέρχονται κατά τομεῖς σέ Συνελεύσεις καί ἐκλέγουν τοὺς ἀντιπροσώπους γιά τήν Πανελλαδική Συνδιάσκεψη σύμφωνα μέ τό ἀρθ. 25.
- 24.3. Στή Συνέλευση τοῦ τομέα συμμετέχουν ὅλα τά ἐνεργά μέλη (ἰσχύουν οἱ ἀνάλογες διατάξεις πού ἀναφέρονται στίς Τ.Ο., ἀρθρο 31 καί 32.2. Ἰσχύει ἐπίσης ἡ ἀνάλογη διαδικασία).
- 24.4. Στή Συνέλευση τοῦ τομέα ψηφίζουν ὅλα τά ἐνεργά μέλη πού δήλωσαν μέχρι 15 Μάη, ὅτι θά ψηφίσουν στήν Κ.Ο. (τομέα). Τά ὀνόματα τῶν μελῶν κάθε Κ.Ο., πού δήλωσαν ὅτι θά ψηφίσουν στήν Κ.Ο. στέλνονται στήν ἀντίστοιχη Τ.Ο., πού εἶναι γραμμένο τό μέλος, γιά νά μὴν

υπάρξουν διπλοψηφίες. Ἡ διπλοψηφία εἶναι παράπτωμα, πού ἐπιφέρει τήν ἐκπτώση τοῦ ἀντιπροσώπου καί τήν κατάληψη τῆς θέσης του ἀπό τόν πρῶτο ἐπιλαχόντα.

25. Διαδικασία ἐκλογῆς ἀντιπροσώπων

- 25.1. Οἱ Κλαδικές Ὑργανώσεις συνέρχονται κατά τομεῖς ὅπως ἀναφέρονται στό ἄρθρο 24.1.
- 25.2. Ὁ ἀριθμός τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Κλαδικῶν Ὑργανώσεων καθορίζεται μέ ἓνα πρὸς δέκα (δηλαδή γιά κάθε 10 ἐνεργά μέλη στέλνει 1 ἀντιπρόσωπο). Τό σύνολο ὁμῶς τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ κλάδου δέν μπορεῖ νά εἶναι μεγαλύτερο ἀπό 60.
- 25.3. Οἱ ἀντιπρόσωποι κατανέμονται μεταξὺ τῶν τομέων ἀνάλογα μέ τήν ἀριθμητική δύναμη τοῦ τομέα.
- 25.4. Στό ψηφοδέλτιο γράφονται τά ὀνόματα ὅλων τῶν ὑποψηφίων τοῦ τομέα καί δίπλα ἡ Κλαδική Ὑργάνωση πού ἀνήκουν. Οἱ ἀντιπρόσωποι στήν Πανελλαδική Συνδιάσκεψη, (πού στέλνει μιὰ Κλαδική Ὑργάνωση), δέν μπορεῖ νά εἶναι περισσότεροι ἀπό τό $1/2$ τῶν ἀντιπροσώπων πού στέλνει ὁ τομέας.

Ἐκλέγονται ὅσοι πάρουν τοὺς περισσότερους ψήφους, ἂν ἔτσι καλύπτεται ἡ παράπανω περίπτωση, διαφορετικά ἐκλέγονται οἱ ὑποψήφιοι πού ἀκολουθοῦν.

26. Σπουδάζουσα

- 26.1. Ἰσχύουν τά ἄρθρα 22 καί 23 πού ἀναφέρονται στίς Κλαδικές Ὑργανώσεις.
- 26.2. Οἱ Κλαδικές Ὑργανώσεις τῆς σπουδάζουσας τῶν ΑΕΙ καί τῆς Ἀνώτερης Ἐκπαίδευσης συνέρχονται κατά σχολές καί ἐκλέγουν τοὺς ἀντιπροσώπους τους στή Συνέλευση τῆς Σπουδάζουσας στήν ἀντίστοιχη πόλη. Ἐκλέγουν 1 ἀντιπρόσωπο γιά κάθε 3 ἐνεργά μέλη τους.
- 26.3. Συνελεύσεις ἀντιπροσώπων σπουδάζουσας συνέρχονται σέ ὁλομέλεια σχολῶν καί ἐκλέγουν ἀντιπροσώπους γιά τίς Νομαρχιακές Συνελεύσεις μέ μέτρο ἓνα πρὸς 10.
- 26.4. Στίς Συνελεύσεις σπουδάζουσας στήν Ἀθήνα, Θεσσαλονίκη καί Πάτρα ἐκλέγονται μέχρι 60 ἀντιπρόσωποι τῆς σπουδάζουσας γιά τήν Πανελλήνια Συνδιάσκεψη. Ἡ κάθε πόλη ἐκλέγει, σύμφωνα μέ τά ἐνεργά μέλη τῆς, τόν ἀριθμό τῶν ἀντιπροσώπων πού τῆς ἀναλογεῖ στοὺς 60 ἀντιπροσώπους.
- 26.5. Στίς ὁλομέλειες τῆς σπουδάζουσας παίρνουν μέρος ὅλα τά μέλη, πού μέ ἀπόφαση τοῦ ἀντίστοιχου ἀρμόδιου γραφείου τῆς σπουδάζουσας δουλεύουν στίς Κ.Ο. Σπουδάζουσας καί ὄχι σέ Τ.Ο.

27. Νομιμοποίηση αντιπροσώπων Κ.Ο.

- 27.1. Για τη νομιμοποίηση των αντιπροσώπων των Κ.Ο. στην Πανελλήνια Συνδιάσκεψη ισχύουν ανάλογα τα περί νομιμοποίησης αντιπροσώπων των Τ.Ο.

Κεφάλαιο VI

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ

28. Προετοιμασία

- 28.1. 'Ο αντιπρόσωπος της Ο.Ε.Σ. παραδίνει στην Ο.Ε.Σ. τό πρακτικό εκλογής των αντιπροσώπων, μέ συνοπτικό διογραφικό σημείωμα καί τίς αποφάσεις κάθε Νομαρχιακής Συνέλευσης, τό αργότερο μέχρι 2 'Ιούλη 1977.
- 28.2. Οί εκπρόσωποι του κεντρικού οργάνου νομιμοποιούνται μέ την αποστολή του καταλόγου εκπροσώπων, υπογεγραμμένου από τη γραμματεία του Συντονιστικού Συμβουλίου, στή γραμματεία της Ο.Ε.Σ.
- 28.3. 'Η Ο.Ε.Σ. συντάσσει κατάλογο μέ όλα τά μέλη, πού είναι νομιμοποιημένα νά συμμετάσχουν στή Συνδιάσκεψη. 'Ο κατάλογος πρέπει νά υπάρχει στό γραφείο της Ο.Ε.Σ. τρείς μέρες πριν από την Π.Σ. Κάθε εκλεγμένος σύνεδρος μπορεί νά τον δεί.
- 28.4. 'Ενστάσεις για τη συμμετοχή στή Συνδιάσκεψη, προσώπου πού αναφέρεται στον κατάλογο, μπορούν νά κατατεθούν από συνέδρους μέχρι την ώρα έναρξης της Συνδιάσκεψης. Οί ενστάσεις δέν μπορούν νά αφορούν πρόσωπα για τη νομιμοποίηση των όποιων έχει αποφανθεί κι άλλας ή γραμματεία της Ο.Ε.Σ.
- 28.5. Πάνω στίς ενστάσεις αποφασίζει τό Προεδρείο της Συνδιάσκεψης, άμέσως μετά τη συγκρότησή του.
- 28.6. 'Η Ο.Ε.Σ. κωδικοποιεί τίς αποφάσεις των Νομαρχιακών Συνελεύσεων πάνω στίς εισηγήσεις καί συντάσσει ένιαίο σχέδιο αποφάσεων για τη Συνδιάσκεψη.
- 28.7. Σέ παράρτημα του σχεδίου αναφέρονται οί γνώμες, πού δέν περιέλαβε ή Ο.Ε.Σ. στό σχέδιο απόφασής της.

29. Νομιμοποίηση αντιπροσώπων

Κάθε αντιπρόσωπος, πού συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο, παίρνει από την γραμματεία της Ο.Ε.Σ. την κάρτα νομιμοποίησης πριν από την έναρξη της Συνδιάσκεψης.

30. Συμμετοχή

Στήν Πανελλήνια Συνδιάσκεψη συμμετέχουν:

- 30.1. Οί εκλεγμένοι αντιπρόσωποι των Νομαρχιακών και των Κλαδικών Συνελεύσεων, πού θά πρέπει νά είναι τουλάχιστον 600.
- 30.2. 'Ο Πρόεδρος του Κινήματος.
- 30.3. Τά μέλη της Κοινοβουλευτικής 'Ομάδας (δέκα τέσσερα).
- 30.4. Τά μέλη της Ε.Γ. του Π.Σ. και ή Γραμματεία του Συντονιστικού Συμβουλίου (16).
- 30.5. Οί Γραμματείς των 'Επιτροπών και Γραφείων και ένα μέλος από κάθε 'Επιτροπή, πού εκλέγεται από την ολομέλεια της 'Επιτροπής (25).
- 30.6. Τά μέλη της Ο.Ε.Σ. (9 από Κεντρικά, 13 από Π.Ν.Ε.).

31. 'Ημερήσια διάταξη

Θέματα ήμερήσιας διάταξης είναι:

- 31.1. 'Εκλογή μελών Προεδρείου και 'Εφορευτικής 'Επιτροπής.
- 31.2. Πολιτική εισήγηση Προέδρου.
- 31.3. 'Εκθεση της 'Εκτελεστικής Γραμματείας για τή δουλειά της, από ένα μέλος της.
- 31.4. Συζήτηση και απόφαση πάνω στην πολιτική εισήγηση του Προέδρου.
- 31.5. Συζήτηση πάνω στην απόφαση της Ο.Ε.Σ. για τό Καταστατικό και απόφαση, πού θά αποτελέσει κείμενο ζύμωσης για τό Συνέδριο.
- 31.6. 'Εκθεση για τίς αποφάσεις των Νομαρχιακών Συνελεύσεων πάνω στα προβλήματα του νομού τους.
- 31.7. 'Εκλογή Κεντρικής 'Επιτροπής και Πειθαρχικού Συμβουλίου.

32. Χρόνος Συνδιάσκεψης

- 32.1. 'Η Συνδιάσκεψη θά αρχίσει την Παρασκευή 8 του 'Ιούλη τό απόγευμα και θά τελειώσει την Κυριακή 10 του 'Ιούλη τό μεσημέρι.
- 32.2. 'Ο χρόνος πού θά αφιερωθεί στο κάθε θέμα ήμερήσιας διάταξης, θά καθορισθεί από τό Προεδρείο της Συνδιάσκεψης.

33. 'Απαρτία

'Η Συνδιάσκεψη βρίσκεται σε άπαρτία. αν είναι παρόντες τά 2/3 των αντιπροσώπων.

34. 'Αρχή της Συνδιάσκεψης

- 34.1. Την αρχή της Συνδιάσκεψης κηρύσσει ό Πρόεδρος του Κινήματος.
- 34.2. Τίς εργασίες της Συνδιάσκεψης διευθύνει πενταμελές Προεδρείο πού τό αποτελούν, ένα μέλος της Ο.Ε.Σ., πού εκλέγεται από την ολομέλεια

της, ό κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Κινήματος, καί 3 μέλη πού εκλέγονται από τούς συνέδρους.

- 34.3. Ό Πρόεδρος προτείνει μέλη, πού θά άπαρτίσουν τό Προεδρείο καί τήν Έφορευτική Έπιτροπή. Ό κάθε σύεδρος μπορεί νά υποβάλλει επίσης υποψηφιότητα.
- 34.4. Η ψηφοφορία, έφ' όσον υπάρχουν περισσότεροι από 3 υποψήφιοι, διεξάγεται μέ σήκωμα του χεριού, έφ' όσον θέν υπάρχει αντίρρηση τής πλειοψηφίας τής Συνδιάσκεψης. Τά μέλη τής Έφορευτικής Έπιτροπής δέν θά μπορούν νά είναι υποψήφιοι γιά μέλη τής Κ.Ε.
- 34.5. Τό Προεδρείο μετά τήν εκλογή του συγκροτείται σέ σώμα καί καθορίζει τίς άρμοδιότητες του κάθε μέλους του.
- 34.6. Τό Προεδρείο μπορεί νά όρίσει τεχνική γραμματεία γιά νά τό βοηθάει στή δουλειά του.

35. Διαδικασία

- 35.1. Συζήτηση θά πραγματοποιηθεί στά θέματα 4, - 6 τής ήμερήσιας διάταξης. Τό Προεδρείο καθορίζει, μέ βάση τόν κατάλογο των όμιλητών, τόν χρόνο συζήτησης γιά κάθε θέμα.
- 35.2. Μετά τήν παρουσίαση του σχεδίου άπόφασης από τούς εισηγητές τής Ο.Ε.Σ. γίνονται τοποθετήσεις.
- 35.3. Ό εισηγητής μπορεί νά διαμορφώσει ξανά τό σχέδιο άπόφασης, μέ βάση τά συμπεράσματα τής συζήτησης.
- 35.4. Η ψηφοφορία γίνεται άνοιχτά.
- 35.5. Η Συνδιάσκεψη αποφασίζει μέ άπλή πλειοψηφία.
- 35.6. Στή διάρκεια τής συζήτησης ό Πρόεδρος καί τά μέλη τής Έκτελεστικής Γραμματείας μπορούν νά ζητήσουν όποτεδήποτε τό λόγο.

36. Σύνθεση Κεντρικής Έπιτροπής

Στήν κεντρική Έπιτροπή συμμετέχουν:

- 36.1. Ό Πρόεδρος.
- 36.2. 60 μέλη. Αυτά είναι:
Τά 44 μέλη εκλέγονται ελεύθερα από τή Συνδιάσκεψη καί μπορεί νά έχουν όποιαδήποτε ιδιότητα (Δηλαδή νά προέρχονται είτε από Τ.Ο. είτε από Κ.Ο. είτε από τήν Ο.Ε.Σ. κ.λ.π.). Τά άλλα 12 εκλέγονται από τήν Πανελλήνια Συνδιάσκεψη, άλλα πρέπει νά έχουν σταλεί σ' αυτήν σάν αντιπρόσωποι των Κλαδικών Όργανώσεων. Στά 12 μέλη οί 4 ανήκουν στον κλάδο των εργατοϋπαλλήλων, οί άλλοι τέσσερις στον κλάδο επιστημόνων καί οί άλλοι τέσσερις στήν σπουδάζουσα. Τά υπόλοιπα τέσσερα εκλέγονται μεταξύ των συνέδρων πού είναι άγρότες καί έχουν δραστηριοποιηθεί στίς συνδικαλιστικές άγροτικές όργανώσεις.
- 36.3. Μιά πού ή Κοινοβουλευτική Όμάδα έχει σήμερα λιγότερα από 21

- μέλη, συμμετέχουν όλα στην Κεντρική Έπιτροπή.
- 36.4. Η σπουδάζουσα δεν μπορεί να έχει περισσότερους από το 1/10 των μελών της Κ.Ε.

37. Έκλογή Κ.Ε. και Π.Σ.

- 37.1. Ο Πρόεδρος δικαιούται να προτείνει υποψηφίους για την Κεντρική Έπιτροπή. Κάθε σύνεδρος έχει το δικαίωμα υποβολής υποψηφιότητας. Η πρόταση υποψηφιότητας είναι γνωστή.
- 37.2. Οι υποψηφιότητες πρέπει να κατατεθούν το αργότερο μέχρι το τέλος της συνεδρίασης, το Σάββατο 8 του Ιούλη.
- 37.3. Τα όνόματα των υποψηφίων γράφονται στην αλφαθητική τους σειρά. Στο ψηφοδέλτιο σημειώνονται ποιοι υποψήφιοι προέρχονται από τις Κλαδικές Όργανώσεις, κατά κλάδους και τομείς.
- 37.4. Η ψηφοφορία είναι μυστική.
- 37.5. Κάθε σύνεδρος μπορεί να σημειώσει σταυρό προτίμησης το πολύ σε τόσα μέλη, όσα τα μέλη του όργανου που θα εκλεγεί.
- 37.6. Εκλέγονται για την Κεντρική Έπιτροπή οι 60 πρώτοι σε σειρά απόλυτης έπιτυχίας (μέ περισσότερους σταυρούς). Έφ' όσον με τον τρόπο αυτό καλύπτονται και οι ειδικές περιπτώσεις, εκλέγονται σε σειρά σχετικής έπιτυχίας, όσοι υπάγονται στις ειδικές περιπτώσεις.
- 37.7. Επί ίσοψηφίας γίνεται κλήρωση.
- 37.8. Από τους έπιλαχόντες όρίζονται κατά σειρά (απόλυτης ή σχετικής ανάλογα με την περίπτωση) έπιτυχίας αναπληρωματικά μέλη σε αριθμό ίσο προς το 1/3 των εκλεγέντων.
- 37.9. Μετά την εκλογή συντάσσεται πρακτικό, που υπογράφεται από τα μέλη της Έφορευτικής Έπιτροπής και δυό μέλη του Προεδρείου.

Κεφάλαιο VII

38. Οικονομικά

- 38.1. Τα έξοδα σύγκλησης και πραγματοποίησης των Νομαρχιακών Συνελεύσεων βαρύνουν την Νομαρχιακή Όργάνωση.
- 38.2. Η Νομαρχιακή Όργάνωση θα καταβάλλει σε όλους τους εκπροσώπους Τ.Ο. και Κ.Ο., που θα συμμετάσχουν στη Νομαρχιακή Συνέλευση, τα έξοδά τους για τη μετάβαση στον τόπο της Συνέλευσης.
- 38.3. Τα έξοδα σύγκλησης και πραγματοποίησης της Πανελλήνιας Συνδιάσκεψης βαρύνουν το Κεντρικό Όργανο.
- 38.4. Το Κεντρικό Όργανο θα καταβάλλει σε όλους τους αντιπροσώπους στην Πανελλήνια Συνδιάσκεψη τα έξοδα για τη μετάβαση και παραμονή τους στην Αθήνα κατά τη διάρκεια της Συνδιάσκεψης.
- 38.5. Τα έξοδα μετάβασης στην Ελλάδα των αντιπροσώπων των οργάνω-

σεων έξωτερικοῦ θά καλυφθοῦν ἀπό τό Κεντρικό Ὑπόργανο, ἐφ' ὅσον ἡ ὀργάνωση κάθε χώρας τοῦ έξωτερικοῦ δέν ἔχει τή δυνατότητα νά καλύψει τά έξοδα.

Κεφάλαιο VIII

39. Κανόνες συζήτησης

Ἡ διαδικασία συζήτησης πού ἀκολουθεῖται εἶναι:

- 39.1. Τό Προεδρεῖο εἶναι ἀρμόδιο νά ἀποφασίζει πάνω σ' ὅλα τά θέματα γιά τή διεξαγωγή τῆς συνεδρίασης, ἀπό τήν ἐκλογή του μέχρι τό τέλος τῆς συνεδρίασης.
- 39.2. Ἡ συζήτηση περιορίζεται στά καθορισμένα θέματα ἡμερήσιας διατάξεως.
- 39.3. Ἡ συζήτηση σέ κάθε θέμα ἀρχίζει μέ τήν εἰσήγηση πάνω στό θέμα.
- 39.4. Ἀφοῦ τελειώσει ἡ εἰσήγηση, ἀκολουθοῦν διευκρινιστικές ἐρωτήσεις στόν εἰσηγητή, γιά τό ξεκαθάρισμα ἀπόψεων πού ἐκφράστηκαν στήν εἰσήγηση καί πιθανόν δημιούργησαν ἀπορίες.
- 39.5. Ὁ Πρόεδρος ἀνοίγει ἀμέσως μετά κατάλογο ὁμιλητῶν.
- 39.6. Κάθε μέλος, πού θέλει νά μιλήσει, δηλώνει τό ὄνομά του. Ὁ Πρόεδρος, ἀφοῦ καταγράψει ὅλα τά ὀνόματα πού δηλώθηκαν ὅταν ἀνοιξε ὁ κατάλογος τῶν ὁμιλητῶν, μπορεῖ ὅποτεδήποτε ἀνάλογα μέ τόν ὑπάρχοντα χρόνο νά κλείσει τόν κατάλογο τῶν ὁμιλητῶν.
- 39.7. Τό κλείσιμο τοῦ καταλόγου τῶν ὁμιλητῶν προαναγγέλεται. Ὁ Πρόεδρος ἐγγράφει ὅσους δηλωθοῦν. Μετά τό κλείσιμο τοῦ καταλόγου τῶν ὁμιλητῶν, δέν ἐπιτρέπεται καμιά νέα ἐγγραφή ὁμιλητοῦ γιά τό θέμα.
- 39.8. Ἡ Συνέλευση μπορεῖ νά θεωρήσει μέ ἀπόφασή της, ὅτι ἡ συζήτηση τελείωσε προτοῦ ἀκόμα ἐξαντληθεῖ ὁ κατάλογος τῶν ὁμιλητῶν.
- 39.9. Μέλος πού δέν εἶναι ἐγγεγραμμένο στόν κατάλογο δέν μπορεῖ νά μιλήσει.
- 39.10. Κάθε μέλος μπορεῖ νά πάρει τόν λόγο καί νά μιλήσει μόνο μιά φορά πάνω στό θέμα.
- 39.11. Ὁ Πρόεδρος μπορεῖ νά ἀφαιρέσει τό λόγο ἀπό κάθε ὁμιλητή, ἂν τυχόν μιλάει ἔξω ἀπό τό θέμα. Μέλος ἀπό τό ὁποῖο ἀφαιρέθηκε ὁ λόγος, δέν μπορεῖ νά ξαναμιλήσει πάνω στό ἴδιο θέμα.
- 39.12. Στήν περίπτωση πού ὁ ὁμιλητής ἐπιμένει νά μιλά ἔξω ἀπό τό θέμα, ὁ Πρόεδρος μπορεῖ νά ζητήσει τήν ἐγκριση τῆς πλειοψηφίας τῆς Συνέλευσης καί νά ἀποβάλλει τό μέλος 10 λεπτά ἀπό τήν αἴθουσα.
- 39.13. Ἡ ἄρνηση τοῦ ὁμιλητοῦ νά συμμορφωθεῖ στήν ἀπόφαση τῆς Συνέλευσης, ἀποτελεῖ πειθαρχικό παράπτωμα καί συζητεῖται ἐκείνη τή στιγμή ἀπό τή Γενική Συνέλευση, μέ διακοπή τῆς καθορισμένης διαδικασίας.
- 39.14. Σέ περιπτώσεις Νομαρχιακῶν Συνελεύσεων, τό μέλος παραπέμπεται

μέ εὐθύνη τοῦ Προεδρείου στό ἀρμόδιο πειθαρχικό ὄργανο.

- 39.15. Ὁ Πρόεδρος ἔχει τό δικαίωμα νά ἀποβάλλει γιά 10 λεπτά ἀπό τή Συνέλευση κάθε μέλος πού κάνει θόρυβο, προσπαθώντας νά ἐμποδίσει τούς ὁμιλητές νά ἐκφράσουν τήν ἀποψή τους.
- 39.16. Στή διάρκεια τῶν ὁμιλιῶν τῶν μελῶν δέν ἐπιτρέπεται διαλογική συζήτηση μεταξύ τῶν μελῶν.
- 39.17. Ὁ χρόνος ὁμιλίας καθορίζεται ἀπό τό Προεδρεῖο. Σέ καμμιά περίπτωση δέν μπορεῖ νά ἐπιμηκυνθεῖ ὁ προκαθορισμένος ἀπό τήν Ο.Ε.Σ. συνολικά χρόνος συζήτησης.
- 39.18. Ὃταν ἓνα μέλος ζητήσει τόν λόγο πάνω στή διαδικασία, ὁ Πρόεδρος τοῦ δίνει κατὰ τήν κρίση του τό λόγο. Τό μέλος μιλώντας πάνω στή διαδικασία, μπορεῖ νά ἐκφράσει τήν ἀποψή του γιά πιθανή λοξοδρομηση τῆς συζήτησης καί νά ἀπαιτήσει νά ἐπανέλθει ἡ συζήτηση στή σωστή διαδικασία ἢ νά ἐπιστήσει τήν προσοχή τοῦ Προέδρου στό ὅτι ἡ ὁμιλητής μιλάει ἔξω ἀπό τό θέμα. Δέν μπορεῖ σέ καμμιά περίπτωση νά ζητήσει τόν λόγο πάνω στήν διαδικασία καί νά ἀρχίσει νά μιλάει πάνω στήν οὐσία τοῦ θέματος. Στήν περίπτωση τούτη, ὁ Πρόεδρος εἶναι ὑποχρεωμένος νά τοῦ ἀφαιρέσει ἀμέσως τό λόγο.
- 39.19. Ἐπὶ προσωπικῶν θεμάτων δίνεται ὁ λόγος μετά τό τέλος τῆς συζήτησης.
- 39.20. Ὁ εἰσηγητής καί μόνο αὐτός, δευτερολογώντας μπορεῖ ν' ἀντικρούσει ἀντίθετες ἀπόψεις πού ἐκφράστηκαν ἢ νά διευκρινήσει ὁρισμένα σημεῖα τῆς εἰσήγησής του. Ἐκτός ἀπό τόν εἰσηγητή κανεῖς ἄλλος δέν ἔχει δικαίωμα δευτερολογίας.
- 39.21. Πρίν ἀπό τήν ἔναρξη τῆς ψηφοφορίας καλοῦνται ὑποχρεωτικά ὅλα τά μέλη, πού τυχόν ἔχουν ἀποβληθεῖ ἀπό τήν αἴθουσα γιά νά παρουν μέρος στήν ψηφοφορία.
- 39.22. Μέ εὐθύνη τοῦ Προεδρείου καί σέ συνεννόηση μέ ἐκείνους πού προτείνουν ἢ ἀντιπροτείνουν, μορφοποιοῦνται οἱ προτάσεις, οἱ τροπολογίες καί οἱ ἀντιπροτάσεις πού θά τεθοῦν σέ ψηφοφορία.
- 39.23. Ἡ Συνέλευση ἀποφασίζει πρῶτα ἐπὶ τῶν ἀντιπροτάσεων, ὕστερα ἐπὶ τῶν τροπολογιῶν καί ἐπὶ τῶν προτάσεων.
- 39.24. Στή διάρκεια τῆς ψηφοφορίας, κανεῖς δέν μπορεῖ νά ζητήσει τόν λόγο πάνω στή διαδικασία. Ἡ ψηφοφορία δέν διακόπτεται γιά κανένα λόγο.
- 39.25. Μετά τό τέλος τῆς συζήτησης καί τήν ψηφοφορία, μποροῦν νά προταθοῦν σχέδια ψηφισμάτων, τά ὁποῖα συζητοῦνται συντομώτατα καί στή συνέχεια ἐγκρίνονται ἢ ἀπορρίπτονται.
- 39.26. Τό Προεδρεῖο κηρύσσει τό τέλος τῆς Συνδιάσκεψης.
- 39.27. Οἱ κανόνες συζήτησης ἰσχύουν γιά τίς Γενικές Συνελεύσεις τῶν Τ.Ο. καί τῶν Κ.Ο. (τομέων). Γιά τίς Νομαρχιακές Συνελεύσεις καί τήν Πανελλήνια Συνδιάσκεψη, ἐφ' ὅσον δέν ὑπάρχει ρητή ἀντίθετη διάταξη στό παραπάνω κείμενο.